

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

79'uncu Birleşim
27 Mart 2023 Pazartesi

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- İstanbul Milletvekili Osman Boyraz'ın, Büyük Birlik Partisi Kurucu Genel Başkanı merhum Muhsin Yazıcıoğlu'nun vefatının 14'üncü yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum'un İlk Evim, İlk İş Yerim ve İlk Evim Arsa Projeleri kapsamında Adana'ya ayrılan arsa sayısı ile ilgili yaptığı açıklamaya ilişkin açıklaması

2.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, depremlerde en çok yıkıma uğrayan 7 ili ve ilçelerini, Cumhuriyet ve AK PARTİ'li 250 belediyenin kardeş belediye olarak ilan ettiklerine ve deprem bölgesinde yapacakları kalıcı konut sayısına ilişkin açıklaması

3.- Nevşehir Milletvekili Faruk Sariaslan'ın, engelli vatandaşların yaşadığı ekonomik mağduriyete ilişkin açıklaması

4.- Konya Milletvekili Halil Etyemez'in, yerli otomobil Togg'a olan talebe ilişkin açıklaması

5.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, Cumhurbaşkanının son altı ayda açılışını yaptığı yatırımlara ilişkin açıklaması

6.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, çağın hastalığı obeziteye ilişkin açıklaması

7.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 25 Martta silahlı saldırı sonucu yaralanan Avukat Ahmet Alkan'a ve AKP iktidarının Türkiye'ye yaşattığı cezasızlık iklimine ilişkin açıklaması

8.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, uzman jandarmaların sorunlarına ilişkin açıklaması

9.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, deprem bölgesinde konut inşaatları ve yeni yatırımlar için yapılması gerekenlere ilişkin açıklaması

10.- Muğla Milletvekili Burak Erbay'ın, Muğla'daki sığla ormanlarına ilişkin açıklaması

11.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, İletişim Başkanlığının şubat ayı harcamasına ilişkin açıklaması

12.- Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in, Iğdır'ın sağlık alanındaki sorunlarına ilişkin açıklaması

13.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, Gelir İdaresi Başkanlığının Defter-Beyan Sistemi'nin verimli çalışmadığına ilişkin açıklaması

14.- Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'nin, şehit Muhsin Yazıcıoğlu'nun ve onunla birlikte şehit olan Erhan Üstündağ, Yüksel Yancı, Murat Çetinkaya, Gazeteci İsmail Güneş ve Pilot Kaya İstektepe'nin şehadetlerinin 14'üncü yılına ilişkin açıklaması

15.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Cumhuriyet'in seyyar temel atma törenine ve hayvancılık ve tarımsal üretimde yaşanan sıkıntıya ilişkin açıklaması

16.- Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy'un, doğal afetlerin bir ulusal güvenlik meselesi olduğuna ilişkin açıklaması

17.- Niğde Milletvekili Selim Gültekin'in, Kütüphane Haftası'na ve Niğde'ye yapılan ve yapılacak olan kütüphanelere ilişkin açıklaması

18.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, Samsun'da şehit olan Polis Memuru Mustafa Ata Traş'a ve Danimarka Türk Büyükelçiliğinde Kur'an-ı Kerim'e ve Türk Bayrağı'na karşı yapılan saldırıya ilişkin açıklaması

19.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, YÖK Başkanının uzaktan eğitimle ilgili yaptığı açıklamaya ilişkin açıklaması

20.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, Sağlık Bakanlığının hekimlere yönelik yasakçı uygulamalarına ilişkin açıklaması

21.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, engelli vatandaşların sorunlarına ilişkin açıklaması

22.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Muhsin Yazıcıoğlu'nun şehadetinin 14'üncü yıl dönümüne, Samsun'da elim bir trafik kazasında şehit olan polise, emekliye verilen bayram ikramiyelerinin alım gücüne, en düşük emekli maaşına yapılan artışa ve bu artışın sadece en düşük emekli maaşında yapılmasının adaletsizliğe neden olacağına ve ihya borçlarının yapılandırma kapsamına alınması gerektiğine ilişkin açıklaması

23.- Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş'ın, Dünya Tiyatrolar Günü'ne, Dünya Tiyatrolar Günü'nde yaşamını yitiren Köksal Engür'e, cezaevinde yaşamını kaybeden tutuklu Divali Güzel'e, İstanbul Sözleşmesi ve 6284 sayılı Yasa'ya ve AKP'nin bekası için kadınların yaşam hakkının pazarlık konusu hâline getirildiğine, iktidarın kalıcı konut propagandasına ve bu propagandanın seçim kampanyası olduğuna ilişkin açıklaması

24.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Dünya Tiyatrolar Günü'ne, Dünya Tiyatrolar Günü'nde hayatını kaybeden Köksal Engür'e, tartışmaya açılan 6284 sayılı Yasa'ya, Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülen kanun teklifine, Tayyip Erdoğan'ın kamuoyuyla paylaştığı 45 bin öğretmen atamasına ve emeklilerin bayram ikramiyelerinin alım gücüne ilişkin açıklaması

25.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine, Türkiye'nin yerli ve millî kalkınma hamleleriyle teknolojinin ve savunma sanayisinin gelecek vizyonunu şekillendirerek gücüne güç kattığına, 21'inci yüzyılın Türk ve Türkiye Yüzyılı olacağına ve Dünya Tiyatrolar Günü'ne ilişkin açıklaması

26.- Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un, Büyük Birlik Partisi Kurucu Genel Başkanı merhum Muhsin Yazıcıoğlu'nun vefat yıl dönümüne, AK PARTİ ve Cumhuriyet'in son bir yıl içinde hayata geçirdikleri düzenlemelere ve bugüne kadar olduğu gibi çözülmemiş tüm sorunları çözmeye devam edeceklerine, depremin ilk anından itibaren devletin tüm kurum ve kuruluşlarıyla depremzedelerin yanında olduğuna ve yapılanlara, Evim Yuvam Olsun Projesi'ne, Genel Kurul gündemine ve Dünya Tiyatrolar Günü'ne ilişkin açıklaması

V.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ Parti Grubunun, Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 20 milletvekili tarafından, AFAD'ın 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş merkezli depremler sonrasındaki faaliyetlerinin araştırılması amacıyla 8/3/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 27 Mart 2023 Pazartesi günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2.- HDP Grubunun, Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve arkadaşları tarafından, yüksek gıda enflasyonunun nedenlerinin ve alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla 27/3/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 27 Mart 2023 Pazartesi günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3.- CHP Grubunun, Ankara Milletvekili Nihat Yeşil ve arkadaşları tarafından, AFAD ve Kızılay üzerinden toplanan deprem bağışlarının ne kadar olduğu ve bu bağışların nerelerde kullanıldığının araştırılması amacıyla 21/3/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 27 Mart 2023 Pazartesi günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

VI.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Milletlerarası Finansman Kurumu Ana Anlaşmasının Tadil Edilmesine İlişkin 16/4/2020 Tarihli ve 273 Sayılı "Guvernörler Kurulu Kararı"nın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Milletlerarası Finansman Kurumuna Katılmak İçin Hükûmete Salâhiyet Verilmesine Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/3746) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 375)

2.- Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven ve Tokat Milletvekili Mustafa Arslan ile 119 Milletvekilinin İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4997) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 435)

VII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, 27'nci Yasama Yılı'nın sonuna yaklaşıldığına ve 79'uncu Birleşimin kendisinin yönettiği son birleşim olduğuna, yasama dönemi boyunca dört yıl birlikte çalıştığı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanına, Başkanlık Divanı üyelerine, Grup Başkan Vekillerine ve milletvekillerine şükranlarını sunduğuna ve yoğun Genel Kurul ve komisyon çalışmalarında yasama, idari ve teknik hizmetleriyle destek veren Türkiye Büyük Millet Meclisi idari teşkilatının yöneticileri ile personeline teşekkür ettiğine ilişkin konuşması

VIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.-İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, 1416 sayılı Kanun kapsamında yurt dışında eğitim için verilen bursların geri ödenmesine,
- Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, İstanbul Korkmaz Yiğit Anadolu Lisesinin depreme karşı dayanıklılık raporuna,
- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler nedeniyle işsiz kalan özel eğitim kurumlarında çalışan öğretmenlerin mağduriyetlerinin giderilmesine,

- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'de ücretsiz okul yemeği uygulamasına,

İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/78977), (7/78980), (7/78982), (7/79283)

2.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, 31 Temmuz 2022 tarihinde gerçekleştirilen KPSS ile ilgili iddialara dair Devlet Denetleme Kurumu tarafından gerçekleştirilen soruşturmaya ilişkin sorusu ve Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/79160)

27 Mart 2023 Pazartesi
BİRİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 14.00
BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ
KÂTİP ÜYELER: İshak GAZEL (Kütahya), Enez KAPLAN (Tekirdağ)
-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 79'uncu Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce, Büyük Birlik Partisi Kurucu Genel Başkanı merhum Muhsin Yazıcıoğlu'nun vefatının 14'üncü yıl dönümü münasebetiyle söz isteyen İstanbul Milletvekili Osman Boyraz'a gündem dışı söz veriyorum.

Buyurun Sayın Boyraz.

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- İstanbul Milletvekili Osman Boyraz'ın, Büyük Birlik Partisi Kurucu Genel Başkanı merhum Muhsin Yazıcıoğlu'nun vefatının 14'üncü yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

OSMAN BOYRAZ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk milletinin gönlünde müstesna bir yer edinen Büyük Birlik Partisi Kurucu Genel Başkanı merhum Muhsin Yazıcıoğlu'nun vefatının seneidevriyesinde gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle sizleri ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi en kalbî duygularımla selamlıyorum.

Gelişle bizleri sevince gark eyleyen, gönlümüze huzur ve sükûn veren on bir ayın sultanı ramazan ayınızı tebrik ediyor, bu vesileyle de afette mahzun kalan gönüllerimizin esenliğe kavuşmasını Cenab-ı Allah'tan niyaz ediyorum.

Ömür yolculuğunu ölümle bitiren her insan baki âleme göçerken ardında izler bırakır. O izlerin kimi gün akşama yaslanınca, kimi seneidevriyesinde, kimi de yıllar içerisinde kaybolur gider ama bazı insanlar vardır ki yürüdüğü yolun hususiyeti ve yürüyüş asaletinden dolayı ardında bıraktığı izler geceye karışıp gitmez, tarihe ve insanlığın hafızasına âdeta nakşolur ve yürüdükleri yol zaman içerisinde kalabalık ve aydınlık bir caddeye dönüşür; insanlık için büyüttükleri hayallerle büyüyen mücadeleleri onları bayraklaştırır ve milletin kalbinde ölümsüzleştirir. Bayrak mübarek bir kavramdır; içinde vatan vardır, dökülen kan vardır, din vardır, iman vardır; önünde saygıyla, ihtiramla eğiliriz, başımızın üstünde taşırız ve bağımsızlığımızın nişanesidir o. Bir de bayraklaşan şahsiyetler vardır, o şahsiyetler ilanihaye hep yüreğimizde durur, milletin yüreğine genetik olarak kazınır. İşte, böyle bir bayrak şahsiyetin vefat yıl dönümündeyiz.

Sivas'ın bağrından çıkmış, Anadolu'nun kurak topraklarında filiz vermiş, hiçbir dayatmaya, baskıya boyun eğmemiş bir yiğit delikanlı niçin, niye bayraklaştı? Onun hiç kimseyle derdi yoktu, insanlarla derdi olmadı; derdi, davasıydı; milleti için ölümü göze almış biriydi. O İlayikemetullah davasını yüreğine hasretmişti, milleti için de ölümü göze almış biriydi. Onun için millet onu yüreğine koydu; o bu kürsüden milletin hissiyatını dile getirmiş, çıkıp, en zor zamanlarda bile herkes korkudan tir tir titrerken o “Müslümanların iktidarına mâni olmayacağım.” diyerek yiğitçe bir ses verdiği için bayraklaşmıştı. İnancı ve davası uğruna gençliğini buz gibi avuçlarının içine alıp memleketin en soğuk, en karanlık zindanlarına koyan ve bu uğurda zindan kiracılığı yapan büyük fikir ve dava adamı Muhsin Yazıcıoğlu “Allah'ın birliği ve Yüce Peygamber'imizin risaleti dışında hiçbir mutlak hakikat tanımıyoruz.” derken muhtaç olduğumuz şuurun esasa kalıbını döküyordu. O Allah, vatan, bayrak uğruna bir ömür adayan, Secdeyirahman'da iki büküm olurken mevzu vatan olunca aslanlar gibi kükreyerek “Kan dökmeyi seven bir millet değiliz ama söz konusu vatan olursa dünyanın şah damarını keseriz.” diyen ve bu uğurda bedel ödemeyi tereddütsüz göze alan Kürşat tavırlı bir serdengeçti, gerçek bir Müslüman'dı. O “Düz yaşayacağız, düz yürüyeceğiz, dik duracağız ve doğru gideceğiz.” derken olduğu gibi görünen, görüldüğü gibi olmayı izzet bilen, emrolunduğu yolda dosdoğru olma gayretinde, içerisindeki Yesi güvercini, gerçek bir inanç eriydi. Ege'de zeybek, Karadeniz'de horon, Anadolu'da halay, Doğu'da zılgıt, memleketin her zeresinde kendi gönlüyle bütünleşen yedi iklim bir bahar yıldızıydı. Onun bakışlarında gizliydi Anadolu'nun merhameti ve sesinde yükselen cümleler her birimizin fikirleriydi. Mazluma, mağdura koca bir dağ gibiydi yüreği; haine, kalleşe cehennem ötesiydi öfkesi. İsmiyle müsemma bir Anadolu delikanlısıydı, bizden biriydi, bizim gibiydi; o “Bir saniyesine bile hâkim olamadığımız, hükmedemediğimiz bir hayat için fırlıdak olmanın anlamı yoktur.” diyen ve üç günlük dünya için hiç kimseye eyvallah etmeyen hormonsuz dava adamı, teni kavruk Anadolu insanıydı. O, millî kavgaların adamı olarak savunduğu değerler üzerinde asla pazarlık yapmamış, yaptırmamıştır. Dünyalık, makam ve taht sahibi olmak için değil, iktidar vizesinden önce Hakk'ın ve halkın rızasını kazanmak için siyaset yapan, milletin gönlünde taht kuran, onurlu, ilkeli siyasetin asil bir temsilcisiydi. Onun siyaseti hesabı değil, hasbiydi. Erliğin darlıkta belli olduğu günlerde milletin bu kürsüsüne gelerek milletin hissiyatına tercüman olmuş, her türlü dayatma, baskı, tehdit, şantajla rağmen millî iradenin dışında hiçbir güce boyun eğmemiştir.

O 28 Şubatın şedit dönemlerinde zulmün karşısına dikilerek “Namlusunu milletine çevirmiş tanka asla selam durmam.” diyerek 28 Şubatta en onurlu cümleyi kuran ve şubat karanlığına gök kuşaklar sağlayan yeleli bir yiğitti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

OSMAN BOYRAZ (Devamla) – Tabii, Muhsin Yazıcıoğlu için söz söylemenin ne kadar zor olduğunun farkındayım. Hangi cümleyi söylersem söyleyeyim, hangi sözü söylersem söyleyeyim mutlaka eksik kalacak. Buna ne dağarcığımdaki kelimeler yetecek ne zaman yetecek onu anlamaya ve anlatmaya. Bunun da farkındayım, dilimin döndüğünce, aklımın erdiğince bir şeyler söyledim, belki de en güzeli şimdi söyleyeceğim dörtlükte diye düşünüyorum. “Tez gittin be bizden uzak ellere/Ver kokunu getirsin yellere/Senin kokun cennetten, cennetin bağlarından/Çıkıp gelemez misin tutam o ellerinden/Bir yiğit delikanlı, sordum aslı Sivaslı/O Muhsin Yazıcıoğlu.” Mekânı cennet, makamı ali olsun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim. Sayın Barut....

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum'un İlk Evim, İlk İş Yerim ve İlk Evim Arsa Projeleri kapsamında Adana'ya ayrılan arsa sayısı ile ilgili yaptığı açıklamaya ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum'u kamuoyuna bilgi vermeye çağırıyoruz. Bakanlığa bağlı, özellikle sosyal konut üretimi için kurulmuş olan TOKİ aracılığıyla İlk Evim, İlk İşyerim, İlk Evim Arsa Projesi hakkında konuşan Bakan Kurum Adana'ya 35 bin arsa ayrıldığını duyurmuştu. Geçtiğimiz günlerde bu arsalar için kura çekilişi yapıldı ancak ne acıdır ki 35 bin arsa ayrıldığı söylenen Adana'da çekiliş yapılan arsa sayısı 3.400 civarında kaldı. Hani Adana'ya 35 bin arsa ayrılmıştı? Niye bu açıklanan sayının onda 1'inden az arsa için çekiliş yapıldı? Başvuranların parası

iade edilerek süreç kapatılmak isteniyor mu? Bu haksızlığa izin veremeyiz, mağduriyeti seyredebeyiz. Çıkın, açıklama yapın, kabul edilemez durumu izah edin, yurttaşlarımızı mağdur etmeyin.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

2.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, depremlerde en çok yıkıma uğrayan 7 ili ve ilçelerini, Cumhuriyet ve AK PARTİ'li 250 belediyenin kardeş belediye olarak ilan ettiklerine ve deprem bölgesinde yapacakları kalıcı konut sayısına ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türkiye, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın güçlü liderliğinde 11 ilimizde 14 milyon insanımızı doğrudan etkileyen, insanlık tarihinin en büyük tabii afetlerinden birinin yıkıcı sonuçlarıyla mücadele ediyor. Depremlerde en çok yıkıma uğrayan 7 ilimizi ve ilçelerini Cumhuriyet olarak ve bunun yanında AK PARTİ'li 250 belediyemizle kardeş belediye ilan ettik. Deprem bölgesinde hayat normale dönmüceye dek belediyelerimiz faaliyetlerini sürdürecektir. Hasar tespit faaliyetlerini neredeyse yarılacak, enkaz kaldırma çalışması hızla ilerliyor. Çadır kent, konteyner kent ve prefabrik yapıların kurulumu sürüyor. Diğer yandan, kalıcı konut çalışmaları da hızla devam ediyor. Bir yıl içerisinde, altyapısıyla, sosyal ve ticari birimleriyle 319 bin konut, toplamda da 650 bin konut inşa ederek deprem bölgesini ayağa kaldıracakız diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Sariaslan...

3.- Nevşehir Milletvekili Faruk Sariaslan'ın, engelli vatandaşların yaşadığı ekonomik mağduriyete ilişkin açıklaması

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Teşekkür ederim.

Engelli vatandaşlarımız 1.594 TL engelli aylığı almaktadır. Ülkemizde yaşanan yüksek enflasyon karşısında çok düşük seviyede kalan engelli aylıkları ve muayene katılım payı ücreti engelli vatandaşlarımızın mağduriyetine yol açmaktadır. Ülkemizde yaklaşık 10 milyon engelli vatandaşımız bu sorunları yaşamaktadır. Engelli aylıklarının iyileştirilmesi ve engellilerin muayene katkı payından muaf tutulması sosyal devlet olmanın gereklerindendir. Ayrıca, engelli vatandaşlarımız bayram ikramiyesi talep etmektedir. Ülkemizde yaşanan yüksek enflasyon karşısında çok düşük seviyede kalan engelli aylıklarının iyileştirilmesi için yeni bir düzenleme yapılması zorunlu hâle gelmiştir. Engelli vatandaşlarımızın muayene katkı payından muaf tutulması için acilen bir çalışma yapılmalıdır. Engelli vatandaşlarımıza bayram ikramiyesi verilmelidir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Etyemez...

4.- Konya Milletvekili Halil Etyemez'in, yerli otomobil Togg'a olan talebe ilişkin açıklaması

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Altmış yıllık rüya gerçek oldu. Türkiye'nin "Devrim"iyle başlayan yerli otomobil hayali gerçekleşti. Togg ilk akıllı cihaz modeli T10X için yedi günde 100 binin üzerinde ön sipariş verilmiştir. Ön siparişin yedi günde 100 bini geçmesi üzerine harekete geçen TOGG daha önce 12 bin adet olarak açıkladığı çekilişte teslim edilecek otomobil sayısını 20 bin olarak güncellemiştir. Ön sipariş sürecinde ön ödemeler bugün saat 17.00'ye kadar işleme alınacaktır. Noter huzurunda gerçekleşecek dijital çekiliş tarihi de 29 Mart olarak belirlenmiştir. Ülkem adına gurur duyuyorum. Başta Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere Togg'un üretimine öncülük eden, emek veren ve ter dökenlere teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Karahocagil...

5.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, Cumhurbaşkanının son altı ayda açılışını yaptığı yatırımlara ilişkin açıklaması

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – Teşekkür ederim Başkanım.

Muhalefetin "Yirmi yılda ne yapıldı ki?" sözüne ilk olarak "Devletimiz var olsun." duaları arşı kapladı. Yirmi yılı anlatmak aylar sürer. Ben son altı ayda Cumhurbaşkanımızın açılışını yaptığı birkaç yatırımdan bahsetmek istiyorum. 2,5 milyon kişinin elektrik ihtiyacını karşılayacak, Türkiye ekonomisine yıllık 5 milyar lira destek sağlayacak Yusufeli Barajı hizmete açıldı. Millî aracımız Togg'un siparişleri alınmaya başlandı. 22 Ekimde Malatya'da 19 milyar liralık 133 yatırımın, 23 Ekimde Diyarbakır'da 28 milyar lirayı geçen 140 projenin, 3 Aralıkta Şanlıurfa'da 70 milyar liralık, 10 Aralıkta Samsun'da 5 milyar 880 milyon liralık, 17 Aralıkta Mardin'de 17,5 milyar liralık, 24 Aralıkta Erzurum'da 12,3 milyar liralık açılışlar yapıldı. Ayinesi iştir kişinin lafa bakılmaz. 14 Mayıs'ta Türk milletinin karşısına birileri yalan, iftira, dezenformasyon çalışmalarıyla çıkarken AK PARTİ havada kalmayan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Arkaz...

6.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, çağın hastalığı obeziteye ilişkin açıklaması

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Obezite sağlığı bozacak şekilde vücutta aşırı yağ birikmesidir. Dünyanın, özellikle de Türkiye'nin geleceğini tehdit eden obezite çağın hastalığıdır ve çok ciddi bir halk sağlığı sorunudur. Yaygın bir hastalık olan obezitenin nedenleri hareketsizlik, dengesiz beslenme, genetik faktörler, stres, bol miktarda karbonhidrat ve nişasta tüketimi, şekerli içecekler, alkol ve alkollü içeceklerdir. Obezite hipertansiyona, diyabete, kalp ve akciğer hastalıklarına, romatizmal hastalıklara, organ yetmezliğine, erken yaşlanmaya ve daha birçok hastalığa neden olabilir.

Obeziteden korunmak için dengeli beslenmeli, hayat boyu spor yapmalı, Akdeniz mutfağı ve sebze ağırlıklı yiyecekler tercih edilmelidir diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Antmen...

7.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 25 Martta silahlı saldırı sonucu yaralanan Avukat Ahmet Alkan'a ve AKP iktidarının Türkiye'ye yaşattığı cezasızlık iklimine ilişkin açıklaması

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

25 Mart tarihinde Kocaeli Barosuna kayıtlı meslektaşımız Avukat Ahmet Alkan bürosunda silahlı saldırıya uğradı. 2019 yılından beri takip ettiği bir icra dosyasının borçlusu tarafından silahla yaralandı.

Şimdi, öncelikle şunu söylemek gerekiyor: Avukat bir davanın tarafı değildir, icra dosyasının da alacaklısı ya da borçlusu değildir; bağımsız savunmayı temsil eder ama bugün için AKP iktidarının Türkiye'ye yaşattığı cezasızlık iklimi, avukatlara -daha önce doktorlara- yapılan saldırıların zeminini hazırlamıştır. Ben buradan açıkça sesleniyorum: Bu cezasızlık iklimine son verin. Gerçi az kaldı, 14 Mayıs tarihinden itibaren Millet İttifakı'nın iktidarında bunlar sona erecek diyor, sayın meslektaşına geçmiş olsun diyorum.

BAŞKAN – Sayın Kaplan...

8.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, uzman jandarmaların sorunlarına ilişkin açıklaması

İRFAN KAPLAN (Gaziantep) – Uzman jandarmalarımızın sorunlarına çözüm bulunmadı. Uzman jandarmalarımız, astsubaylarla aynı eğitimi almış ancak uzman çavuşlarla aynı özlük haklarına sahiptir. Subay ve astsubayların eğitimlerinde geçen süreler fiili hizmetten sayılmakta ve primleri kurum tarafından ödenmektedir. Uzman jandarmalarımız, okulda geçen sürelerinin fiili hizmetten sayılmasını ve sigorta başlama tarihinin okula başlama tarihi olarak değiştirilmesini istemektedir. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda değişiklik yapılarak mağduriyetlerinin ivedilikle giderilmesi gerekmektedir. Uzman jandarmalar, statü ve isim değişikliğinin yapılmasını ve astsubaylara verilecek tazminatın uzman jandarmalara da verilmesini bekliyor. Bu mağduriyet bir an önce giderilsin.

BAŞKAN – Sayın Aycan...

9.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, deprem bölgesinde konut inşaatları ve yeni yatırımlar için yapılması gerekenlere ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, deprem bölgesindeki illerde, özellikle de Kahramanmaraş, Hatay, Adıyaman ve Malatya'da hayatı normalleştirme çalışmaları dört koldan devam etmektedir. Bu bölgede en önemli konu, konut ihtiyacı ve iş hayatının tekrar normalleşmesidir. Konteynerler yerleştirilirken kalıcı konut inşaatları da başlamıştır. Konut yapımı için özel şirketlerin de kişilerin de konut yapması desteklenmelidir. İnşaat malzemelerinde bölgeye özel KDV istisnaları verilerek veya kredi desteğiyle konut yapımını, onarımını artırmalıyız.

İkinci konu, iş yerlerinin, fabrikaların açılması konusudur. İş yerlerine, esnafa, fabrikalara verilecek krediler, buraların onarılmasını ve tekrar çalışmasını hızlandıracaktır. Böylece, şehirden ayrılanların tekrar gelişi sağlanmış ve ekonomisi canlanmış olacaktır. İnşaat ve yeni yatırım için kredi verilmesi bölge için hayati bir konudur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Erbay...

10.- Muğla Milletvekili Burak Erbay'ın, Muğla'daki sığla ormanlarına ilişkin açıklaması

BURAK ERBAY (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sığla ağaçları, diğer adıyla "günlük ağaçları" dünyada Kanada ve Türkiye'de çok kısıtlı bir alanda yetişen endemik bir bitki türüdür. Sığla ağaçları, dünya mirası kapsamında bulunmaktadır. Sığla ağaçları, 1984 ve 1994 yıllarında çıkarılan uluslararası sözleşmelerle koruma altına alınmıştır. Ancak son zamanlarda Muğla'daki sığla ormanlarının bir kısmı orman sınırları dışına çıkarılmakta, sığla ağaçları kesilerek bu alanlar rantta açılmak istenmektedir. AKP'nin talan politikaları nedeniyle Muğla'nın Köyceğiz, Ortaca, Dalaman bölgelerindeki sığla ağaçları yok olma tehlikesiyle karşı karşıyadır. Sığla ormanı, Köyceğiz ilçesi başta olmak üzere bölgenin âdeta akciğeri konumundadır. Dünyanın koruma altına aldığı bu ağaçların kesilerek yok edilmesine asla müsaade etmeyeceğiz.

BAŞKAN – Sayın Aydın...

11.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, İletişim Başkanlığının şubat ayı harcamasına ilişkin açıklaması

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İletişim Başkanlığının şubat ayı harcaması dudak uçuklattı. Deprem olduğu şubat ayında ve seçimlerin gündem olduğu bu aylarda İletişim Başkanlığı, geçen yıla göre yüzde 154 artışla, 50 milyon 415 bin lira olan geçen seneki harcamayı bu sene 188 milyon 810 bin liraya çıkarmış. Tüyu bitmemiş yetimin hakkını propagandaya ve kendi reklamına harcamış. Buradan sesleniyoruz: İki ayda toplam 233 milyon TL'yi nereye harcadınız? Bu, milletin parası, milletin vergileri; bunu ne için kullandınız? Depremde millet çadır bulamazken, soğukta, ayazda sokakta yatarken bu paraları oraya göndermek yerine kendi reklamını yapan, kendi ikbali için uğraşanlara da çok değil elli gün sonra hesabını soracağız diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Eksik...

12.- Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in, Iğdır'ın sağlık alanındaki sorunlarına ilişkin açıklaması

HABİP EKŞİK (Iğdır) – Sayın Başkan, Iğdır'ın birçok sorunu var, özellikle de sağlıkla ilgili çok ciddi sıkıntı yaşanmakta. Iğdır Devlet Hastanesinde birçok branşla ilgili insanlar sağlık hizmetine ulaşamıyor. Özellikle kadın doğum, dâhiliye ve yan dal branşları, çocuk hastalıklarıyla ilgili çok ciddi yetersizlikler söz konusu. Ayrıca Tuzluca Devlet Hastanesi de on beş yıldır deprem raporu alamamasına rağmen o şekilde hizmet vermeye devam etmektedir ve birçok alanda da branş hekimi bulunmamaktadır. Iğdır halkı Erzurum ve Van yolunda maalesef yaşam savaşı vermektedir. O açıdan derhâl Iğdır'a yeterli sayıda hekim konumlandırılmalı ve görevlendirilmelidir çünkü insanlar sağlıkla ilgili çok ciddi anlamda sıkıntı yaşamaktadır. Özellikle de son dönemde kanserle ilgili çok ciddi bir artış söz konusu ve bunda Metamor Nükleer Santrali'nin etkisi olduğu düşünülmektedir. Bu noktada da Hükümet...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ceylan...

13.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, Gelir İdaresi Başkanlığının Defter-Beyan Sistemi'nin verimli çalışmadığına ilişkin açıklaması

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, serbest muhasebeci mali müşavirler âdeta Maliye Bakanlığı gibi çalışıyor, verginin tahakkuk ve tahsilatında önemli görevler üstleniyor. Uzun bir süredir Gelir İdaresinin hiçbir sistemi verimli çalışmıyor, Defter-Beyan Sistemi'ne girilmiyor; hasbelkader girilebildiğinde sistemden atıyor, beyannameleri hazırlayıp paket aşamasına getirmek zaman alıyor. Beyannamenin gönderilip onaylanması çok uzun sürüyor, bazen onaylanamıyor. Acil olarak bu sistem sorununun çözülmesi gerekiyor. Gelir İdaresinin beyanname sistemi yavaş, sürekli hata mesajları verdiği için verimsiz. Meslektaşlarım çalışmayan sistemlerle beyannameleri yetiştirmek için 7/24 çalışmak durumunda kalıyor ve zor bir mart ayı geçiriyorlar. Bu ay verilmesi gereken bütün beyannamelerin ertelenmesi yerinde olacaktır. Aksi hâlde verginin tahakkuk ve tahsilatı aksayacak, hem serbest muhasebeci mali müşavirler hem de vatandaşlarımız mağdur olacaktır.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Ekinci...

14.- Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'nin, şehit Muhsin Yazıcıoğlu'nun ve onunla birlikte şehit olan Erhan Üstündağ, Yüksel Yancı, Murat Çetinkaya, Gazeteci İsmail Güneş ve Pilot Kaya İstektepe'nin şehadetlerinin 14'üncü yılına ilişkin açıklaması

SEMIHA EKİNCİ (Sivas) – Teşekkür ediyorum Kıymetli Başkanım.

"Zulüm Azrail olsa da hep Hakk'ı tutacağım. Mukaddes davalarda ölüm bile güzeldir." sözleri ve duruşuyla gönlümüzde yer edinen Türk siyasetinin yüz akı, Anadolu'nun yiğit evladı, hemşehrim şehit Muhsin Yazıcıoğlu ve onunla birlikte şehit olan Erhan Üstündağ, Yüksel Yancı, Murat Çetinkaya, Gazeteci İsmail Güneş ve Pilot Kaya İstektepe'yi şehadetlerinin 14'üncü yılında rahmetle anıyorum, sevenlerine sabır diliyorum. Ruhları şad, mekânları cennet olsun.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Aygun...

15.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Cumhuriyet İttifakı'nın seyyar temel atma törenine ve hayvancılık ve tarımsal üretimde yaşanan sıkıntıya ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Başkanım.

Hafta sonu Cumhuriyet İttifakı Hatay'daydı. Seyyar temel atma töreni... Evet, bunu da bu ülkeye yaşattınız. Seyyar temel atma töreni...

BAYRAM ÖZÇELİK (Burdur) – Yok öyle bir şey ya, cevabı verildi onun.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Yirmi bir yıldan beri ülkeyi yöneten AK PARTİ iktidarının yalanı yanlış en güzel doğru olarak anlatmakta üstüne yok ve gelinen nokta, insanların aklıyla dalga geçiyorsunuz. Cumhuriyet İttifakı orada ne kadar güzel bir şekilde poz veriyor. İşte, seyyar temel atmayı da bu ülkeye yaşattınız. Seyyar pazar tezgâhları vardı, şimdi artık seyyar temel atma ortaya çıktı; bunu ülkeye yaşattınız, sizi kutluyorum.

Yine, aynı şekilde, bakınız "İnsanlar aç, aç." diyoruz, uzun yıllardan beri "Hayvancılık ve tarımsal üretimde sıkıntı var." diyoruz ama anlatamadık. İnekleri kestiler ve şimdi kıymanın kilosu olmuş 300 lira, 340 lira. Ya, vatandaşa et yediremiyoruz ve ondan sonra kalkıyorsunuz "Aya gideceğiz, uzaya gideceğiz..." Hadi oradan diyorum.

Saygılar sunuyorum.

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Biz gidiyoruz; sen desen de gideceğiz demesen de.

BAŞKAN – Sayın Aksoy...

16.- Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy'un, doğal afetlerin bir ulusal güvenlik meselesi olduğuna ilişkin açıklaması

HÜSEYİN AVNİ AKSOY (Karabük) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Doğal afetler artık bir ulusal güvenlik meselesidir. Hiç kimse doğal afetlerin siyasi, ekonomik ve jeopolitik etkilerini tartışmıyor. Kuzeyimizde savaş, güneyimizde terör, doğumuzda ve batımızda gerginlik mevcuttur. Üç tarafımız denizlerle, dört tarafımız düşmanlarla çevrilidir. Depremler, orman yangınları, bozuk yapılaşma nedeniyle sel tehlikesi, mülteci göçü, iklim değişikliği riskiyle de karşı karşıyayız. Küresel salgın ve hastalıklar da ulusal güvenlik tehdididir. Şüphesiz, bireysel olarak yapmamız gerekenler olmakla beraber devlet de vatandaşını korumak ve güvenliğini sağlamak zorundadır. Sözün özü, memleketimizin acilen yetkinliği olan bir ulusal güvenlik bakanlığına ihtiyacı vardır.

Milletimize sesleniyorum: Daha çok canımız yanmadan memlekete sahip çıkalım, her şey memleket için.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Gültekin...

17.- Niğde Milletvekili Selim Gültekin'in, Kütüphane Haftası'na ve Niğde'ye yapılan ve yapılacak olan kütüphanelere ilişkin açıklaması

SELİM GÜLTEKİN (Niğde) – Bu hafta Kütüphane Haftası. Okuma alışkanlığını kazandırmak, kitap sevgisini artırmak ve bilgi paylaşmak adına ülkemizin her bir yanında hizmet veren kütüphanelerimizdeki çalışanların ve kitapseverlerin 59'uncu Kütüphane Haftası'nı kutluyorum.

Biz de kütüphaneye önem veriyor, özellikle genç kardeşlerimizin, öğrencilerimizin talepleri doğrultusunda yeni kütüphane projelerimizi şehrimizde ortaya koyuyoruz. Bugün, Kültür ve Turizm Bakanlığımız ve Niğde Belediyemizin iş birliğinde, zengin içerikli 6.500 adet kitaba sahip modern tefrişatıyla Kayabaşı Halk Kütüphanemizi Niğdeli hemşerilerimizin hizmetine açtık; kitapseverlerimize hayırlı olsun.

Yine, ilimizdeki Rum Kilisesi'ni kütüphaneye dönüştürüyoruz. Teşhir Tanzim Projemizdeki konservasyon işi devam etmektedir, inşallah, 2023 yılı sonunda bu kütüphanemizi Niğde'mize kazandıracağız.

Ayrıca, Ömer Halisdemir Meydanı'nda yirmi dört saat esasına göre hizmet verecek olan ve inşaatı hızla devam eden yeni konsept kent kütüphanemizin açılışını da 2023 yılı içinde gerçekleştireceğimizi ifade ediyor, Niğde'mize hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

18.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, Samsun'da şehit olan Polis Memuru Mustafa Ata Traş'a ve Danimarka Türk Büyükelçiliğinde Kur'an-ı Kerim'e ve Türk Bayrağı'na karşı yapılan saldırıya ilişkin açıklaması

HACI ÖZKAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Samsun'da görevi başında geçirdiği motosiklet kazası sonucu şehit düşen Tarsuslu hemşehrimiz polis memuru Mustafa Ata Traş'a Cenab-ı Allah'tan rahmet, kederli ailesi ile sevenlerine başsağlığı ve sabırlar diliyorum, milletimizin başı sağ olsun.

Danimarka'da Türk Büyükelçiliğinde bir grup provokatör tarafından kutsal kitabımız Kur'an-ı Kerim'e ve şanlı bayrağımıza karşı yapılan saldırıyı lanetliyorum, bu eylemlere izin veren Danimarka makamlarını esefle kınıyorum. İçinde bulunduğumuz ramazan ayında gerçekleştirilen bu eylem İslam düşmanlığı, ayrımcılık ve yabancı düşmanlığının Avrupa'da her geçen gün daha da endişe verici seviyelere ulaştığını ve geçmişten ders alınmadığını bir kez daha açıkça göstermiştir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Filiz...

19.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, YÖK Başkanının uzaktan eğitimle ilgili yaptığı açıklamaya ilişkin açıklaması

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

22 Mart tarihinde depremden sonra YÖK'ün uzaktan eğitim kararını eleştirmiş, örnek olarak, makine mühendisliğinde imalat dersinin nasıl yapıldığıyla ilgili bilgiler vermiş, uzaktan videolarla yapılan eğitimde öğrencilerin çok az bir kısmının on-line derse girdiğini, uygulamanın mutlaka yapılması gerektiğini anlatmıştım. İki gün önce YÖK Başkanı yaptığı açıklamada uzaktan eğitim kararını nisan ayı başı itibarıyla gözden geçireceklerini ifade etmiş ve "Şartların uygunluğu durumunda uzaktan eğitimin yanında yüz yüze eğitim imkânının da sunulacağı hibrit öğretim seçeneğini değerlendireceğiz." demiştir.

YÖK'e seslenmek istiyorum: Eğitim ciddi bir iştir. Hibrit sistemde öğretim elemanı derslikte ders yapacak, öğrenciler on-line izleyecekler veya isteyenler derse girecekler; bu da birkaç kişiyi geçmeyecektir, yine aksama olacaktır. Onun için, bir an evvel yüz yüze eğitime geçilmelidir diyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Şahin...

20.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, Sağlık Bakanlığının hekimlere yönelik yasakçı uygulamalarına ilişkin açıklaması

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sağlık Bakanlığı 6 Ekim ve 7 Ocak tarihli yönetmelik değişiklikleriyle serbest hekimlere çalışma ve ameliyat yapma

yaşadığı getirmiştir. Bu yasak yetmiyormuş gibi bu defa da getirilen kanun teklifiyle, komplikasyon hâlinde dahi hekimlerin mesleklerinden menedilmesine yol açabilecek değişiklik öngörülmektedir. Hekimlerimiz "Bu ülkede doktor olunmaz, cerrah hiç olunmaz." diyerek bu kanun teklifini reddetmektedirler. Sağlık Bakanlığı bu yasakçı, anlamsız uygulamalarıyla hekimliği, hekimliğin saygınlığını, hekimlerin çalışma özgürlüğünü bitirmiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu yanlış düzenleme ve uygulamaların karşısında hekimlerimizle birlikte mücadeleye devam edeceğimizi bildiriyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Çakırözer...

21.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, engelli vatandaşların sorunlarına ilişkin açıklaması

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, dün akşam Eskişehir Sakatlar Derneğimizde engelli yurttaşlarımızla bir araya geldik. Engelli kardeşlerimizin ciddi sıkıntıları var, Gazi Meclisimizden bir an önce çözüm bekliyorlar.

Öncelikle, düzenli verilen engelli raporlarındaki tutarsızlıklar büyük mağduriyet yaratıyor. Farklı illerde ya da aynı ilde farklı hastanelerde farklı derecelerde engelli raporu verilmesi nedeniyle yurttaşlarımız ciddi hak mağduriyetleri yaşıyor.

Ayrıca, beş yılda bir kurula giden engelli yurttaşlarımıza ehliyet konusunda büyük mağduriyetler yaşıyor. On, yirmi, hatta otuz yıllık engelli raporu olan yurttaşlarımızın ehliyetleri engelleriyle alakasız gerekçelerle iptal ediliyor.

Mübarek ramazan ayındayız. Engelli yurttaşlarımıza Meclis kapanmadan mutlaka bayram için engelli ikramiyesi verilmesini talep ediyoruz. İktidarımızda, engellilerimizin toplumsal hayatın her alanına tam ve eşit katılımını sağlayacak, engellilerimizin de huzur ve refah içinde yaşayacağı bir Türkiye'yi inşa edeceğiz.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi grup başkan vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

Sayın Usta, buyurun.

22.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Muhsin Yazıcıoğlu'nun şehadetinin 14'üncü yıl dönümüne, Samsun'da elim bir trafik kazasında şehit olan polise, emekliye verilen bayram ikramiyelerinin alım gücüne, en düşük emekli maaşına yapılan artışa ve bu artışın sadece en düşük emekli maaşında yapılmasının adaletsizliğe neden olacağına ve ihya borçlarının yapılandırma kapsamına alınması gerektiğine ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

İyi bir hafta diliyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Cumartesi günü, 25 Mart, Türk siyasetinde önemli bir yeri bulunan, dürüstlüğü ve yiğit duruşuyla tanınan merhum Muhsin Yazıcıoğlu'nun şehadetinin 14'üncü yıl dönümüyü. Davaya adadığı ömrü ve hakikati şiar edinmesiyle tanıdığımız Muhsin Başkana vefatının seneidevriyesinde bir kez daha rahmet diliyorum; mekânı cennet, ruhu şad olsun.

Bu vesileyle şunu da hatırlatmak isterim ki Muhsin Başkanının şehadetiyle ilgili sis perdesi henüz kalkmamıştır. Yani, toplumda bir kanayan yara hâline gelmiştir, hiç kimse ikna olmamıştır Muhsin Başkanının normal bir helikopter kazasıyla vefat ettiğine ilişkin. Zaten "şehit" denilmesinin de temelinde bu vardır; herkes Muhsin Başkana "şehit" diyor fakat Muhsin Başkanın şehadetinin üzerindeki sis perdesinin kaldırılmasıyla ilgili -başta Adalet ve Kalkınma Partisi olmak üzere- hiçbir şey yapılmıyor. Bunu da bir kez daha ifade etmek isterim. Bu konular mutlak suretle aydınlatılmalıdır, Türk siyaseti açısından bu son derece önemli bir konudur.

Samsun'da bir şehit haberimiz var; Atakum'da elim bir trafik kazasında motosikletli bir polisimiz şehit olmuştur. Kendisine Cenab-ı Allah'tan rahmet diliyorum, ailesine başsağlığı diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şimdi, bildiğiniz üzere, emeklilere yılda 2 defa bayram ikramiyesi veriliyor. Bu ilk defa 2018 yılında 1.000 lira olarak çıkmıştı. Zaten muhalefetin uzun gayretleri sonrasında, bizlerin de taahhüt etmesiyle iktidar böyle bir şey yapmak durumunda kalmıştı. O zaman 1.000 lira olarak verilmeye başlandı daha sonra bu yüksek enflasyonlara rağmen sadece 1.100 lira oldu; dört yılda yüzde 10 arttı. Yani dört yılda enflasyon 3 katına, 5 katına gitti burası sadece yüzde 10 artmıştı. En son bunu 2.000 liraya çıkardı; Sayın Cumhurbaşkanı 2.000 liraya çıkardığını ifade etti, henüz düzenlemesi olmadı, düzenlemesini biz burada yapacağız.

Şimdi, bu 1.000 lira olduğu zaman hani "Mal olarak ne alıyordun, neyin karşılığıydı?" diye bakıyorsun, bugün 2.000 lira deyip, böyle bunun üzerinden siyaset yapılıyor bir de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin.

ERHAN USTA (Samsun) – Bunun üzerine Sayın Erdoğan "900 lira artırdık." diye siyaset yapıyor; zaten şu anda, biliyorsunuz, Sayın Erdoğan seçimle birlikte bütün tuşlara aynı anda basmaya başladı, bütün tuşlara basıyor; bunu da böyle yaptı. Şimdi, bakın, ilk çıktığında 1.000 lirayla 25 tane 5 litrelik ayçiçeği yağı alınıyormuş, şimdi 2.000 lirayla 10 tane alıyor; 25 taneden 10 taneye düşmüş ayçiçeği yağı. 25 kilo kıyma alınıyormuş, şimdi 9 kilo kıymaya düşmüş; 159 litre benzin alınıyormuş bu 95 litre benzine düşmüş. Dolayısıyla, burada açık bir şekilde vatandaşın alım gücünde bu anlamda yani bu ikramiyeyle alım gücünde de ciddi bir düşüş olmuştur. Bu kabul edilebilir bir şey değildir. Bunun en az o dönemden bugüne kadar gelen enflasyon oranında artırılması gerekirdi; bunu da biz Hükümetten bu şekilde zaten geçmişte hep talep etmiştik.

Şimdi, diğer bir husus, bu en düşük emekli maaşı 5.500 liradan 7.500 liraya çıktı. Bir defa, bu, yine, muhalefetin bir başarısı onu tespit etmek lazım çünkü defalarca söyledik, bizzat şahsımın da kanun teklifi var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin.

ERHAN USTA (Samsun) – İYİ Parti Grubu olarak bunu Sayın Genel Başkanımız başta olmak üzere her birimiz defalarca dile getirdik. Niye? Yüksek enflasyon dönemlerinde yılda 2 defa düzenleme yapmak yetmez. Bu, vatandaş enflasyona ezdirmek anlamına gelir; hem emekliye hem asgari ücretliye hem de memur için aynı yapılmalıydı. Diğerlerinde muvaffak olabilmiş değiliz, diğerlerini yapma konusunda Hükümeti henüz ikna edemedik ancak en azından en düşük emekli maaşlarında bu yapıldı. Fakat bunun en düşüğe yapılmış olması başka bir adaletsizlik doğuruyor. Bu yapıldı biz "tamam" diyoruz, hatta İYİ Partinin programında "En düşük emekli maaşı asgari ücret kadar olmalıdır." diyoruz. 7.500 asgari ücretin altındadır, 7.500'e çıkarılmasını doğru buluyoruz ancak sadece en düşük emekli maaşının çıkarılması başka bir adaletsizlik meydana getirmiştir. Bu da kabul edilebilir bir şey değildir, birçok emeklinin maaşı şimdi bir anlamda hiç artmamış olacak. Burada bu yüzde 36'lık artışın oransal olarak bütün emeklilere verilmesi gerekirdi. Emeklilerin neredeyse tamamının maaşları açlık sınırının altında zaten.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Başkanım.

Böyle bir ortamda sadece alt sınırın artırılması ciddi bir adaletsizlik oluşturmıştır. Bakın, bu bir süre sonra şöyle bir

sonuç ortaya doğuracaktır: “Niye ben yüksek miktarda prim yatırıyorum? Ben niye yüksek gün sayısında prim yatırıyorum?” diye bir noktaya gelecektir. Yani artık bir süre sonra herkesi, bütün emeklileri asgari, en düşük emekli maaşından aylık alır hâle getirecektir; sosyal güvenlik sisteminin sürdürülebilirliği açısından da çok sıkıntılı, son derece yanlış bir uygulamadır.

Dolayısıyla, talebimiz şudur: Olması gereken şey, yüzde 36’lık -5.500’den 7.500’e yüzde 36’lık artış varsa- bu artışın bütün emekli maaşlarına yansıtılmasıydı. Ya, bunu yapamıyorsunuz, bunun bir tık adaletsizi, hiç olmazsa seyyanen artış olarak bütün emeklilere 2 bin lira verilmesi lazımdı. Bizim Hükûmetten talebimiz budur, bunun mutlak surette yapılması gerekiyor.

Esnaf BAĞ-KUR ve tarım BAĞ-KUR’luların prim borçları sebebiyle oluşan borçları ve bu borçların gecikme cezası nedeniyle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son kez açayım mikrofonunuzu, tamamlayın sözlerinizi.

Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – İhya borcu gündemde yani -şimdi elimde dokümanları da var, gelen resmî yazılar var- çok yüksek miktarda ödemeler geliyor. Burada bir yapılandırma ihtiyacı var; bu, yapılandırma kapsamına -bilindiği üzere- alınmamıştı, bunun mutlak suretle yapılandırma kapsamına alınması vatandaşımızın talebidir. Burada zaten bu anlamda bir adaletsizlik vardı, bu adaletsizliğin giderilmesi lazım. Tarım BAĞ-KUR’lularının ve esnaf BAĞ-KUR’lularının bu anlamdaki sorunlarını çözmemiz gerekiyor.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

BAŞKAN – Sayın Beştaş, buyurun.

23.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın, Dünya Tiyatrolar Günü’ne, Dünya Tiyatrolar Günü’nde yaşamını yitiren Köksal Engür’e, cezaevinde yaşamını kaybeden tutuklu Divali Güzel’e, İstanbul Sözleşmesi ve 6284 sayılı Yasa’ya ve AKP’nin bekası için kadınların yaşam hakkının pazarlık konusu hâline getirildiğine, iktidarın kalıcı konut propagandasına ve bu propagandanın seçim kampanyası olduğuna ilişkin açıklamaları

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün Dünya Tiyatrolar Günü; insanı insana insanla insanca anlatma sanatı olarak tanımlanır tiyatro; tiyatro ve seyirci arasındaki bağı kuvvetlendirmek amacıyla ilk kez 27 Mart 1961 tarihinde UNESCO tarafından ilan edildi. Victor Hugo “Bir okul açan, hapishane kapatır.” demişti. Muhsin Ertuğrul ise “Bir tiyatro açan, 100 zindan kapatır. Yarın kıyamet kopacağını bilsem, öleceğimi bilsem bugün bir tiyatro daha açarım.” demişti. Fakat ne yazık ki ülkemizde sanata, tiyatroya, tiyatrocuya yaklaşım oldukça olumsuz düzeyde. Ceberut bir yönetim tiyatrocuları da hedef hâline getirmiş durumda. Tiyatro Kooperatifi bugün 27 Mart vesilesiyle bir açıklama yaptı ve özel tiyatroların korunması, teşvik verilmesi, bağış alabilmesinin önünün açılması, ağır vergi yükünün kaldırılması konusunda taleplerini ifade ettiler.

Ayrıca, bugün Köksal Engür Dünya Tiyatrolar Günü’nde yaşamını yitirdi. Kendisine rahmet, ailesine de başsağlığı dileklerini ifade etmek istiyorum.

Sayın Başkan, bir tutuklu daha cezaevinde yaşamını yitirdi, Divali Güzel. Ulusal kıyafet giydiği için yargılanmış, altı yıl üç ay ceza almış ve şu anki bilgiye göre, edindiğimiz bilgiye göre yüzde 91 oranında engelli olduğu hâlde tahliye talepleri reddedilmiş. Evet, cezaevinde bir cinayet daha işlendi. Hasta bir mahpusun cenazesi yine dışarıya çıkarılacak. “Bunlar cinayettir, bu cinayetleri durduralım.” çağrımızı kaçınıcı kez -yüz bin keredir, milyonlarca keredir- söylüyoruz, bilmiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bunun müsebbibi, yasal düzenlemeleri yapmaktan imtina eden iktidarın ta kendisidir.

Evet, Sayın Başkan, diğer bir mesele, İstanbul Sözleşmesi ve 6284 sayılı Yasa. İktidar, AKP bekası için, iktidarını korumak için kadınların yaşam hakkını pazarlık konusu hâline getirdi. Kadınların şiddet görmeme hakkını, özgür ve eşit birey olarak yaşama hakkını pazarlık hâline getirdi. Hakikaten, başta Adalet ve Kalkınma Partisi içindeki tüm kadınların buna isyan etmesi gerekiyor. Ne demek ya, 6284’ü düzenlemek, süresiz nafaka hakkını tartışmaya açmak ne demektir? Bu çağ dışı, bu korkunç, bu şiddete onay veren, cinayetlere onay veren, tecavüzlere onay veren düzenlemeyi biz kadınlar asla kaldırtmayacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bu ittifaka Türkiye’de milyonlarca kadın 14 Mayıs’ta kırmızı kart gösterecek, bu ittifaka geçit vermeyeceğiz. AKP ve MHP iktidarı, yaptığı ittifaklarla Türkiye’yi yüzlerce yıl geriye götüren, kadınların yaşam hakkını gasb eden, kadınların şiddetten korunmasını öngören yasayı bile tartışmaya açmışlardır; kadınlar kesinlikle bu ittifaka kırmızı kart gösterecek, “Hayır.” diyecek ve bu iktidarı biz kadınlar indireceğiz, bu saltanatlarını bitireceğiz.

Evet, iktidarın başka bir propagandası: “Bir yılda 319 bin konut inşa edeceğiz.” diyorlar. Şimdi, tek bir binanın inşası üzerinden değerlendirelim: Bu denli büyük bir depremden sonra Deprem Yönetmeliği’nin değişmesi ya da yeniden gözden geçirilmesi lazım, yeni bir mevzuat olması lazım; yoksa çalışma başlayamaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Şimdi, yeni bir kentsel planlama hazırlanmadan başlatamazsınız demek istiyorum. Bilimsel veriler önümüzde, en az bir yıl boyunca artçı depremlerin devam edeceğini öngörüyor. Artçıları devam ederken eğer inşaatlara başlanırsa ne olur? Zemin etüdü hatalı çıkar; zemin su seviyesi yüksekliği değişebilir ve taşmalara sebebiyet verebilir; inşaatlarda beton dökmek bile neredeyse imkânsız, betonun prizlenme sürecinde çatlaklar oluşabilir, betonda kayma meydana gelir ve beton ile demirde kaynaşma olmamasına sebep olur; oluşabilecek depremin şiddetine göre binanın apliance edilmesi için konulacak poligonlar bile kayar yani arsa, olması gereken köşeden santimetrelerce sapabilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son kez açıyorum, tamamlayın sözlerinizi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Kentlerin yeniden inşası kapsamında bakacak olursak; jeoloji ve jeofizik mühendislerinin faya ilişkin değerlendirmesi ve yüzyıllık deprem raporlanması var, tüm sosyal donatıları ve kentlerin tarihsel restorasyon raporuyla birlikte kentsel tasarım yapılmalı.

Şimdi, şu iki tabloda rakamlar var, bunlar ne demek? Artçı depremlerin oranı. Bu kadar yoğun, art arda artçı depremler olurken siz binayı nereye kuruyorsunuz? Hakikaten yanlış bir planlamayla yüz binlerin ölümüne tekrar imza atıyorsunuz. Hangi bilimsel veriyi dayanarak 319 bin konut yapacağınızı iddia ediyorsunuz? Yalan atıyorsunuz, seçim çalışması yapıyorsunuz, halkı bir kez daha aldatmaya çalışıyorsunuz. Şu artçı depremlere bütün Türkiye’nin bakmasını istiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi, son cümlelerinizi alayım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Şu elimdeki artçı depremlerin sıralaması bile sadece bir örnek. Bu sadece bir seçim kampanyası; AKP iktidarı seçimlerde bir kez daha, destek almak için her yolu mübah görüyor, yalanı zaten mübah görüyor; kadına yönelik şiddeti kabul ediyorum diyor, kadın cinayetleri devam etsin diyor, nafaka almasın kadınlar diyor; toplumun yarısını yok sayıyor, bizleri, hepimizi yok sayıyor ama biz Halkların Demokratik Partisi, Emek ve Özgürlük İttifakı olarak en güçlü kadın temsiliyetimizle gelecek dönemde de burada olacağız ve bu ittifaka geçit vermeyeceğiz.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN – Virgülsüz, uzun bir cümle oldu.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Evet.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Altay.

24.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Dünya Tiyatrolar Günü'ne, Dünya Tiyatrolar Günü'nde hayatını kaybeden Köksal Engür'e, tartışmaya açılan 6284 sayılı Yasa'ya, Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülen kanun teklifine, Tayyip Erdoğan'ın kamuoyuyla paylaştığı 45 bin öğretmen atanmasına ve emeklilerin bayram ikramiyelerinin alım gücüne ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, zatîalınızı ve yüce Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

1961 yılında UNESCO tarafından kurulan Uluslararası Tiyatrolar Birliği, 27 Martı Dünya Tiyatro Günü ilan etmiş idi. Sanatın en önemli alanlarından biri tiyatrolarımız birçok sorunla iç içe. Özellikle devlet tiyatrosu çalışanlarının özlük hakları, görevlendirmeleri yıllardır kangrene dönüşmüş durumda. Özel tiyatrolar ise kriz ortamında âdeta can çekişmekte, yeterli desteği görememekte. Yasaklar, baskılar, oyun iptalleri bu ülkeye yakışmamaktadır. Bu vesileyle, bu fedakâr mesleğe ömrünü adanmış edebiyete intikal etmiş birbirinden kıymetli tiyatro sanatçılarımızı rahmetle saygıyla anıyorum, fedakârca emek verenleri saygıyla selamlıyorum. Ayrıca, tam da bugün acı bir haber aldık; kıymetli ses, sinema ve tiyatro sanatçımız Köksal Engür'ü kaybettik; kendisine Allah'tan rahmet, ailesine, sevenlerine sabır ve başsağlığı diliyorum.

Sayın Başkan, son günlerde ibretle izlediğim bir tartışma var, 6284. Tam tabirle, bir atasözünü söylemek gerekirse bir deli bir kuyuya taş attı, 40 akıllı çıkaramıyor. Ben 6284'ü tartışmaya açmanın çağdaşlık ötesi olduğunu düşünüyorum; çağ dışılık bile demiyorum, çağ dışılık ötesi bir durumla karşı karşıyayız. Şüphesiz bütün kadınlar öyle ama özellikle Türk kadını en yüksek mertebeleri, en yüksek saygıyı hak edendir. 6284'ü tartışmaya açanlara iki şey tavsiye ediyorum: Bir, Peygamber'imizin kadınlarla ilgili sözlerine baksınlar, bir de Kurucu Cumhurbaşkanımız, kurtarıcımız Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün kadınlarla ilgili değerlendirmelerini...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin, buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – ...ve kadına verdiği önemi gerek sözleriyle gerek de icraatlarıyla nasıl hayata geçirdiğini ve Türk kadını sosyal hayata, çalışma hayatına, kültürel hayata katmak için nasıl fedakârlıklar yaptığını herkesin hatırlamasını istiyorum ve bu tartışmayı açanlara aklınızı başınıza alın demekten başka da elimden bir şey gelmiyor.

Sayın Başkan, bugün Plan ve Bütçe Komisyonunda -Erdoğan'ın yirmi yıldır unuttuğu, ezdiği, ezdirdiği, enflasyon altında, dolar kuru altında inim inim inettiği vatandaşları bir parça hatırladığını görüyoruz- bir paket var, bu paketle en düşük emekli maaşı 7.500 lira oluyor. Buradan Erdoğan'a sormak istiyorum: Asgari ücret 8.500 lirayken en düşük emekli maaşını 7.500 lira yapmak hangi akla, hangi mantığa hizmettir? Çok merak ediyorum. Gene soruyorum: Gazilere asgari ücret oranında bir ödeme yapılacak, iyi güzel...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ama aynı şekilde soruyorum: 15 Temmuz şehit yakınları ve gazileri için toplanan parayı niye ödemiyorsunuz Sayın Erdoğan? Beşiktaş saldırısında şehit olan polislerimiz ve sivil vatandaşlarımız için toplanan parayı hâlâ niye ödemiyorsunuz, soruyorum Sayın Erdoğan. Ve gaziler arasında hâlâ bir ayırım var, Kıbrıs gazisi ayrı, güneydoğu gazisi ayrı, Kore gazisi ayrı, bunu da kabul etmek mümkün değil.

Sayın Erdoğan 45 bin öğretmen atanacağını kamuoyuyla paylaştı. Sayın Erdoğan, Sayıştay denetim raporlarına baktığında görürsün ki Millî Eğitim Bakanlığının 138 bin öğretmene ihtiyacı var yani Bakanlığın 138 bin öğretmene ihtiyacı varken ve 400 bin öğretmen atama beklerken neden sadece "45 bin öğretmen atayacağız." diyorsun ve bunu seçime kırk sekiz gün kala bir müjde gibi sunuyorsun ve buna kimin inanacağını zannediyorsun -Sayın Başkan siz değil, Erdoğan- çok merak ediyorum.

Aynı şekilde, bayram ikramiyeleri 2018'de Bay Kemal'in ısrarıyla gündeme geldi, bin lira olarak o dönem başladı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bitirelim Başkanım.

Bayram ikramiyeleri emekliye -iki bayram- şimdi 2 bin lira. Yani neredeyse yüzde 100 artırmakla övünen ve televizyon karşısında bunu caka satarak anlatan bir Erdoğan izliyoruz. Erdoğan'a üç tane rakam vereceğim, mevkiidâşım Erhan Bey de verdi, ben farklı rakamlar vereyim. Erdoğan şunu bilmeli: 2018'de, emekli, bayram ikramiyesiyle, 800 ekme alıyordu, bin lirayla, şimdi vereceği 2 bin lirayla 330 ekme alıyor. Gene 1.741 litre süt alınıyordu 2018'deki emekli bayram ikramiyesiyle, şimdi vereceği 2 bin lirayla 56 litre süt alınıyor. 2.174 yumurta alınıyordu emekli bin lirayla 2018'de, şimdi Erdoğan'ın vermeyi vadettiği 2 bin lirayla 784 tane yumurta alabilecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi, son kez açıyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bunu bir lütuf gibi, bir ihsan gibi, emeklinin durumunu iyileştiriyor gibi sunmak bana göre emeklinin aklıyla ve hâliyle alay etmektir. Emekli 14 Mayıs'ta, milletin divanında, sandıkta aklıyla ve hâliyle alay edenlere umarım ve dilerim gerekli cevabı en güzel şekilde verecektir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Akçay buyurun.

25.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine, Türkiye'nin yerli ve millî kalkınma hamleleriyle teknolojinin ve savunma sanayisinin gelecek vizyonunu şekillendirerek gücüne güç kattığına, 21'inci yüzyılın Türk ve Türkiye Yüzyılı olacağına ve Dünya Tiyatrolar Günü'ne ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Cumhuriyetimizin 100'üncü yıl dönümüne Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin sorun çözen, çözüm üreten, inisiyatif alan, hızlı ve etkin yapısıyla emin adımlarla ilerliyoruz.

Türkiye Yüzyılı başlamıştır. Dünyada birçok ülke hükümet krizleri ve siyasi istikrarsızlıklarla boğuşurken Türkiye, bir

siyasi istikrar içerisinde; dış politikadan, diplomasiden ekonomiye, savunma sanayisinden millî teknolojiye, terörle mücadelede egemenlik haklarımızın müdafaasına, spordan sanata kadar her alanda âdeta bir Kutup Yıldızı gibi parlamaktadır. Türkiye, darbelerle, muhtıralarla, vesayet girişimleriyle, istikrarsız hükümetlerle ayağına vurulan prangalardan kurtulmuş, etrafına örülen engelleri bir bir bertaraf etmiştir. Bu gurur tablosunun en önemli göstergelerinden biri de yerli ve millî bir anlayışla perçinlenen atılım ve kalkınma hamleleridir. Küresel ticaret ve teknoloji savaşlarının yaşandığı bir dönemde Türkiye, insanı merkeze alan, ekosistemi gözetken, egemenlik haklarından taviz vermeyen bir anlayışla hareket etmektedir. Türkiye, yerli ve millî kalkınma hamleleriyle teknolojinin ve savunma sanayisinin gelecek vizyonunu şekillendirmekte, gücüne güç katmaktadır. Bugün 170'ten fazla ülkeye savunma sanayisi ürünleri ihraç eden bir ülkeyiz. Türkiye, havada Bayraktar, ANKA, Akıncı, KARAYEL'le başlayan rüzgarla TAYFUN ve KIZILELMA'ya kavuşmuş; karada BOĞAÇ, BARKAN, ALTAY ve AKINCI'larla mührünü vurmuş; denizlerde ULAQ, SANCAR, ALBATROS, TCG Heybeliada'yla âdeta fırtına olup esmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Cumhuriyetimizin 99'uncu yıl dönümünde ilk yerli ve millî elektrikli otomobilimiz Togg'la “Türkler otomobil yapamaz, yapsa da yürütemez.” diyenlere gereken cevap verilmiştir. Vatandaşlarımız ülkemizin yatırım ve atılım hamlelerine sahip çıkmış, 24 Mart itibarıyla yedi günde Togg'un ön sipariş sayısı 100 bini bulmuştur. Mühendislerimiz, işçilerimiz, müteşebbislerimiz “Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.” parolasıyla azimli ve kararlı bir şekilde çalışmalarını yürütmektedir. Bu doğrultuda, 25 Mart itibarıyla sınıfının en iyisi olarak bilinen Zırhlı Amfibi Hücum Aracı ZAHA, Türk Silahlı Kuvvetlerimizin envanterine teslim edilmiştir. Bayraktar TB3 SIHA 27 Nisan-1 Mayıs tarihleri arasında İstanbul'da düzenlenecek olan TEKNOFEST 2023'te vatandaşlarımızla buluşacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Güçlü ve üretken sanayi altyapımız, nitelikli insan kaynağımız, yenilikçi AR-GE ve inovasyon yapımızla aşamayacağımız hiçbir engel yoktur. 21'inci yüzyıl Türk ve Türkiye Yüzyılı olacaktır.

Sayın Başkan, bugün Dünya Tiyatro Günü. Öncelikle, bu Dünya Tiyatro Günü'nde tüm tiyatro sanatçılarımızın ve tiyatroseverlerin Tiyatro Günü'nü kutluyorum. Bugün, Türkiye'de sadece Devlet Tiyatroları 83 sahneyle çok önemli atılımları gerçekleştirmiştir. Bu 83 devlet tiyatrosunun dışında da 400 özel tiyatroya gerekli destekler verilmektedir. Sadece Ankara'da 12 sahne bulunmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Geçtiğimiz aylarda da özellikle Devlet Tiyatroları bünyesinde sözleşmeli 1.187 sanatçı ve personelin kamuya geçirilmesi de sağlanmıştır. Bu vesileyle, Tiyatro Günü'nü tekrar kutluyorum ve bütün sanatçılarımıza ve tiyatro yöneticilerine de başarılar diliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Tunç, buyurun.

26.- Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un, Büyük Birlik Partisi Kurucu Genel Başkanı merhum Muhsin Yazıcıoğlu'nun vefat yıl dönümüne, AK PARTİ ve Cumhuriyet İttifakı'nın son bir yıl içinde hayata geçirdikleri düzenlemelere ve bugüne kadar olduğu gibi çözülmemiş tüm sorunları çözmeye devam edeceklerine, depremin ilk anından itibaren devletin tüm kurum ve kuruluşlarıyla depremzedelerin yanında olduğuna ve yapılanlara, Evim Yuvarın Olsun Projesi'ne, Genel Kurul gündemine ve Dünya Tiyatrolar Günü'ne ilişkin açıklamaları

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, yeni bir haftaya başlarken hepinizi saygılarımla selamlıyorum ve çalışmalarımızda kolaylıklar diliyorum.

Geçtiğimiz cumartesi günü, Büyük Birlik Partisi Kurucu Genel Başkanı merhum Muhsin Yazıcıoğlu'nun vefat yıl dönümüydü. Türk siyasi hayatında müstesna bir yeri olan, vatan, millet ve bayrak sevdalı bir dava adamı olan merhum Muhsin Yazıcıoğlu'nu vefatının seneidevriyesinde rahmetle anıyorum, mekânı cennet olsun.

Değerli milletvekilleri, “İnsanı yaşat ki devlet yaşasın.” anlayışıyla, yirmi yıldan bu yana insanımızın refah seviyesini yükseltmeye, oluşan enflasyon karşısında alım gücünü korumaya devam ediyoruz. AK PARTİ ve Cumhuriyet İttifakı olarak son bir yıl içinde 3600 ek göstergeden sözleşmeliye kadro düzenlemesine, EYT düzenlemesinden asgari ücret artışlarına, memur ve emekli maaş artışlarına kadar birçok düzenlemeyi hayata geçirdik. Şimdi de geçici işçilerimize yönelik düzenleme ile düşük emekli aylığı ve emekli ikramiyelerindeki artışla birlikte vatandaşımızın taleplerine cevap vermeye, bugüne kadar olduğu gibi çözülmemiş tüm sorunları çözmeye devam edeceğiz. 2002 yılında BAĞ-KUR tarım emeklisi aylığı 69 lira iken, SSK emekli aylığı 257 lira iken 2023 Ocak ayı itibarıyla kademe kademe yükselterek bu rakamı 5.500 liraya çıkarmıştık. Şimdi de getireceğimiz kanun teklifiyle en düşük emekli aylığını 5.500 liradan 7.500 liraya yükseltiyoruz. Böylelikle, en düşük emekli aylığına son dört ayda yüzde 115 oranında artış sağlamış oluyoruz. Bununla da yetinmiyor, emeklilerimizin bayram ikramiyelerini de 1.100 liradan 2.000 liraya yükseltiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin, buyurun.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Gazilerimize ödenen aylıkları da asgari ücret düzeyine çıkarıyor, gazilerimiz arasındaki aylık farklılıklarını da ortadan kaldırıyor, geçici işçilerimize de kadro yolunu açıyoruz. Komisyon görüşmelerinin ardından birkaç gün içerisinde Genel Kurulda görüşeceğimiz kanun teklifimizin şimdiden ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyorum.

Değerli milletvekilleri, 6 Şubat 2023 tarihinde dokuz saat arayla yaşanan ve 11 ilimizi etkileyen asrın felaketi ile sonrasında meydana gelen sel afetinde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza bir kez daha Allah'tan rahmet diliyor, hastanelerde tedavileri devam eden vatandaşlarımıza da acil şifalar temenni ediyorum. Depremi ilk anından itibaren devletimiz, tüm kurum ve kuruluşlarıyla birlikte, gönüllülerimiz ve sivil toplum kuruluşlarımızla arama kurtarma faaliyetlerini, ardından enkaz kaldırma çalışmalarını sürdürmüş; diğer taraftan da depremzedelerimizi açıkta bırakmamak için çadır kentler kurmuş, konteyner kentler, geçici barınma merkezleri ve kruvaziyer gemilerle barınma faaliyetlerine devam etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin, buyurun.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Diğer illere giden depremzedelerimizi de otellerde, sosyal tesislerde, KYK yurtlarında ve kira bedellerinin, doğal gaz, elektrik ve su faturalarının karşılandığı Evim Yuvarın Olsun Projesi'yle ağırıyoruz. Diğer yandan, vatandaşlarımızı bir an önce güvenli konutlara kavuşturmak için bölgede yaklaşık 650 bin konut planlanmış ve hızla zemin etütleri ve sözleşmeleri tamamlanan alanlardaki 53.830 konutun inşasına başlanmıştır. Devletimiz güçlü, milletimiz vakurdur. Yaralarımızı sarana kadar, şehirlerimizi yeniden inşa edene kadar başka bir yöne bakamayız. Ülkemizi bir an önce seçim gündeminden

çıkarmak ve deprem gündemini gölgeleyecek polemiklerden bir an önce uzaklaşmak istiyoruz. İnşallah "Hemen şimdi." diyerek hep beraber ülkemizi hızlı bir şekilde yeniden inşa edecek ve milletçe yeniden ayağa kalkacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi lütfen.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; bugün de yine gündemimizde, Meclis Genel Kurulunda görüşmelerine başlayacağımız 21 ayrı kanunda değişiklik öngören, vatandaşlarımız ve yargı camiamızı yakından ilgilendiren, kamuoyunda "yedinci yargı paketi" olarak bilinen İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlayacağız. Uyuşturucuyla mücadelede hasta çocuğu bulunan hükümlü annelere, uyuşmazlıkların arabuluculuk yoluyla çözülmesinden göçmen kaçakçılığına ilişkin düzenlemelere, konutta haciz işlemlerinden mesleğe yeni başlayan avukatlara sağlanan kolaylıklara kadar birçok alanı kapsayan kanun teklifimizin de şimdiden milletimize ve yargı camiamıza hayırlı olmasını diliyorum; bugün Dünya Tiyatro Günü, Dünya Tiyatro Günü'nü kutluyor, tüm tiyatrocı sanatçılarımıza başarılı ve sağlıklı bir meslek hayatı diliyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

V.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ Parti Grubunun, Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 20 milletvekili tarafından, AFAD'ın 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş merkezli depremler sonrasındaki faaliyetlerinin araştırılması amacıyla 8/3/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 27 Mart 2023 Pazartesi günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

27/3/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu, 27/3/2023 Pazartesi günü (bugün) toplanmadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Erhan Usta

Samsun

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 20 milletvekili tarafından AFAD'ın 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş merkezli depremler sonrasındaki faaliyetlerinin araştırılması amacıyla 8/3/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 27/3/2023 Pazartesi günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına Sayın Arslan Kabukcuoğlu.

Buyurun.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 6 Şubat depremiyle ilgili AFAD'ın beceriksizlikleri konusunda İYİ Partimizin vermiş olduğu Meclis araştırması önergesi üzerine söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlarım.

6 Şubat depremi ülkemizi perişan etti, vatandaşlarımız can verdiler. AK PARTİ Hükûmetinin deprem karşısındaki şaşkınlığı bizi şaşırtmadı. En olağan koşullarda dahi şaşırın Hükûmetin deprem karşısındaki şaşkınlığını biz normal karşılıyoruz. Hayatını kaybeden vatandaşlarımızı bir kez daha rahmetle anıyoruz; Allah yakınlarına sabır versin.

AK PARTİ için devletin sahip olduğu tüm imkânlar eş dost gönüllülemek içindir, devletin kontrol edilebildiği makamlar da böyledir. Deprem yaşanınca anladık ki Hükûmetin hiçbir acil planı yoktur ve buralara atanan kadroların ne kadar liyakatsiz ve başarısız olduğu ortaya çıktı. Her defasında, Hükûmet depremin geniş bir alanı kapsadığından bahsetmektedir. Hükûmet algı konusunda Basra Valisi Muaviye'den daha da mahirdir. 1999 yılından itibaren ülkemizde depremle ilgili vergi toplanmıştır. Bugünkü hesaba göre eğer bu toplanan deprem vergileri değerlendirilseydi 800-900 bin kadar konut yapmak mümkündü.

Sayın vekiller, Kahramanmaraş depreminin olacağını hepimiz biliyorduk. Asrın ihmali tüm haşmetiyle gündemimize oturdu. Bilim adamlarının anlatmakla dillerinde tüy bitti; Hükûmetin, anlatılanlara tepkisi ise sadece umursamamaktı. O binalar uygun olmayan zeminlere, şuursuzca yapılmayabilirdi. Maalesef Kahramanmaraş depreminin başfali umursamazlıktır.

Deprem sahasının büyüklüğü başarısızlığa mazeret olarak gösteriliyor. Böyle bir olay için hiçbir hazırlığınızın olmadığı ortada. Hükûmet deprem nedeniyle 4'üncü seviye alarm verdi, yabancı ülkeler hiç beklemeden harekete geçti. AFAD'ın verilerine göre 6 Şubatta yıkılan 5.606 binada arama kurtarma için 9.876 kişi varken arama kurtarma ekibinin sayısı ancak dört gün sonra 120 bine ulaşabildi.

Bir soru var ki herkesin içini kurt gibi kemiriyor: Malatyalılar "Burada 2'nci Ordu vardı, biz 2'nci Orduyu neden yanımızda göremedik?" diye soruyorlar. Askeriye ki zinde güçtür, istihkâm gibi hazırlıklı sınıfları vardır; kısaca, vatanlarının evlatlarıdır. İnsanlar enkaz altında can çekişirken, soğukta hipotermiye girerken, dakikaların önemli olduğu bir zamanda kurtarma çalışmalarına askeriye neden katılmadı? Sayın vekiller, 10 bin kilometre uzaklıktan Meksika geldi, yardıma koştu ama Malatyalılar burunlarının dibindeki askeriyeden yardım görmedi.

AFAD'ın çaresizliği, büyükelçi olarak atanan eski başkanının göreve çağrılmasıyla kendini gösterdi; AFAD'ın depremde yaptığı en yararlı iş bu olmuştur.

Her ile 1'den fazla vali ve idareci göndermek, işi sadece savsaklamaktır. Depremle ilgili çalışmalarınız ve planlamalarınız olmadıktan sonra ülkenin tüm valilerini bir ile toplasanız dahi fayda etmez.

İş makineleri günlerce enkazın başına ulaştırılamadı; Hükûmet, en basitinden, ulaşım dahi sağlayamadı, iletişim sağlayamadı. Antakya'da insanlar depremin 3'üncü günü "Bize kazma kürek gönderin." diye yalvarıyorlardı. Bir tarafta insanlarımızın hak etmediği bir deprem felaketi, bir tarafta yardım alamayan depremezeler, bir tarafta ise yararlanma becerisini gösteremediğimiz askeriye.

Depremin tuş ettiği bir başka kurum Türk Kızılayıdır. İnsanların yıllarca gözü gibi baktığı, her türlü yardımı esirgemediği ve her defasında yardımında bulunduğu Türk Kızılayının maalesef kof bir kurum hâline geldiği bu depremde anlaşıldı. Ülkedeki makam sahiplerinin umursamazlığı bu dönemde rekora koşuyor. Bir yardım kuruluşuna vatandaşımızın ihtiyacı olduğu günlerde

depremin 3'üncü günü Kızılay çadır satıyor, Kızılay parayla çadır satıyor. Buna açgözlülük mü diyelim, umursamazlık mı diyelim, ne diyeceğimizi bilemiyoruz. Kızılayın başında olan zat pişkin pişkin oturuyor; bu durum zorbalıktır, insanlarımızın ülkesine olan güveninin sarsılmasıdır. Bu ve benzeri aksaklıkların ortaya çıkartılması için Meclis araştırması komisyonuna ihtiyaç olduğu ortadadır.

Hepinizi saygıyla selamlarım.

BAŞKAN - Hakların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Ali Kenanoğlu.

Buyurun.

HDP GRUBU ADINA ALİ KENANOĞLU (İstanbul) - Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evet, AFAD yani Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının depremle birlikte gerçek yüzünü, gerçek organizasyon beceriksizliğini görmüş olduk. Deprem Araştırma Komisyonu üyesiydim, AFAD geldiğinde bir sunum yaptığında zannedersiniz ki Türkiye'de 10 büyüklüğünde deprem olsa AFAD her şeye hazır yani sunumlar böyle, gösteriş böyle, algı yönetimi böyle, kendisini ifade ederken bu şekilde büyük görsellerle anlatıyor fakat iş pratiğe gelince yok. 1'inci gündü, biz hemen HDP Genel Merkezinde bir koordinasyon oluşturduk ve ilk gün AFAD'ı aradık çünkü çok sayıda talep geliyordu bölgeden. Aradığımızda AFAD bizzat kendisi söyledi, dedi ki: "Bölgeye helikopter dışında hiçbir ulaşım aracıyla gitmek mümkün değil." Yani AFAD ortada kalmış, hiçbir şey yapamıyordu. Niye mümkün değil peki? Yani -acil durum yönetimi- bir taraftan da bu yolların açık tutulması, alternatif güzergâhların kullanılması ya da bu iş için özellikle birtakım araç ve gereçlerin hazır tutulması gerekmiyor mu? Türkiye sürekli bu hâl içerisindeki bir bölge ama gördük ki iktidarın böyle bir derdi yok. Dolayısıyla, herkes kendi hâline bırakıldı, 1'inci gün kimse gidemedi bölgeye yani kimseden kastım şu: Bakan gitmiş, "Bakanlarımız hep oradaydı." diye anlatıyorlar. Ya, senin bakanın ne yapacak orada? Vatandaş enkaz altında, kendisini çıkaracak birisini arıyor, orada bakanı görse ne olacak görmese ne olacak! Yani bakan orada olduğu zaman devletin orada olduğu anlamına gelmiyor. Devlet orada demek, tümüyle bu -yardım, ekipman-enkaz altındaki vatandaşın kurtarılmasına yardım edecek ekiplerin orada olması demek. "Devlet" dediğiniz mekanizma bu, bunu istiyorlar. Bakan gitmiş oraya, elini kolunu sallasın orada, dolanıp dursun bakalım ne olacaksa!

Şimdi, dolayısıyla böyle bir yapı mümkün değil arkadaşlar. Burada problem nedir? Problem şu: Merkezîyetçi tek adam rejimidir. Yani bütünüyle her şeyi Ankara merkeze toplayıp Ankara'yı da tek adama bağladığınız zaman işte bu tür sorun ve sıkıntıların altından kalkamıyorsunuz çünkü deprem bölgesi Hatay'da, Samandağ'da, Adıyaman'da, Maraş'ta, Elbistan'da, Pazarcık'ta, Malatya'da ve bütün o bölgede. Şimdi, oraya Ankara'dan gidilecek ve koordine edilecek; Ankara'dan malzemeler götürülecek, bölgeye yakın yerlerden... Ya, her alanda AFAD'ın bu tür önlemleri oluşturması ve deprem beklenen bölgelerde tedbirleri alması gerekirken her şey Ankara'ya, merkezîyetçi tek adama bağlandığı takdirde böyle şeyler yaşanıyor. Tabii, insanlar kaderine terk edildi, kazma kürek bulamadılar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ALİ KENANOĞLU(Devamla) – Bitiriyorum efendim.

Bütün bu beceriksizlik içerisinde vatandaşın kendisinin ifade ettiği gerçeklik şudur: "Eğer, zamanında müdahale edilmiş olsaydı, yaşamını yitirenlerin yarısı kurtarılabilirdi." Bu gerçekliği bütün deprem bölgelerine gittiğiniz zaman herkesten duyabiliyorsunuz, herkesten dinleyebiliyorsunuz.

Maalesef, AFAD daha sonra yardımları engelledi. Özellikle işine gelen kıymetli -jeneratördür, çadırıdır ve benzeri- yardımlara, kuruluşların gönderdikleri yardımlara el koydu. Kimine daha gümrüklerde el koydu -yani yurt dışından gönderilen yardımlara- kimine ise bölgeye giderken el koydu. AFAD bir bütün olarak aslında tümüyle beceriksiz bir şekilde enkaz altında kaldı. Aslında, enkaz altında kalan AFAD'ın kendisi değil, AFAD'ı yönetenlerdi ve bu iktidarın kendisiydi. 14 Mayıs'ta da hep birlikte bu iktidardan kurtularak bu kaderi değiştireceğiz.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Gökân Zeybek.

Buyurun.

CHP GRUBU ADINA GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

6 Şubat tarihinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun en ön sırasında oturan 3 milletvekili arkadaşımızla saat 16.00'da Hatay'daydık. Evet, o gün Hatay'a Parlamentodaki milletvekillerinden ilk giren 3'ü burada, beraberce girdik. Niye bunu söylüyorum? Değerli arkadaşlar, Türkiye Büyük Millet Meclisinde İzmir depremi sonrası kurulan Deprem Komisyonunda bize bir kitapçık dağıtıldı. Kitapçık, Türkiye'de AFAD'ın dağıttığı bir kitapçık. Bu kitapçığın içinde bir harita var, bu haritada da 5 tane sismik boşluğun olduğu yer gösteriliyor, 5 sismik boşluk. Bunlardan bir tanesi, Kahramanmaraş'tan başlayıp Hatay'a kadar gidecek olan ve -gene AFAD'ın dağıttığı kitaptan söylüyorum- 7,5 büyüklüğünde deprem üretecek bir riskten bahsediliyor. Peki, AFAD bunun tedbirini aldı mı? Kitabı koydunuz, Komisyon'da söylediniz, her yerde tatbikat yaptınız; hayır, yok. Nasıl yok? Bakın, İstanbul'dan kurtarma ekiplerini uçağa bindirdiniz, alet edevatı nakliye araçlarına yüklediniz, Aksaray-Adana Otoyolu'nu kardan altı saat trafiğe açamadınız. İstanbul'dan İncirlik Hava Üssü'ne alet edevat, araç gereç, ekipman indirdiniz; kargo uçaklarındaki lift yüksekliğini bilmediğiniz için kargoyla götürülmesi gereken lift yüksekliğine ait olan malzemeleri altı saat indirmediniz; NATO geldi, NATO'nun askerleriyle indirip bölgeye ulaştırdınız. "İnen insanları Adana'dan Hatay'a ulaştırmak için otobüs lazım." dediniz, Mersin Büyükşehir Belediyesinin araçlarından yardım istediniz, Mersin Büyükşehir Belediye Başkanının telefon numarasını biz milletvekillerinden istediniz. Sizin Hatay Valiniz hepimizin içinde "Ben AFAD Başkanına ulaşamıyorum." dedi. Çünkü bütün telefon sistemleri kapanmıştı ve Hatay'da telefonlar çalışmıyordu. Devletin valisinin, devletin Sağlık Bakanının, AFAD'ın Hatay Belediye Başkanına ulaşamadığı bir yerde siz neyi çözeceksiniz? Daha da önemlisi, valinin kalkıp "Bu AFAD Başkanını görevden alamıyorum." diye herkesin içinde şikâyet ettiği ortamı yaşadık. Arkadaşlar, AFAD'ın Hatay'daki binası çöktü, Hatay'a yardım edecek olan illerin tümünde enkaz altında kaldılar. Hastaneler çöktü, kamu binaları çöktü, Jandarma kıışlaları çöktü, askerî binalar çöktü, hepsinden de önemlisi daha üç yıl önce yapılmış olan AFAD'ın Hatay'daki merkez binası çöktü. Şimdi, bunun hesabını vermeyecek miyiz? Tabii ki bu Meclis araştırmasının açılması ve bunun buralarda konuşulması gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

GÖKAN ZEYBEK (Devamla) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; hastaneler yıkılınca arama kurtarma ekiplerinin enkaz altından çıkardığı canlıları Adana'ya ambulansla yolladınız. Yollar açamadığınız için ambulanslar emniyet şeridinden gitmek zorunda kaldı. Hatay-Adana Otoyolu'nun emniyet şeridi de maalesef yoktu ve üç saatte, üç buçuk saatte yaralıları Adana'ya ambulansla gönderdik. Gece yarısı cenaze nakil araçlarıyla hastaneye götürdüğümüz insanların cenazeleri de cenaze nakil araçlarıyla altışar altışar Hatay'a geri getirildi. Evet, AFAD bir şablon yapmıştı, bir yönetim şeması yapmıştı; Hatay'ı Gaziantep'in kurtaracağını öngörüyordu, Gaziantep'i Maraş'ın kurtaracağını öngörüyordu, bütün bunları da Malatya'nın kurtaracağını öngörüyordu. Sistem çöktü, AFAD çöktü ve enkazın altında ağır biçimiyle kaldı, bedelini de yurttaşlarımız ödedi.

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Atay Uslu, buyurun.

AK PARTİ GRUBU ADINA ATAY USLU (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum.

Çok büyük bir afet yaşadık, asrın felaketini yaşadık; ölen kardeşlerimize Allah'tan rahmet diliyorum, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum.

Bizim değil, dünya tarihinin en büyük depremlerinden bir tanesi; Bulgaristan ya da Yunanistan ya da Macaristan'ın yüz ölçümünden daha büyük bir alanı etkilemiş, onların nüfusundan daha büyük bir alanı etkilemiş bir deprem, karalarda görülen en yıkıcı deprem bahsediyoruz. Bu durum, olağan dışı ve ender görülen bir afet olarak yorumlanıyor uzmanlarca; 11 ilde, 62 ilçede, 10 binden fazla köyde etkili olmuş.

Deprem olur olmaz, saat 4.17 itibarıyla depremin seviyesi 4'üncü seviye olarak açıklanmış, tüm afet grupları acil toplanmış, uluslararası destek talebinde bulunulmuş, devlet seferberlik içerisinde hemen harekete geçmiş, bölgeye hareket edilmiştir. Bölgeye hemen koordinatör, mülki idare amirleri görevlendirilmiştir. Tüm bakanlarımız bölgeye hemen hareket etmişler, birkaç saat sonra bakanlarımız bölgede çalışma yapmaya başlamışlardı. AFAD'da Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan süreci ilk andan itibaren koordine etmiştir.

Değerli arkadaşlar, 40 vali, 160 mülki idare amiri, AFAD'ın 20 üst düzey yöneticisi, 68 il AFAD müdürü, milletvekilleri, bakanlar, ilk saatlerden itibaren bölgededirler. 110 bin kilometrekarelik bir alanda etkili olmuş bir deprem bahsediyoruz. Başta arama kurtarma ekipleri olmak üzere; iş makineleri, beslenme grupları AFAD koordinasyonunda seferber olup bölgede çalışma yapmışlardır. 25 binden fazla bina yıkıldığını hesap edersek bu binaların her birinde orta büyüklükte bir arama kurtarma ekibi çalışsa bile 1 milyondan fazla arama kurtarma ekibine ihtiyaç olduğu unutulmamalıdır. Böylesine büyük bir çapta arama kurtarma ekibi bulmak mümkün değildir. Yaklaşık 11 bini 90 ülkeden olmak üzere 36 bin kişilik arama kurtarma sayısına, arama kurtarma ordusuna erişilmiş, 100 binden fazla vatandaşımız yaralı olarak enkazlardan kurtarılmıştır. Bakın, sabah saat 04.30 itibarıyla Millî Savunma Bakanlığına bağlı İslâhiye Zırhlı Tugay Komutanlığı, sabah saat 05.00'te Antakya 2'nci Hudut Alay Komutanlığı halka yardım faaliyetlerine başlamıştır. Deniz Kuvvetleri Komutanlığı saat yedi itibarıyla gemilerini hazır vaziyete getirmiştir. Jandarma Genel Komutanlığı dört elli itibarıyla ulusal düzeyde seferberlik ilan etmiş ve göreve başlamıştır.

Meteorolojiyi incelediğimizde Adana hariç bölgenin tamamında görüş açısının neredeyse sıfır olduğunu görüyoruz arkadaşlar. Kar var, sis var ve beraberinde de tabii ki kötü hava şartları var. Bakın, 6 Şubatın ilk saatlerinde Ankara'dan 10 helikopter topluca hareket ediyor, kalkış yapıyor. Hava şartları nedeniyle üç buçuk saat havada kalıyorlar -normalde helikopterler iki buçuk saat havada kalıyorlar- ancak Torosları geçemeyince Aksaray'da uygun yere iniyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

ATAY USLU (Devamla) - Bu kar ve sis nedeniyle helikopterler havalanamayınca bir komutan "Savaşta, gerekirse ölüme gidelim arkadaşlar." diyor pilotlara ve pilotlarımız o sıfır görüşle hareketle Hatay'a, Maraş'a ve Antep'e ulaşıyorlar.

Yine, bakın, bölgeye ilk saatlerden itibaren kargo uçakları sevk ediliyor. 18 uçakla saat on bir itibarıyla bölgeye sevkiyatların yapıldığını görüyoruz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ya, ambulans yok, neyi anlatıyorsun ambulans yok. Şahitler var.

ATAY USLU (Devamla) - Bir üst düzey subay diyor ki: "En ağır savaş senaryoları için hazırladığımız plandan daha yoğun bir uçuş trafiği bölgede oluştu."

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Biz canlı şahidiz, canlı şahidiz Başkanım biz!

ATAY USLU (Devamla) – Arkadaşlar, bölgede bugün çadırlar kuruluyor, konteynerler kuruluyor.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Biz oradaydık, biz. Siz neredeydiniz? Kâğıttan okumayın.

ATAY USLU (Devamla) – Devlet, koordinasyonu, kapasitesiyle, yönetimiyle bölgede.

Ben AFAD çalışanlarına teşekkür ediyorum. Haftanın birkaç gününü bölgede geçiren Cumhurbaşkanımıza teşekkür ediyorum. Bölgeden ayrılmayan bakanlarımıza teşekkür ediyorum.

Ortada olağanüstü bir gayret var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ya, Aksaray yolu kapalıydı, Aksaray yolu. Karayolları Genel Müdürü uyuyordu. Gece 02.00'de açıldı, 02.00'de Aksaray yolu açıldı. Ne anlatıyorsun?

ATAY USLU (Devamla) – Değerli arkadaşlar, umudu yeşertenlere teşekkür ediyorum, umudu söndürmek isteyenlere de sitem ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ara verecektik de... Özur dilerim, bir ara talebimiz olmuştu.

BAŞKAN – Vereceğim, müsaade edin; grup önerilerini tamamlayayım, ondan sonra vereceğim. Aceleniz ne?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ben konuşmacıma gelmeyin dedim de ara verilecek diye.

BAŞKAN – Birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.17

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.55

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: İshak GAZEL (Kütahya), Enez KAPLAN (Tekirdağ)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 79'uncu Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- HDP Grubunun, Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve arkadaşları tarafından, yüksek gıda enflasyonunun nedenlerinin ve alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla 27/3/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 27 Mart 2023 Pazartesi günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

27/3/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 27/3/2023 Pazartesi günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Meral Daniş Beştaş

Öneri:

27 Mart 2023 tarihinde Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve arkadaşları tarafından verilen (24392 grup numaralı) yüksek gıda enflasyonunun nedenlerinin ve alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 27/3/2023 Pazartesi günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Rıdvan Turan.

Sayın Turan, buyurun.

HDP GRUBU ADINA RIDVAN TURAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, tarımda fiyatların düşmesi için ithalatçılık bir yöntem olarak denenebilir mi? Bu ülke çok uzun bir zamandan beri bir laboratuvara dönüştü “Faiz sebep, enflasyon sonuçtur.” tezi denendi, bunun sonucunda kur aldı başını gitti, enflasyon arttı, yoksulluk boyutlandı. Şimdi, bu da diğer bir deneme yani burada da ithalatçılık sayesinde içeride fiyatların düşeceği varsayılıyor ama öyle olmuyor. Yani ithalat silahı çekildiği anda kısmen piyasalarda emtia fiyatları bir miktar geri düşebiliyor ama daha sonra uzun erimli, süregelen ve sistematik bir tarımsal üretim planlaması olmadıktan dolayı son tahlilde fiyatlar giderek artıyor.

Değerli arkadaşlar, on bir aydır dünyada gıda maddeleri enflasyonu düşüş hâlinde, Türkiye’de sürekli bir artışta. Hep bize anlatılan şeyler vardır, işte Türkiye’de fiyatların artışının geri planında enerjide dışa bağımlı olduğumuz falan gibi şeylerden bahsedilir ama şimdi, burada bunun izahı ne gerçekten? Yani Türkiye’de gıda fiyatları, gıda enflasyonu hiç hız kesmeden devam ederken dünyada azalıyor. Pek çok jeostratejik risk var, savaşlar var, anlaşmazlıklar var, kuraklık var, iklim değişikliği var ama dünyada başka, Türkiye’de bu böyle. Niye böyle? Böyle olmasının çok temel sebeplerinden bir tanesi, girdi maliyetleri yani üretici enflasyonunun son derece yüksek olması. Üretici enflasyonunun yüksek olması, doğal olarak tüketici enflasyonunun da yüksek olmasını sağlar. Yani çiftçi, tarlasında üretimi, yüksek fiyatlarla gerçekleştirirse, yüzde 500’lere kadar artmış gübre fiyatlarını göğüslemek zorunda kalırsa, mazotu göğüslemek zorunda kalırsa, tarım kimyasallarının fiyatı böyle artarsa çiftçi ne yapar? Bunu ürününe yansıtır. Ürününe yansıttığında da doğal olarak çarşıda, pazarda fiyatlar el yakar; Türkiye’deki durum bu. Yalnız, bu da aslında durumu tam göstermiyor, bir başka şey daha var, planlamanın olmaması yani planlamadan iyice soyutlanmış çiftçilerin, âdeta borsa oyuncularını gibi, hangi dönemde hangi tarımsal emtianın para kazandıracağını hesaplayıp ona göre tutum takınması. Yani uluslararası tarım tekelleri karşısında çiftçinin sahipsiz kalmış olması, demokratik bir planlamaya sahip olmaması; bunlar da diğer taraftan fiyatları artıran şeyler. Ama ben her konuşmada özellikle vurguluyorum “Faiz sebep, enflasyon sonuçtur.” Zihni Sinir projesi, ülkede sadece tarım ürünleri açısından değil, bütün enflasyon kalemlerinin de en başına yazılması gereken sebeplerden bir tanesidir. Bu mesele nasıl çözülür? Bu mesele, iktidar eliyle ya da bu meselelere iktidar gibi bakanların eliyle ve zihniyetiyle çözülemez. Üretimin başından itibaren demokratik planlamasına ihtiyaç var; bu, kooperatiflerle yapılabilir. Yani siz üretimi artırdığınızda, bunu alım garantisi verdiğiniz kooperatifler eliyle yaptığınızda; bir, çiftçi örgütlü olur, sermaye karşısında yalnız olmaz; iki, ürettiğinin alıcısı kamu olacağından dolayı daha fazla üretim yapmaya başlar, daha nitelikli üretim yapmaya başlar. Üçüncüsü ise inanılmaz bir istihdam artışı söz konusu olur yani insanlar iş bulurlar, sadece bir projeyle. Biz HDP olarak bunu öneriyoruz, programımızda da buna yer verdik yani bütün küçük ölçekli çiftçilerin mutlaka kooperatiflerde örgütlenmesinin gıda enflasyonunu azaltmakta çok önemli bir yol ve yöntem olduğunu düşünüyoruz. Bir başka yol ve yöntem, mutlaka yoksullara doğrudan gelir desteği sağlanmalıdır; bütün yoksul hanelere, en az bir kişiye -onun da kadın olması tercih sebebidir- asgari ücret düzeyinde bir ücreti kamunun vermesi gerekir. Bu, enflasyonu azaltmaz ama insanların alabilirliğini sağlar, yoksulluklarını bir nebze azaltmış olur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

RİDVAN TURAN (Devamla) – Üçüncüsü, girdi sübvansiyonu sağlamak lazım. İktidar da diyor ki: “Biz de işte, mazotun şu kadarını veriyoruz, ilacın bu kadarını veriyoruz.” Böyle değil arkadaşlar, böyle değil yani mesela, büyük sermaye kuruluşlarını vergiden nasıl başışık kılıyorsanız, vergi afları falan sağlıyorsanız aynı onun gibi küçük ölçekli çiftçinin kullandığı bütün girdilerin devlet tarafından yüzde 80 oranında -hele bu deprem sebebiyle söylüyorum- sübvansiyon edilmesi lazım. O zaman ne olacak? Çiftçi planlı, programlı olarak ekecek; istihdama katılacak; kadın istihdamı artacak; kırsal, gelişmeye başlayacak; kırsal, tasfiye olmayacak; insanların malı, davarı olacak; bahçesini, tarlasını ekecek ve böylece üretim artacak, fiyatlar düşecek. Bu, pazara yansıdığında da insanlar bunları rahatlıkla alacaklar, çocuğuna çocuğuna yedirecekler, böylece, enflasyon azalmış olacak; bunun bundan başka bir çözümü yok arkadaşlar.

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Sayın Erhan Usta.

Buyurun.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlarım.

Bu, gıda fiyat artışı ve gıda yoksulluğu meselesi hakikaten son derece önemli. Bakın, şunu öncelikle ifade etmek lazım: Belki de İkinci Dünya Savaşı’ndan beri bu gıda yoksulluğu meselesinin Türkiye’de en fazla konuşulduğu bir dönemi yaşıyoruz. Gıdaya erişimde ciddi sıkıntılar var. Bunun birinci nedeni, tabii, gelirin düşük olması; ikinci nedeni de gıda fiyatlarındaki çok aşırı, yüksek artışlar. Küresel gıda fiyatlarına bakıyorsanız, dünyada düşmeye başladı ama Türkiye’de düşüş yok, fiyatlar hâlâ bizde çok yüksek gidiyor. OECD içerisinde gıda enflasyonunun en yüksek olduğu ülkelerden bir tanesiyiz. Tabii, bu gıda yoksulluğu çocukların fiziki olarak ve zihinsel olarak yetişmesini, gelişmesini engelliyor. Mesela, biz yaptırdığımız çalışmalarda büyük şehirlerde çocuklarda bodurluğun başladığını tespit ediyoruz yani bu, gıdaya yeteri kadar erişememekten kaynaklanıyor. Şu anda asgari ücret ne kadar? 8.500 lira, 9.425 lira da açlık sınırı yani hepimiz biliyoruz ki çalışanların şu anda yüzde 60’ı açlık sınırının altında maaş alıyor, ücret alıyor. Yani yeterli gıdaya erişecek kadar ücreti olmayan bir insan, ondan sonra, bir de tutacak, giyimi kuşama, ulaşımı, kirası, sağlık giderleri gibi diğer masrafları karşılayacak; bunlar mümkün değil. Dolayısıyla, neden kısıyor? Gıdadan kısıyor. Burası çok ciddi bir sorun ve uzun vadede ülkemizi ve insanlarımızı çok derinden etkileyecek bir husus.

Şimdi, emekli maaşlarına bakıyorsanız, işte, artık, herkes emekli maaşını en düşükten almaya başladı, yüzde 80’i en düşükten alıyor. Yani bir ülkede asgari bir emekli maaş sınırı konulmamış olsa çok daha perişan olacak; bunu koymak durumunda kalıyoruz ve emeklilerin yüzde 80’i buradan maaş alıyor. Dolayısıyla, çok ciddi bir sorun var, bir defa gelir tarafının devlet tarafından artırılması lazım.

İkincisi, tabii, meselenin diğer bir boyutu üretim boyutu, tarımsal üretim yani bir ülke üretmezse üretmeyen bir ülkede tarım fiyatlarının veya gıda fiyatlarının düşük olması diye bir şey bekleyemeyiz. Artık, bugün yani son on beş yılda ülkemizde tarım arazilerinin geçmişte kullanılan, ekilen arazilerden yüzde 15 daha az ekildiğini biliyoruz. Tarımsal desteklemeler verimsiz, etkinsiz, yönlendirmiyor ürünü ve çok düşük miktarlarda tarımsal destek veriyoruz. Bunların her birini detaylı konuşma imkânımız olmadığı için sadece başlık olarak söylemek durumundayım. Tabii, bir ithalatla terbiye etme alışkanlığı var. Bu ilk olarak 2010’da filan

başladı, bunun sonuç vermediğini artık bu Hükûmetin görmesi lazım yani "Aman şöyle olursa ben ithalata giderim, tarımsal ürün ithalatı yaparım." Et ithal ettin de ne oldu? Bugüne kadar hiçbir sonuç alamadık. Önemli olan, tarımsal üretimi artırmamız lazım. Girdi fiyatları çok yüksek, bunu hepimiz biliyoruz. Mazotundan gübresine...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ERHAN USTA (Devamla) – Teşekkür ederim Başkanım.

Gübreyle ilgili, gübre fiyatlarında son iki yılda özellikle girdi fiyatlarıyla ilgili bir felaket yaşanıyor. Şimdi, mesela, biz diyoruz ki: Havza bazlı üretime geçilmesi lazım, bu ülkede hem üretim planlaması da yapılması lazım. Hangi... Nerede? Mesela, Konya'da diyelim ki şeker pancarı ve mısır üretiliyor, zaten orada su sıkıntısı var yani artık bir üretim planlaması yapılması lazım, Tarım Bakanlığının bunları çalışması lazım. On-on beş yıl önce Türkiye'de bunlar konuşuldu, AK PARTİ hükûmetleri döneminde konuşuldu ama on beş yılda hiçbir şey yapılamadı, artık tamamen tek başına bırakıldı.

Şimdi, eşik fiyat garantisi verilmesi lazım diyoruz biz İYİ Parti olarak ürünlerde yani bir üründe diyeceğiz ki vatandaş: "Kardeşim, senin şu ürününde şu fiyatı garanti ediyorum." Bunu söylemediğiniz zaman, ürün, ekilmez duruma geliyor; insanlar kazanamadığı için ekmiyor.

Diğer taraftan, hayvancılık meselesi zaten büyük bir sıkıntı. Birinci boyutu tarımsal üretimi –başlık başlık söyledim- ikinci boyutu da enflasyonla mücadele edilmesi lazım. Bugün, Türkiye'de enflasyonla mücadele yok; diğer enflasyon da düşmüyor, tarım, gıda enflasyonu da düşmüyor. Dolayısıyla, enflasyonla mücadele eden, doğru düzgün para politikası uygulayan bir sistem kurulmak durumundadır diyorum ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Ünal Demirtaş.

Sayın Demirtaş...

CHP GRUBU ADINA ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, dünyada bütün ülkeler için tarımsal ve hayvansal üretim stratejik öneme sahiptir. 1990'larda zengin tarım arazileri ve elverişli iklimiyle Türkiye, tarımda avantajlı olan ülkeler arasında yer alıyordu. Hepimiz hatırlarız, 1990'larda nüfusu 55 milyon olan Türkiye, tarım ve hayvancılıkta kendi kendine yetebilen 7 ülkeden biriydi. O dönemde insanlar yoksul da olsa Türkiye büyük ekonomik krizler yaşamış olsa da aç kalmazdı, her evde tencere kaynadı. Oysa bugün, yirmi bir yıldır uygulanan yanlış politikalar nedeniyle yoksulluk çok daha fazla derinleştiği gibi insanlarımız da aç kalmaktadır. Milyonlarca evde ya tencere hiç kaynamamakta ya da tencerenin kaynaması çok zor koşullara bağlı olmaktadır.

Bugün, 85 milyon nüfusumuza -kâğıt üzerinde- 5 milyon -Suriyeli gibi- sığınmacıyı da ilave ettiğimizde ve yine turizm potansiyelini de göz önünde tuttuğumuzda bir yılda yaklaşık 95 milyon insanımızı beslemek zorundayız. Oysa Türkiye, tarımda kendi kendine yetebilen, tarım ihracatçısı olan bir ülkeyken, yanlış politikalar nedeniyle 95 milyon insanı kendi kendini besleyemeyen, tarım ve hayvancılıkta ithalatçı bir ülke hâline gelmiştir. Son yıllarda tüm dünyada tarımsal üretim desteklendi, hayvancılık da teşvik edildi. Ülkemizde ise tam tersi bir süreç yaşandı. Türkiye, Arjantin'den, Uruguay'dan angus ithal eden, iç savaştaki Suriye'den patates ithal eden, savaştaki Rusya'dan ayçiçeği yağı, yine savaştaki Ukrayna'dan buğday ithal eden bir ülke hâline geldi. Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik buhran nedeniyle tarım ve hayvancılıkta üretim maliyetleri 4-5 katına kadar çıktı, çiftçiler ve hayvan üreticileri bu maliyetlerin altında ezildi. Bu süreçte gereken destek ve teşvikleri alamayan üreticiler elindeki avucundakini satmak zorunda kaldı. Süt üreticisi elindeki son ineğini borçlarını ödemek için sattı. Artan mazot fiyatlarına dayanamayıp tarlasını süremeyen, ekinini tarlada bırakan çiftçi traktörünü satıp üretimden vazgeçti. Üretici toprağa küstü, hayvan üreticisi de hayvanını kesti. Siz, ithalata dayalı tarım politikalarıyla yurt dışındaki çiftçileri desteklerken Türkiye'deki çiftçilere üretimi bıraktırdınız. Bunun sonucunda da bugün milletimiz sağlıklı ve ucuz gıdaya erişemez hâle geldi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, enflasyonun yüzde 126'lara fırladığı ülkemizde alım gücü hızla düşmektedir. TÜRK-İŞ verilerine göre şubat ayı itibarıyla açlık sınırı 9.425 liraya yükselmiştir. Bakın, gıda fiyatlarında bugün fahiş artışlar vardır, mutfakta bir yangın vardır. Beğenmediğiniz 1990'lı yıllarda en yoksul vatandaş bile taneyle karpuz, kilolarca meyve sebze alabilecek ekonomik durumdaydı ama şimdi ise karpuzu dilim olarak, meyve sebzeyi ise tane olarak almak zorunda kalıyor.

Değerli arkadaşlar, ekmek, un, bulgur, makarna fiyatları yüzde 185 oranında artmış; et, balık fiyatları yüzde 95 oranında artmış; süt ve yumurta fiyatları da yüzde 116 oranında zamlanmıştır; yine ete yüzde 48 zam gelmiştir. Bu fiyatlarla vatandaşlarımızın yaşamlarını idame ettirmeleri mümkün değildir.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Yaşar Kırkpınar.

Buyurun Sayın Kırkpınar.

AK PARTİ GRUBU ADINA YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP grup önerisi üzerine AK PARTİ Grubum adına söz aldım. Genel Kurulu ve ekranları başından bizi takip eden vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, epeyce zamandan beri dünyada ekonomi çok ciddi anlamda sınamalarla karşı karşıya. Özellikle iklim kriziyle başlayan, ticaret savaşlarıyla devam eden, pandemiyle zirveye ulaşan ve son olarak da Ukrayna-Rusya savaşıyla âdeta dünyadaki bütün ekonomileri sarsan bir süreçle karşı karşıya kaldık. Malumunuz, 6 Şubat 2023 tarihinde dünyada eşine rastlanmayacak oranda bir felaket de yaşadık.

Değerli arkadaşlar, dünya ekonomisinin girmiş olduğu bu türbülans neticesinde dünyanın dört bir noktasında enflasyon rakamlarının son elli yılın en yüksek seviyelerine ulaştığını da görüyoruz. Bizler bu durumdan etkilenmemek adına yatırımı, istihdamı, üretimi ve ihracatı odağımıza alarak ülkemizi büyütmek anlayışıyla bugüne kadar hareket ettik, bu sayede istihdamı ve verimliliği de arttırmış olduk. Nihayetinde, Türkiye ekonomisi 2021 yılında yüzde 11,4 büyüyerek diğer ekonomilerden pozitif manada ayrılmış oldu. Büyüme, yatırım ve ihracat artışları sayesinde ülkemizde istihdam edilen kişi sayısı 32 milyona yaklaşmış oldu. Son zamanlarda işsizlik oranlarında ciddi bir azalışın olduğunu da hep birlikte gözlemliyoruz. Diğer taraftan, ihracatımız yine 254,4 milyar dolarla rekor seviyeye ulaşmış oldu.

Değerli arkadaşlar, hem dar gelirli vatandaşlarımızın hem de asgari ücretle çalışan emekçilerimizin enflasyondan etkilenmemeleri için özellikle son yıllarda çalışma hayatıyla ilgili devrim niteliğinde iyileştirmeler yapmış olduk; asgari ücretten vergiyi kaldırdık, EYT problemini çözdük, çalışanlarımızı yine bu kapsamda kadroya geçirdik, asgari ücreti ve en düşük emekli aylığını artırmış olduk, basit usulde vergiyi kaldırarak dar gelirli vatandaşlarımızın vergi yükünü de bu sayede kaldırmış olduk. Yine, doğal gazı sübvans ediyoruz, aynı zamanda elektriği sübvans ediyoruz; böylece ülke kaynaklarını vatandaşlarımızın faydasına harcıyoruz. Ayrıca, gıda fiyatlarının artışının önüne geçmek için her türlü gayreti de gösteriyoruz. Tabii, enerji ve girdi maliyetlerinin yüksek olması burada işimizi biraz zorlaştırıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

YAŞAR KIRKPINAR (Devamla) – Değerli arkadaşlar, 6 Şubatta yaşadığımız deprem felaketinin ekonomik maliyetinin 100 milyar doların üzerinde olduğu ifade ediliyor. 650 bin konutu da inşallah, söz verdiğimiz zaman dilimi içerisinde bitirmiş olacağız. 85 milyon bir ve beraber olarak bu yaraları saracağız ve hep birlikte, inşallah, büyümeye devam edeceğiz diyor, Genel Kurulu saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- CHP Grubunun, Ankara Milletvekili Nihat Yeşil ve arkadaşları tarafından, AFAD ve Kızılay üzerinden toplanan deprem bağışlarının ne kadar olduğu ve bu bağışların nerelerde kullanıldığının araştırılması amacıyla 21/3/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 27 Mart 2023 Pazartesi günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

27/3/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 27/3/2023 Pazartesi günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Altay

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Ankara Milletvekili Nihat Yeşil ve arkadaşları tarafından, AFAD ve Kızılay üzerinden toplanan deprem bağışlarının ne kadar olduğu ve bu bağışların nerelerde kullanıldığının araştırılması amacıyla 21/3/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (3970 sıra no.lu) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 27/3/2023 Pazartesi günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Nihat Yeşil.

Sayın Yeşil, buyurun.

CHP GRUBU ADINA NİHAT YEŞİL (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün Dünya Tiyatrolar Günü. Ayrıca, Dünya Tiyatrolar Günü'nde tüm sanatçı dostlarımızı saygıyla sevgiyle anmak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, 6 Şubat depremiyle, Kahramanmaraş merkezli 11 ilimizi etkileyen depremle çok büyük bir yara alan ülkemizin bu acı felaketine karşı o gün biz bir araştırma önergesi olarak... Yerinde gördüğümüzde dedik ki: 2023 yılında, 11 ilde, 1939 yılındaki Erzincan depreminden sonra ilk olarak böyle bir depremin yaptığı tahribatla karşı karşıya kaldık. Burada bu tahribatı yenmek için de 2023 yılında 11 ilimizde olan bu depreme karşı vatandaşlarımızın el birliğiyle, gönül birliğiyle, dostlukla yaratmış olduğu dayanışmaya Türkiye'de hepimiz tanık olduk. Ama ne garip ki bu ülkeyi yöneten yanlış yönetim anlayışının karşısında, Kızılay ve AFAD bu yönetim sürecinde çok olumsuz durumlarla karşı karşıya bıraktı. Hem halkımız mağdur oldu hem ülkemizde toplanan o yardımın nereye gittiği noktasında kuşkuların yaratılmasına sebep oldu. O açıdan, bunu yerinde incelemek için bir araştırma önergesi verdik.

Ülkemiz geçmişte deprem konusunda büyük acılar yaşamıştır. 17 Ağustos 99 Gölcük depremi, 12 Kasım Düzce depremiyle birlikte bir kanun çıktı, bir yasa çıktı. Toplanan vergilerle birlikte, bu yasada, bu vergilerin alınması ve halkın yaralarının sarılması, kullanılması için bu vergiler geliştirildi. Ama ne garip ki yirmi iki yılda, 1999'dan bugüne kadar yirmi iki yılda 38 milyar 200 milyon dolar para toplanmış ama bu toplanan paranın nerede olduğu belli değil. Geçmişin Sayın Maliye Bakanına sorulduğunda "Biz bu vergileri okula kullandık, yollara kullandık, hava şirketlerine kullandık, şunu yaptık, bunu yaptık." diye açıklama yaptı ama bugün, Türkiye'nin acı gerçeği depremlerle karşı karşıya kalan ülkemize eğer yapmış olsaydı... TOKİ'nin ortalama 96 metrekairelik konutlarından ve 112 metrekairelik konutlarından hesapladığımız zaman; 96 metrekaire yapılan konutlardan 1 milyon 317 bin konut imal ediliyordu, eğer 112 metrekairelik konutlar yapmış olsa yaklaşık 1 milyon 137 bin konut imal ediliyordu. Ne garip, bunların hiçbirisi olmadı; şimdi, değerli arkadaşım biraz önce diyor ki: "600 tane konut yapılacak." Yirmi iki yılda yapamadığını yani bir yılda, bir ayda, bir günde nasıl yapacağını gördük; temellerini attılar, o temellerden nasıl yapıldığını... Jeolojik araştırmaları... Diyoruz ki: Bilimi esas alın, bilimsel olarak bu olguların oluşması lazım ama bunlar, hiçbir şeyden ders çıkarmadan, tekrar jeolojik araştırmalar yapılmadan, teknik araştırmalar yapılmadan gelişigüzel bir temel atıyor, orada bir tören yapılıyor, "Hemen konutları teslim edeceğiz." diyor. Böyle bir hayalî dünya yok arkadaşlar. Biz artık bunlardan ders çıkarmalıyız yani aceleyle getirip bunları yapmamız doğru değil; bize, hiçbirimize bir yarar getirmiyor. Aynı zamanda, geçmişte "Biz Bize Yeteriz" toplantısı yaptığı gibi 15 Şubat tarihinde "Türkiye Tek Yürek" diye bir kampanya açtı; o kampanyada 115 milyar lira para toplandı. Bu paranın nereye harcandığını, nasıl harcandığını ortaya koymak için bütün toplumdan tepkiler geldi. Bölgemize gittiğimizde vatandaş soruyor, daha bir çadır verilmemiş arkadaşlar, çadır. O çadırların kurulmasında... Yani mağduriyetlerin önlenmediğini... Aradan iki ay geçiyor. Bu iki aylık sürede, bu toplanan 116 milyar hatta 9 milyon 10 bin SMS de vardı, onlar da bu işin içinde değil. Hatta mesela, arkadaşlar depremle ilgili Afet Yeniden İmar Fonunu kurdular, bu Fon da buna dâhil değil. Bu Fonun içerisine bu "Tek Yürek" kampanyası da dâhil değil, ona rağmen bu paranın nereye gittiğinin araştırılması için biz bir önerge verdik, benden önceki değerli arkadaşlar da önerge verdiler, onlar da reddedildi. Diyoruz ki: Arkadaşlar, şeffaf olalım, açık olalım. Kullandığımız parayı ne yaptık, halka nasıl verdik, kimlere neler yapacağız? Onları topluma açıklamak bu kadar mı zor oluyor, bu kadar mı sizi sıkıntıya sokuyor? Bunlar doğru şeyler değil ve bu şaibelerle toplumu karşı karşıya getirmek de bize bir yarar getirmiyor. Onun için bu süre içerisinde yeni bir araştırma önergesiyle diyoruz ki: Kurulsun, burada bir heyet oluşsun, o heyet yerinde incelesin, gerçekten paranın doğru yerde kullanılıp kullanılmadığı ortaya konulsun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

Buyurun.

NİHAT YEŞİL (Devamla) – Ondan sonra da gönül rahatlığıyla biz de insanlara anlatalım: "İşte, bir Kızılayınız var, Kızılayın ne afetlerle karşı karşıya..." Kendileri bir afet oldu. Adına "AFAD" dediler, afet kuruluşlarına bu noktada güvensizlik yarattılar. Sayın Cumhurbaşkanı da bunu anlattı; işte bölgelerinde dediler ki...

Geçen hafta asbestle ilgili bir önerge vermiştik, bu önergenin... Sayın Cumhurbaşkanımız kendisi diyor: "1999'dan önce

bu binalar yapılmış.” Ya, 1999’dan önce bu binalar yapılmışsa o zaman bu binaların yüzde 99’u asbestli. O zaman bu asbestin araştırılmasını dahi... İnsanın en kutsal hakkı yaşam hakkı, bu yaşam hakkını bari hiç olmazsa insanlara sağlayın. Doğru dürüst bir adım atın. Bunu söylediğimde onu da reddediyorlar yani hani 99 depremi sonrası yapılan binalar doğruysa o zaman burada asbestin olmadığını kendiniz ortaya koyun, araştırın. Bu araştırmayı niye yapmıyorsunuz? Bunu da yapmadılar. Onun için ben önergemizin inşallah Genel Kurulda araştırılıp paranın nerede kullanıldığını...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, teşekkür ettim.

İYİ Parti Grubu adına Sayın Fahrettin Yokuş.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

17 Ağustos 1999 depreminin ardından ekonomik kayıpları gidermek için geçici olarak uygulanan, sonrasında ise kalıcı hâle getirilen deprem vergileri 1999 yılından 2022 yılına kadar 83 milyar Türk lirasını aşmıştır. 2011 Van depreminin ardından dönemin Maliye Bakanına “Deprem vergileri nerede?” diye sorulduğunda toplanan paraların duble yollarda kullanıldığını açıklamıştır. Böylelikle maalesef iktidarın vergilerimizi bile amacı dışında kullandığının bir tescili ortaya çıkmıştır. 1999 depremi sonrasında 57’nci Hükümet tarafından kurulan Ulusal Deprem Konseyi uluslararası ve dünyadaki benzerlerine uygun, bağımsız çalışmaları esas alan bir kuruluş olarak göreve başlamıştı. Konsey 6 Ocak 2007 tarihinde güncelliğini yitirdiği gerekçesiyle dönemin Başbakanı Erdoğan’ın imzasıyla lağvedilmiştir. Şimdi, buradan soruyoruz: Ülkemiz bir deprem bölgesiyken yani deprem her an ayaklarımızın altındayken Ulusal Deprem Konseyini neden lağvettiniz? Şimdi vicdanınız rahat mı?

Değerli milletvekilleri, dört ay önce 2023 bütçesini yaparken, hatırlayınız, AFAD’ın bütçesinin bir önceki yıla nazaran düştüğünü göreceksiniz. Yani getirilen bütçede AFAD’a ayrılan pay yüzde 33 oranında eksiltiştir. Bir bütçe yapıyorsunuz, bütün kurumların bütçelerini artırıyorsunuz -ki artırmalısınız- ama ne hikmetse AFAD’ın bütçesini tam 4 milyar lira azaltıyorsunuz, acaba neden? Yani bu AFAD... Bu ülkenin her yanı her zaman depremle yüz yüze. Depremlere ilk müdahale edecek olan kurum AFAD; o zaman sizin derdiniz ne Allah aşkına? AFAD’ın bütçesini azaltarak, personelini eksilterek ne yapmaya çalışıyorsunuz? Yani şimdi siz bu ölümlerden hiç vicdan azabı çekmiyor musunuz? Bu bütçe buraya geldiğinde AK PARTİ’nin milletvekilleri el kaldırdı, hiçbiriniz itiraz etmediniz; şimdi vicdanlarınız rahat mı? Bununla da yetinmediniz, AFAD’ı ehil olmayan, yandaş kadrolarla doldurdunuz ve sonucunu şu anda hep beraber yaşıyoruz. Daha acısı, Kahramanmaraş AFAD temsilcisi diyor ki: “Biz de depremin altında kaldık.” Allah Allah, depremin altında kalan bir AFAD olabilir mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Yani siz AFAD’ın binalarını bile depreme dayanıklı yapamıyorsanız zaten siz bütün kurumları bıraktığınız gibi Türkiye’yi enkaz altında bıraktınız. Bununla da yetinmediniz. AFAD’dan sorumlu İçişleri Bakanı dedi ki: “Efendim, biz İstanbul depremi için hazırlık yapmıştık, Kahramanmaraş depremi oldu.” Allah Allah, ya, bunu diyebilen bir İçişleri Bakanı hâlâ koltukta oturuyorsa, hâlâ bu Bakanı alkışlayan bir iktidar varsa vallahi pes doğrusu, pes doğrusu ya! Utanma, sıkılma, üzülmeye, hiçbir şey yok. Bütün kurumların içini boşalttınız, kızılâyı da mahvettiniz, “Yandaş atayacağız.” diye orayı da mahvettiniz, AFAD’ı da mahvettiniz. Kurum bırakmadınız, devletin çivisini çıkardınız çünkü yandaş ve ayrımcılığınızdan bir türlü vazgeçemediniz. Bütün bu ölümlerin sorumlusu sizsiniz. Allah sizi ıslah etsin.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Erol Katircioğlu.

Buyurun.

HDP GRUBU ADINA EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi bence de yerinde olan bir önerge vermiş. Yani deprem vesilesiyle Kızılây ve AFAD tarafından toplanan bağışların düzeyi yani ne kadar olduğu ve nasıl harcanacağıyla ilgili olarak bir komisyon kurulmasını önermiş, takip edilmesi gerektiği üzerine. E, bu çok anlaşılabilir bir şey bence yani birçok sebeple anlaşılabilir bir şey. Bir kere şunu söyleyeyim: Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemini sizler çok öne sürüyorsunuz, çok güçlü bir yönetim sağladığını sanıyorsunuz ya da düşünüyorsunuz ama değerli arkadaşlar, hemen söyleyeyim: Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi büyük bir belirsizlik yaratıyor ve bu belirsizlik esas olarak bir güvensizlik hâline dönüştü. Bunlar birbirinin içinden çıkan şeyler. Dolayısıyla da Hükûmetinize karşı büyük bir belirsizlik ve güvensizliğin olduğu çok açık. “Nereden açık?” dersanız birkaç şey söyleyebilirim. Bir kere, uluslararası yani dışarıdan baktığımızda, CDS primleri -biliyorsunuz- ülke riskini gösteriyor ve bu rakam yani CDS primleri mesela 2018 yılında 160 civarındayken şimdi 570 civarına gelmiş vaziyette yani yurt dışından bakıldığında Hükûmete güvenin olmadığını söyleyebiliriz ya da çok hızlı bir şekilde düştüğünü söyleyebiliriz.

Aynı şekilde, Tüketici Güven Endeksi de benzer bir şey söylüyor, son olarak mart ayına baktığınızda, yine düşmüş görünüyor ve 2018’i baz alarak bakarsak o zamanlar 90 olan bu endeks değeri şimdi 80’e düşmüş durumda. Yani kısacası, dışarıdan ve içeriden Hükûmetinize karşı sonuçta bir -ki bu belirsizliğin yarattığı bir şeydir bence- güvensizlik ortaya çıktı ve dolayısıyla da bu güvensizlik ortamında tabii ki insanların -yani sadece Cumhuriyet Halk Partisi değil bence- hepimizin de vatandaş olarak arzu ettiğimiz şey bu konunun daha şeffaf bir şekilde yönetilmesi. Gerçekten de hele hele 1999 depreminde ve sonrasında neler oldu diye bakarsak...

Değerli arkadaşlar, ayrıca bu güvensizlik meselelerinin dışında gerçekten yeniden bir düşünmemiz gereken ve bu meselenin, bu sürecin daha şeffaf yönetilmesi gerektiğini kavrayabileceğimiz bir olaylar zinciri var. Çok kısaca, vaktim çok dar, hemen söyleyecek olursam; biliyorsunuz, 99 depreminden sonra tabii ki kaynak yaratmak gerekiyordu, vergi toplanmasına karar verildi. 6 tane vergi kalemi üretildi, bunların bir tanesi -ki hâlâ devam edeni, ötekiler 2004 yılında kapatıldı- iletişim vergisi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi, buyurun.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, bu vergi hâlâ devam ediyor. İletişim vergisi esasında deprem sebebiyle konmuş bir vergi ama anladığım kadarıyla Hükûmetinizi çok ilgilendirmemiş, bunu istediği gibi kullanmış. “Nereye kullanmış?” diye baktığımızda da bunun cevabını alamıyoruz ve dolayısıyla da “Ne kadar bir vergi toplandı? Bunlar nasıl harcandı?” gibi ihtiyacımız olan bilgilere erişemiyoruz. Yani şunu söyleyeyim: Bu, 1999 depreminin deneyimi esas itibarıyla. Gerçekten bu sürecin daha şeffaf yönetilmesi gerektiğini söylüyor, bu sebeple de Cumhuriyet Halk Partisinin verdiği önergenin yerinde bir önerge olduğunu düşünüyoruz ve destekleyeceğimizi söylüyorum.

Hepinize iyi günler diliyorum.

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Cemal Öztürk konuşacak.

Buyurun.

AK PARTİ GRUBU ADINA CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi

Grubunca verilen önerge üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bu arada aziz milletimizin ve sizlerin ramazanınızı da kutluyorum.

Değerli milletvekilleri, önergede özellikle 2 kurumumuza, AFAD ve Kızılaya büyük haksızlıklar yapılmaktadır. Dolayısıyla bu üç dakikalık süre içerisinde ben bunun neresini düzelteceğim, mümkün değil. Bir de adımın geçtiği bu Afet Yeniden İmar Fonuyla ilgili bir konu var, bunlara değinmek istiyorum.

Kızılay, Türkiye'nin yüz akı kurumlarından biridir, "milletimizin merhamet eli" olarak adlandırılmaktadır ve bundan yüz elli beş sene önce bir grup gönüllü tarafından savaş alanında yaralanan Mehmetçik'e destek amacıyla kurulmuştur. O günden bugüne görevini gönüllülük esasına göre yürütmektedir, insani hizmetler yapan bir kuruluştur. Doğal olarak da hükümetlerle paralel çalışmaktadır ancak Kızılay başkanlarını hükümetler tayin etmemektedir. Ülke çapındaki Kızılay şubelerinden gelen delegeler vasıtasıyla seçilir Kızılay başkanları, 15 binden fazla çalışanı vardır; dolayısıyla, operasyonel giderleri de çok fazladır. Bu amaçla da Kızılay yardımlar almakta ve bu bağışların yanında da kendisinin yürüttüğü gelir getirici faaliyetler vardır ve kesinlikle kamu bütçesinden herhangi bir pay almamaktadır. Kızılay sadece bağışlarla bu büyük insani yardımı, operasyonu yerine getirmekte zorlanmaktadır.

Belki de dünyanın en sıkı denetlenen kurumudur Kızılay çünkü hem kendi kontrolörleri hem denetçileri, müfettişleri vardır, iç denetimi vardır; bir de İçişleri Bakanlığı müfettişleri tarafından denetlenmektedirler. Yine, ayrıca, uluslararası bağımsız denetim kuruluşları da Kızılayı denetlemektedir. Dolayısıyla, Kızılay hepimizindir, Kızılay millî bir kuruluştur, Kızılayı dedikodularla zan altında bırakmak haksızlıktır. Kızılayın yaralarını sarmasını bekleyen milyonlarca insan bulunmaktadır. Dolayısıyla, Kızılayı, AFAD'ı, bu gibi kurumları töhmet altında bırakmak, yaralamak hiç kimsenin yararına değildir.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bir çadırı veremedi, çadır sattı Sayın Vekilim, dedikodu mu? Çadır sattığı dedikodu mu?

CEMAL ÖZTÜRK (Devamla) – Değerli milletvekilleri, bu "Türkiye Tek Yürek" kampanyasında toplanan bağışlarla ilgili Plan ve Bütçe Komisyonunda gelen bir soru üzerine verdiğim cevap kamuoyunda speküle edildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

CEMAL ÖZTÜRK (Devamla) – "Türkiye Tek Yürek" kampanyasında yapılan bağışlar doğrudan AFAD'a yapılmıştır. Biliyorsunuz, bizim daha sonra kurduğumuz bu Afet Yeniden İmar Fonu 21 Martta Sayın Cumhurbaşkanının imzasıyla yürürlüğe girmiş ve kurulmuştur. Hâlbuki, bu kampanya 15 Şubatta yapılan bir kampanyadır ve doğrudan AFAD'ı ilgilendirmektedir ancak bizim kurduğumuz, Meclisimizin kurmuş olduğu bu Fon her türlü bağışa açıktır, dileyen yerli, yabancı kuruluşlardan bağış kabul edecektir. Kaldı ki zaten asıl amacı, depremde, afet anında yaraları sarmak üzere yapılacak bağışlar için kurulmuş bir Fondur.

Ben Genel Kurulu saygıyla selamlıyor ve verilen önergenin aleyhinde oy kullanacağımızı, buna gerek olmadığını ifade ediyorum.

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, 375 sıra sayılı Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

VI.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Milletlerarası Finansman Kurumu Ana Anlaşmasının Tadil Edilmesine İlişkin 16/4/2020 Tarihli ve 273 Sayılı "Guvernörler Kurulu Kararı"nın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Milletlerarası Finansman Kurumuna Katılmak İçin Hükümete Salâhiyet Verilmesine Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/3746) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 375)

BAŞKAN – Komisyon yok.

Ertelenmiştir.

2'nci sırada yer alan, Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven ve Tokat Milletvekili Mustafa Arslan ile 119 Milletvekilinin İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

2.- Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven ve Tokat Milletvekili Mustafa Arslan ile 119 Milletvekilinin İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4997) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 435) (*)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 435 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince, bu teklif İç Tüzük'ün 91'inci maddesi kapsamında temel kanun olarak görüşülecektir. Bu nedenle, teklif, tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanıp maddelerine geçilmesi kabul edildikten sonra bölümler hâlinde görüşülecek ve bölümlerde yer alan maddeler ayrı ayrı oylanacaktır.

Şimdi teklifin tümü üzerinde ilk söz İYİ Parti Grubu adına Sayın Hasan Subaşı'nın.

Yalnız şu bilgiyi vermek istiyorum: Gerek bölümler gerek maddeler gerekse tümü üzerinde yapılacak görüşmelerde ilave süre vermeyeceğim.

Sayın Hasan Subaşı, buyurun.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HASAN SUBAŞI (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

435 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin geneli üzerinde partim adına söz aldım. 48 maddelik bu kanun teklifi ağırlıklı olarak İcra ve İflas Kanunu ile diğer 20 farklı kanunda daha değişiklik getiren bir torba yasa teklifidir. Kamuoyuna "yedinci yargı reform paketi" olarak takdim edilmiştir.

2018 yılında, ilk defa, dönemin Adalet Bakanı Sayın Abdulhamit Gül Adalet Komisyonu üyeleriyle yaptığı toplantıda yargı reformu çalışmalarını duyurmuştu. Amacında yargı bağımsızlığını ve tarafsızlığını sağlayarak yargıya güveni artırmak, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına uyum sağlamak, özgürlükleri geliştirmek, adalete erişimi kolaylaştırmak gibi birçok başlıktan söz edilmişti. Biz de bunların Anayasa'da güvence altına alındığını ancak buna rağmen siyasi baskılar ve uygulamalar nedeniyle gerçekleşmesinde zorluklar olduğunu belirtmiştik.

2019 yılının Mayıs ayında Yargı Reformu Strateji Belgesi, 2021 yılının Mart ayında İnsan Hakları Eylem Planı Sayın

(*) 435 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Cumhurbaşkanı tarafından açıklanarak süreç resmen başlatılmıştı.

2019 yılından bugüne 6 yargı paketi geçti ve bu tekliften önce kanunlaşan reform paketleriyle hedeflenen amaç ve faaliyetlerin çoğunun gerçekleştiği açıklandı ama hiçbirinde yargının temel sorunlarına ilişkin ilerleme maalesef sağlanamadı. Bu düzenlemelere "reform paketi" denilmesini doğru bulmuyoruz. Günlük sorunlara dönük özensizce hazırlanmış torba yasa teklifleriydi. Gerçek bir yargı, hukuk reformuna ihtiyacımız var mı derseniz Türkiye'nin tam da bu konuda ciddi reforma ihtiyacı vardır. Geldiğimiz noktada yıllar sonra yargıya güven arttı mı? İyi niyetle görevini yapmaya çalışan yargıç ve savcılarımızın varlığına rağmen maalesef giderek azaldı. Yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığıyla ilgili olumlu bir gelişme oldu mu? Maalesef hayır. Gerçi siyasi erkin işine gelen de zaten buydu. Yargının, insan hakları mahkemelerine uyumu ise hiç iyiye gitmiyor, kötüye gitmesi de doğal çünkü örneklerini gördüğümüz gibi mahkeme kararlarına uymayan yargıç ve savcılar terfi ettirildi yani iktidar zaten bir taraftan uyumsuzluğu teşvik ediyor. Onun için bu yargı paketlerinden sonuç almak mümkün olamazdı, olmadı da.

Teklifin 1'inci maddesiyle getirilen, konutta haciz uygulamasının icra mahkemesi kararına bağlanması olumlu olmakla birlikte karmaşık kaleme alınmış ve iş yükü zaten fazla olan icra mahkemelerini çalışamaz hâle getirecektir.

4'üncü ve 6'nıncı maddelerinde, yediemindeki hacizli malların tasfiyesi sürecinde Kızılaya devredilerek katkı sağlanması hükme bağlanmış. Doğrusu, gereksiz maddeler; Kızılayın bunca tartışıldığı bir ortamda keşke Kızılay hiç gündeme gelmeseydi, güvenilir bir kuruma devri daha iyi olabilirdi; deprem felaketi sırasında, hatta şu sıralarda bile insanlarımız çadıra muhtaçken çadır satıp kâr gözetken bir kurum bütün güvenilirliğini yitirmiştir.

Teklifin 15'inci maddesiyle, noterlerin yapabilecekleri tespit işlemlerinin kapsamına delil tespiti de ekleniyor; keşif yapabilecek, tanık dinleyebilecekler. Anayasa'ya aykırı olabileceği irdelenmemiş ve belli ki mahkemelerin iş yükü noterler ve ara buluculuk yollarıyla hafifletilmek istenmiştir. Oysa doğrusu, yeterli mahkemelerin oluşturulması olmalıydı.

26'nıncı maddede, annenin cezasının ertelenmesi konusunun "ebeveyne" şeklinde değiştirilmesinde ve 18 yaşına kadar engelli çocuğun bakımında sadece annenin değil, bazı hâllerde babanın da böyle bir mesuliyeti olduğu düşünüldükçe maddenin "ebeveyn" olarak düzeltilmesinde yarar olduğunu düşünüyoruz.

29'uncu maddede, Kabahatler Kanunu'nun 43/A fıkrasına göre bir değişiklik yapılıyor. Burada kamu-özel tüzel kişilikler ayrımı yapılmaksızın sadece "tüzel kişilik" tabiri kullanılmıştır yani birinin hatası yüzünden ya da ona yüklenebilecek bir kabahati yüzünden bir kamu tüzel kişiliğine 50 milyon liraya kadar ceza verilebilecektir. Bu "kamu tüzel kişiliği"nden akla ilk başta muhalif belediyeler geliyor. Bununla belediyelere bir tehdit aracı yolu açılmamalıdır.

Yine, 44'üncü maddede, yabancılar hakkında yürütülen adli işlemler sırasında yurt dışına çıkmama konusunda mahkeme kararına itiraz yetkisinin valiliklere verilmesi doğru değildir, Anayasa'ya aykırılık teşkil eder.

Değerli milletvekilleri, bu çatı altında birlikte beş yılı tamamlamış bulunuyoruz. Önümüzdeki dönemde sizlerle birlikte aynı çatı altında olmayacağım için izninize kalan zamanı teklif metni dışında, biraz farklı değerlendirmeye çalışacağım.

Siyaset yaşamına 20'li yaşlarda Adalet Partisi yönetimlerinde görev alarak başlamıştım. 30'lu ve 40'lı yaşlarda Doğru Yol Partisinden Antalya Belediye Başkanlığı ve Büyükşehir Belediye Başkanlığı görevleri yaparak Antalya'ya hizmet etme fırsatı buldum. Daha sonra, Demokrat Partide Genel Başkan Yardımcılığı ve nihayet sizlerle bu çatı altında İYİ Parti milletvekilliği görevini tamamlamak üzereyim. Beni çok genç yaşlarda siyasete çekmişlerdi. Bu elli yıllık sürecin içinde zaman zaman aktif olarak görevdeyken diğer zamanlarda mesleğimi icra ettim, tarım faaliyetimi sürdürdüm, ülke siyasetini de hep gözlemlemeye çalıştım. 70'li yıllar kargaşa ve anarşinin devam ettiği yıllardı. Gençlerin sağ-sol kavgaları çatışmaya dönmüş, yirmi yıla yakın süre ülkeyi meşgul etmişti. 80 askerî darbesiyle çatışmalar sonlanmıştı ama sağ-sol karşılaşması yine, siyaset için kullanılan bir alandı. 80 darbesi anarşiyi bastırmıştı ancak ardından terör başlamıştı ve terör canlara kıyıyor, ülkenin kaynaklarını yok ediyordu. İktidarlar terörü sonlandırma görevini sadece silahlı kuvvetlere havale ediyordu. Kahraman kolluk güçlerimiz yılmadan mücadele ettiler, bu uğurda birçok gencimizi kaybettik. Ne sağ-sol çatışmasını ne de terörün nedenini siyaset araştırmadı, daha doğrusu Genelkurmay bu alanın siyasetin alanının dışında kalmasını istiyordu. Oysa, bunları farklı boyutlarıyla araştırmak ve çözüm aramak tam da siyasetin konusu ve sorumluluğuydu. 1991 yılında, Belediye Başkanlığım sırasında seçimler olmuş ama tek başına iktidar çıkmamıştı, sağ-sol çekişmesi ise sürüyordu. SHP İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Yüksel Çakmur, Antalya Belediye Başkanı olarak Doğru Yol Partisinden bendeniz ve 20'ye yakın SHP'li, DYP'li belediye başkanları olarak seçimlerin ardından, rahmetle andığım Genel Başkanlar Sayın Demirel ve Sayın İnönü'yü ziyarete gitmiştik. Başkanlar arasındaki dostluklardan söz ederek sağ ve sol iki partinin birlikte hükûmet kurmalarının yararlı olacağından söz etmiştik. Liderler bizden etkilenmiş, benzer konuşmaları o günlerde yapılacak geniş divan toplantılarında dile getirmemizi söylemişlerdi, bizler de görevimizi yaptık. Gerilimin düştüğünü zannediyorum ve sonrasında da kurulan koalisyon hükûmetiyle, yıllardır süren sağ-sol çekişmesi ve çatışması da sonlanmış oldu. Bu koalisyon hükûmeti, iki liderin uyum ve olgunluğuyla sağ-sol çekişmesi sonlanmıştı. "Kürt sorunu" diye dillendirilen konuya da eğilmek istediler. İki lider, Diyarbakır seyahatinden önce, Kürt realitesini kabul etmek gerekir diyerek bir adım atmışlardı ama gerisini getirmekte zorlandılar; sanıyorum, yine bu konunun siyasetin dışında olması gerektiği hatırlatılmıştı. Oysa 1990 yılında SHP'nin hazırladığı "Doğu ve Güneydoğu Anadolu Sorunu" adlı raporu hayli kapsamlıydı. "Kürt sorunu" diye de anılan bu rapor aynı nedenle siyasetçiler tarafından maalesef savunulamamıştı. 1991 yılında ise Sayın Tayyip Erdoğan'ın Refah Partisi İstanbul İl Başkanlığına hazırlatıp Sayın Erbakan'a sunduğu "Kürt Sorunu ve Çözüm Önerileri" başlıklı raporu da konuya benzer öneriler getiriyordu. Yine, rahmetli Özal döneminde, 1992 yılında Adnan Kahveci'ye hazırladığı ön rapor bulunmaktadır. Cumhuriyetin ilk döneminde de konunun önemi nedeniyle hazırlanmış onlarca rapor bulunmaktadır. Belki siyaset bunları değerlendirip güvenlik önlemleri yanında başkaca adımlar atabilse teröre imkân sağlayan iklim ortadan kalkmış olabilirdi.

Değerli milletvekilleri, 1989 yılında Kenan Evren'in açmış olduğu dava sonucunda, Anayasa Mahkemesi, yasalarımızda kısıtlayıcı bir hüküm olmamasına rağmen üniversite öğrencilerine başörtüsünün yasaklanmasına neden olabilecek bir karar vermek suretiyle bir fay hattını daha tetiklemiş oldu. Yirmi yıla yakın zaman diliminde toplum yine ayrıştı, genç kızlar eğitim hakkını kaybetmiş, toplum derinden sarsılmıştı. Bu konu da siyasetin çözüm alanı dışında kalıyordu maalesef çünkü Genelkurmayın hassasiyet alanındaydı.

2010 referandumuyla yapılan Anayasa değişikliği sonrası, yargıda beklenmedik biçimde devlete sızdırılmış olan örgütlü yapı yargıya hâkim olduktan sonrası gelişmeler sonucu Genelkurmay hedef alınmış, "Kumpas davası" olarak adlandırılan davalarla askerî yapı ve hiyerarşik nizam çöktürülmüş, vesayetin etkisi de kalmamıştı. Bu gelişmeler sonucu Sayın Cumhurbaşkanını ve Sayın Kılıçdaroğlu'nun tavırları da yorgun düşen toplumun başörtü konusunun kendiliğinden çözümünü kolaylaştırmıştı. Evet, çözüm kolaylaşmıştı ama sonrasında en büyük tehlike ve tehdidin devlete sızan bu terör örgütü olduğu acı gerçeğiyle karşı karşıya kalınmıştı. Bu defa siyasetin alanı dar koridorda değildi ama giderek yargı, yürütme ve yasanın da gücünü kullanan kontrolsüz bir güçte toplanmaya başlamış, denetim olmadığı için örgüt devlete sızmıştı. 2017 referandumundan sonra Cumhurbaşkanı hükûmet sistemiyle de Cumhurbaşkanı gücü tekeline aldı, Parlamento işlevini kaybetti, denetim ve sorgulamadan ari yapı tümüyle keyfiliğe büründü. Devlet sistemi işlerliğini kaybetti, işlerliği olan alanlarda ise yanlış kararlarla toplumun gerçek sorunlarından uzaklaşıldı. Sadece "Ben ekonomistim. Nas var." söylemi nedeniyle bile olağanüstü borç ve faiz yükü halkın, hatta gelecek nesillerin omuzlarına büyük bir yük olarak yüklenmiş oldu. Bu oluşan otoriter rejimle artık sadece yasama, yargı ve

yürütme değil siyaset alanı da vesayet altında kalmış, mevcut hukuk rejimi de darbe hukuku hüviyetine bürünmüştü. Artık Anayasa'ya, Anayasa Mahkemesi kararlarına, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına uymak konusunda tereddütler oluşmuş, hatta uymayan yargıç ve savcılar terfi etmeye başlamışlardı.

Yine, fay hatlarımızdan birini teşkil eden Alevi yurttaşların cemevlerinin ibadethane sayılması istekleri, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin 2016 yılında verilen kararıyla haklı oldukları kesin hükme bağlanmasına rağmen uygulanamamıştı çünkü farklı bir inanç grubunun tercihini egemen diğer bir inanç grubu belirliyordu, hâlbuki demokratik toplumlarda bu kendi tercihleri olarak kabul görür. Sırf bu nedenle Alevi yurttaşların devletin eşit yurttaşı olduğuna dair inancı sarsılmaktadır.

Yine, mahkeme kararına rağmen Osman Kavalı ve benzeri birçok kişi Gezi Parkı davası nedeniyle hâlâ tutukludur. Bunlar keyfî yönetimin binlerce mağduru arasındaki çarpıcı örneklerdir.

Cumhurbaşkanının yarattığı birçok ayrışma, kamplaştırma faaliyetlerinin yanı sıra, siyaseten "yerli ve millî" namı altında yeni bir fay hattı daha siyaset sahnesine sürülmüştür. Oysa Anayasa'ya göre Cumhurbaşkanı milletin birliğini temsil eden makamdır. Bütün bunlar partili Cumhurbaşkanlığı sisteminin sakıncalı örnekleridir. Anayasa'ya göre devlet, öncelikle milletin can güvenliğini, huzur ve refahını sağlamakla görevliken geçtiğimiz yıllarda yaşanan Elâzığ depremi haftasında can kayıplarımıza rağmen Meclis gündemine Kanal İstanbul ve Ahlat'ta saray yapımı getirilmişti. 6 Şubatta yaşadığımız büyük deprem ve felaket sonrasında devletin işlemeziği bir kere daha kendini göstermiş, can kayıplarının artmasına neden olmuştur. Şimdi de yine yeterli inceleme yapılmaksızın "On binlerce temel atıyoruz." diyerek seçimlere dönük beklenti yaratmak amaçlanmaktadır. Can güvenliği, yine, tedbir almak yerine kader planına terk edilecektir maalesef. Geçtiğimiz yıllarda Mecliste çıkarılan imar affının on binlerce yurttaşın ölümüne neden olan çürük binalara bir nevi devletçe koruma sağladığı unutulmamalıdır.

Değerli milletvekilleri, dilerim ki 14 Mayıs seçimleri sonrası oluşacak iktidar, halkın yüklediği siyasi sorumluluk gereği, cesaretle Mecliste her konuyu özgürce tartışıp çözümlere kavuşturabilir. Bu yüce çatı altında aziz milletimiz çok önemli görevler başarmıştır. Bu çatının Kurtuluş Savaşı'nın karargâhı olduğu ve Türkiye Cumhuriyeti devletinin bu çatı altında kurulduğu unutulmamalıdır.

Sayın Başkan ve değerli milletvekilleri; umarım, kişisel görüş ve düşüncelerimi paylaşmakla sizleri sıkmamışımdır. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Halil Öztürk.

Sayın Öztürk, buyurun.

MHP GRUBU ADINA HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 435 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Ekranları başında bizleri izleyen değerli izleyicileri ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, görüşmekte olduğumuz kanun teklifinin adı her ne kadar "İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" olsa da esasen 1 geçici madde ile 49 maddeden oluşan bir reform düzenlemesidir ve kamuoyunda "Yedinci yargı paketi" olarak bilinmektedir. Aynı zamanda, Cumhuriyet'in adalet sistemimizdeki reform iradesinin samimi ve güçlü olduğunu da ifade etmek istemekteyim. Milliyetçi Hareket Partisi olarak hukuk devletinin temel şartının 85 milyon vatandaşımızın kendisini emin ve güvende hissetmesi olduğuna inanmaktayız ve bize göre hukuk devleti niteliğinin ayrılmaz parçası da yargının bağımsız ve tarafsız olmasıdır. Bu nedenledir ki hukukun üstünlüğünün daha da geliştirilmesi, reform anlayışımızın merkezinde yer almaktadır.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ ve MHP olarak tüm çalışanlarımız dâhil olmak üzere adalet sistemimizdeki ihtiyaçları biliyor ve yakından takip ediyoruz. Yaşanan ağır depremler sonrası kaynaklarımızın önemli bir bölümünün bölgelerimize kaydırılmak zorunda olduğunu da buradan ifade etmek isterim çünkü çok büyük bir alanda, yine çok büyük bir hasar ve kayıplar oluşmuş, vatandaşlarımızın tekrar eski günlerine dönmesi de Cumhuriyet'in ve Türkiye'nin başlıca görevi olmuştur. Bu ağır ve yıkıcı depremler yaşanmasaydı bugün büyük bir gayretle mesai yapan infaz koruma memurlarımızın, zabıt kâtiplerinin, mübaşirlerin, hizmetlilerin, şoförlerin, emanet memurlarının, icra memurlarının, icra kâtiplerinin, veznedarların, denetimli serbestlik ile icra ve yazı işleri müdürlerinin, icra bilgi işlem memurlarının, cezaevi sağlık memurlarının ve teknik personelimizin özlük ve mali haklarını da iyileştirmeyi konuşuyor olabilecektik ancak yine de Türkiye genelinde büyük bir özveriyle görev yapan infaz koruma memurlarımızın, özellikle, birlikte görev yaptıkları Jandarma personeli gibi "güvenlik hizmetleri" sınıfına geçirilmelerini, yine, infaz koruma memurlarımıza yeterli mesai ücreti verilmesini, yıpranma hakkının tanınmasını, rotasyona tabi çalışma sisteminin getirilmesini, lojman ve kreş imkânının tanınmasını ve en önemlisi, emekli olduklarında yeterli emekli maaşı alabilmelerini Milliyetçi Hareket Partisi olarak destekliyoruz. Umarım, Türkiye Cumhuriyeti devleti ve Hükûmet, bu hakların çalışan bu memurlarımıza verilmesiyle ilgili gerekli çalışmayı en kısa zamanda bitirecek ve kamuoyunda ilgilileriyle paylaşacaktır. Tam bu noktada, önümüzdeki 28'inci Dönemde, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na "adalet hizmetleri" sınıfının ekleneceği, yine, tüm üst kademe mahkeme çalışanlarına eşit ücret ve haklara sahip olma imkânı getiren çalışmaların yer almasının öncelikli beklentiler arasında olduğunu ifade etmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, teklifte yer alan düzenlemeleri, bundan önceki yargı paketlerinde olduğu gibi Milliyetçi Hareket Partisi olarak destekliyoruz. Birkaç önemli gördüğümüz düzenlemenin de kanun teklifi metninde yer alması gerektiğinin uygun olacağını değerlendirmekteyiz.

Teklifte güçlendirilmek istenen adli yardım sistemi çerçevesinde metinde yer alan "yüzde 3" ifadesini "yüzde 4" olarak artırabilirsek avukatlarımıza da ciddi bir katkı sunmuş olacağımıza inanmaktayım.

Yine, bağımlılık yapma özelliği fazla olan sentetik uyuşturucu ve uyarıcı maddelere yönelik cezaların yaptırımlarının alt sınırının on yıldan yirmi yıl hapis cezasına çıkarılması daha caydırıcı etki yaratabilecektir.

Diğer taraftan, yine, aynı şekilde göçmen kaçakçılığı suçuyla daha etkin mücadele edilebilmesi ve caydırıcılığın sağlanması amacıyla suçun cezasının alt sınırını üç yıldan on yıla çıkarmayı da değerlendirebilmeliyiz diye düşünmekteyim.

Değerli milletvekilleri, Adalet Bakanlığı 2019-2023 Stratejik Planı'nda tespit edilen ve desteklenmesi gereken yönlere yani yargı organlarının iş yükünün fazla olması, Adalet personelinin özlük haklarının yetersiz olması; hâkim, savcı ve personel sayısının henüz iş yüküyle orantılı olmaması, bütçe imkânlarında daralma gibi temel tespitlere önümüzdeki 28'inci Dönemde yargı reformları çerçevesinde öncelik verilerek yine Cumhuriyet'in gayretleriyle adalet sistemimizin bugünden daha güçlü hâle getirilmesi sağlanacaktır.

Diğer taraftan, İstanbul, Ankara, İzmir gibi büyükşehirlerde ve Bodrum gibi turistik yerlerde görev yapan, son olarak deprem bölgelerinden diğer illere göç eden Adalet personeline yüksek kiralalar sebebiyle kamu lojmanı tahsisi, yeterli gelmeyen kısmının Bakanlıkça toplu lojman kiralaması yöntemiyle, olmuyorsa kira yardımı yapılmasını bugünden bütçelendirebilmeliyiz.

Yine, Adalet çalışanlarımızın da diğer kamu çalışanlarımız gibi disiplin soruşturmalarında Amir iznine tabi olmalarını sağlayan yasal düzenlemeleri de hayata geçirebilmeliyiz.

Değerli milletvekilleri, konuşmamın son bölümünde... Seçim bölgem Kırıkkale 2018-2023 dönemleri arasında yakın takibimizdeki kamu ve özel sektör yatırımlarını alsa da bize göre hâlen atılacak önemli atılımlar bulunmaktadır. Bu bakımdan,

Kırıkkale Milletvekili olarak, bugünden başlayarak Kırıkkale'mizde ciddi istihdam seferberliği başlatacak projelerin planlanmasını çok önemli bulmaktayım ve çok önemsiyorum. Bu konuda da ilgili tüm bakanlıklarımızın kapılarını açındırmaya devam edeceğimi ve çok sayıda projenin yürütülmesi için önayak olacağımı da buradan sizlere bildiriyorum.

Yine, Kırıkkale'mizin olmazsa olmazı savunma sanayisi ve petrokimya sektörlerine yönelik yatırımların da destek ve teşvik edilmesinin çok önemli olduğunu bir kez daha vurgulamak istiyorum. Bu kapsamda devam eden, başta ROKETSAN'ın ek üretim tesisi projesi ödeneğinin daha da artırılarak planlanandan önce işletmeye alınması için çalışmalarımızı sürdüreceğiz.

Yine, Makine ve Kimya Endüstrisinin gerek modernizasyon gerek üretim safhasındaki parçalarının bir kısmını Kırıkkale sanayisine yaptırması konusunda adımların atılmasını gerekli bulmaktayız. Aynı zamanda, Makine ve Kimya Endüstrisinde taşeron olarak çalışan hâlen güvenlik görevlisi, temizlik işçisi, itfaiye çalışanı, destek personeli gibi çalışanların Makine ve Kimya Endüstrisinin kendi bünyesine alınması hususunu da Milliyetçi Hareket Partisi olarak talep etmekteyiz ve bunu gerekli görmekteyiz. Bu hususta, Millî Savunma Bakanımızın gerekli çalışmayı başlatmasını da buradan istirham etmekteyim.

Değerli milletvekilleri, Kırıkkale Milletvekili olarak özellikle üzerinde durduğumuz yatırım ve teşvik kapsamında hâlen Kırıkkale'de yapılacak yatırımlar 3'üncü bölge kapsamında olup organize sanayi bölgelerine yatırım yapılması hâlinde 5'inci bölge imkânlarından destek sağlanmaktadır. Bunun sırasıyla ivedi olarak 4'üncü ve 6'ncı bölge olarak değiştirilmesini gerekli bulmaktayım. Bu taleplerimizin Sanayi ve Teknoloji Bakanımız tarafından öncelikli olarak değerlendirilmesini bir kez daha bu kürsüden ifade etmek istiyorum çünkü böylelikle Kırıkkaleli gençlerimiz bir an önce iş sahibi olabileceklerdir ki bu konuyu da bizler yakından takip etmekteyiz. Bizler de Kırıkkale Milletvekili olarak her projeyi desteklemeye kararlıyız.

Buradan mübarek ramazan ayı vesilesiyle bir çağrıda da bulunmak istiyorum: Yine, bizim Kırıkkale'mizde SMA hastası 2,5 yaşındaki Yiğit Hamza için yürütülen kampanya desteklerle birlikte yüzde 16'lar seviyesine gelmiş durumdadır. Kırıkkaleli iş insanlarımızdan, girişimcilerimizden ve değerli hemşehrilerimizden Yiğit Hamza için katkıda bulunmalarını istirham ediyorum.

Evet, önümüzde elli günlük bir seçim süreci olsa da Milliyetçi Hareket Partisi Kırıkkale Milletvekili olarak bugün ve bundan sonraki süreçlerde de Kırıkkale'nin gerek Türkiye Büyük Millet Meclisinde ve gerek de Türkiye ekonomisinde hak ettiği yeri almasını sağlayacak çalışmalara imza atmak bizim görevimizdir diyor ve Kırıkkale'nin önünün yeni yatırımlarla açılacağına inandığımızı da belirtmek istiyorum. Bu anlayışla, 27'nci Dönemde olduğu gibi önümüzdeki dönemde de Milliyetçi Hareket Partisi olarak Cumhur İttifakı gücüyle çalışanlarımızın ve tüm vatandaşlarımızın ihtiyacı olan düzenlemeleri destekleyecek ve hayata geçireceğiz. Unutulmasın ki Cumhur İttifakı sadece bir seçim ittifakı olmayıp Türkiye'ye yönelik iç ve dış kaynaklı hasmane girişimler karşısında millî ve ahlaki bir duruş ve bu çerçevede sürdürülecek tarihî ve güçlü bir birlikteliktir.

Cumhurbaşkanlığı ve 28'inci Dönem Milletvekili Genel Seçimlerinin ülkemize hayırlar getirmesini temenni ediyor, mezkûr kanun teklifini desteklediğimizi ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Abdullah Koç.

Sayın Koç, ilave süre vermiyoruz, size de hatırlatmış olayım; Sayın Emre'ye de bu arada.

Buyurun.

HDP GRUBU ADINA ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli halkımız; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle şunu belirtiyim ki: 435 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin geneli üzerinde partim adına söz almış bulunmaktayım.

Şimdi, iktidar daha önceki yargı paketlerinde de olduğu gibi... Özellikle, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin uygulamaya girdiği tarihten itibaren burada biz yedinci yargı paketini görüşüyoruz. Peki, bu yedinci yargı paketini görüşürken halkımızı ne bekliyor? Yani halka çok açık bir şekilde bunu anlatalım, halk bilsin. Bu yargı paketinde ne var, hangi reformlar var? Bu yargı paketinde, bu birinci yargı paketi, ikinci yargı paketi, üçüncü, dördüncü, beşinci, altıncı, yedinci yargı paketinde, bu halk için, halkın büyük çoğunluğunu teşkil eden yoksul halk kitleleri için bu yargı paketlerinde halkın yararına olabilecek ne var? Baştan söyleyeyim, halkımızla bunu net bir şekilde paylaşalım; bu yargı paketinde halkın yararına olabilecek herhangi bir husus yok. Yani başka bir anlatımla, bu AKP ve MHP Hükûmetinin bu paketler hâlinde halkın önüne getirmiş oldukları bu "yargı reformları" dedikleri -tırnak içerisindeki- bu yargı çalışmalarında ve kanun tekliflerinde halka yararlı olabilecek, halkın yararına olabilecek, halkın dardına derman olabilecek hiçbir kriter yok, hiçbir unsur yok. Yani uzun bir süredir ekonomik bir çıkmazın içerisinde bulunan yoksul halk kitlelerinin dardına derman olabilecek, emekçiye, köylüye ve öğrencinin dardına derman olabilecek ve en önemlisi de şu anda hani "Yüzyılın felaketi" deniliyor ya, deprem sürecinde ciddi bir felaket yaşadık ve bu süreçte de bu halkın yararına olabilecek, özellikle bu ortama elverişli olabilecek ekonomik unsurları, hukuksal unsurları içeren hiçbir unsur yok bu pakette.

Bakın, bu yedinci yargı paketi, bu iktidar tarafından Komisyona getirilirken... 6 Şubat'ta çok korkunç bir deprem sürecini geçirdik ve resmî rakamlara göre 50 binin üzerinde insan kaybettik, 11 ilimiz doğrudan doğruya etkilendi ve 15 milyon insan yerinden edildi ve aynı zamanda 84 milyon insana dokunan bir felaketi biz yaşadık. Bu süreçte bu yargı paketi gündeme geldi. Bu yargı paketi bu hâliyle de bu felakete cevap verebilecek, depremden zarar gören insanların yararına olabilecek hiçbir unsur içermiyor ne yazık ki. Onun için AKP ve MHP Hükûmetinin reform olarak ileri sürmüş oldukları bu yargı paketleri halkın yararına değil. Biz baştan söyleyelim, bir iki hususun dışında kabul etmek mümkün değildir.

Bakın, Türkiye'nin yargısal sorunlarını şöyle ele aldığımızda çok önemli hususlarla biz karşı karşıyayız. 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen deprem nedeniyle Türkiye toplumu ve Türkiye halkları gerçekten çok ciddi bir şekilde sarsıldı. Resmî rakamlara göre 50 bin insan yaşamını yitirdi, 50 binin üzerinde insan yaşamını yitirdi. Bölgeyi genel olarak bir değerlendirmeye aldığınız zaman, bölgenin dışında Türkiye coğrafyasının tamamını, Orta Doğu'yu da etkileyen bir deprem vakasıyla biz karşı karşıya kaldık. Buna rağmen, bu getirilen yargı paketinde bu depreme dair hiçbir husus yok yani "reform" olarak nitelendirdikleri bu pakette buna çözüm olacak hiçbir unsur yok.

Ceza hukuku açısından değerlendirmeye aldığımız zaman -bu deprem sonucunda meydana gelen olaylarda- özellikle başta icra makamı Cumhurbaşkanı olmak üzere bütün Bakanlar; İçişleri Bakanı, Ulaştırma Bakanı, Çevre ve Şehircilik Bakanı, Aile Bakanı; bunların hepsinde Türk Ceza Kanunu 83'üncü maddenin ve 85'inci maddenin ihlali söz konusu. Çünkü bilinçli taksirle insan öldürme suçu burada var; gereken tedbirleri almadılar, yetmiş iki saat sonra arama kurtarma çalışmaları yapıldı ve insanlar ölüme terk edildi. Dolayısıyla, burada, eğer Adalet Komisyonunda bir yargı reformu gelecekse öncelikle bu ilkelerin yani Anayasa'nın o eşitlik ilkesinin, Anayasa'nın suç ve ceza ilkesinin ve Türk Ceza Kanunu'nda yer alan hükümlerinin uygulanması gerekiyor. Burada Bakanlar başta olmak üzere -bakanların dahi suçüstü unsuru olduğu için burada dokunulmazlıkları söz konusu değil- derhâl takibata maruz kalmaları lazım, derhâl İçişleri Bakanı hakkında, derhâl Aile Bakanı hakkında, derhâl Çevre ve Şehircilik Bakanı hakkında ve icra makamlarında olan bütün Bakanlar hakkında, Sağlık Bakanı hakkında derhâl soruşturma başlatılması gerekiyor. Neden mi? Çünkü şundan: Suçüstü hâli söz konusu çünkü görevi ihmal söz konusu çünkü görevinin gereklerini yerine getirmeyen bakanlardan bahsediyoruz. Bırakın bu Bakanların istifa etmesini, derhâl mahkemeler, tarafsız ve bağımsız yargı tarafından bunların soruşturulması lazım, bunlar hakkında dava açmaları lazım çünkü Türkiye toplumunda 50 bin insanın ölümüne neden oldular.

Onlarca insan kayıp, bakın, çocuklar kayıp, yetişkinler kayıp; insanlar kendi cenazelerine ulaşamadılar. Onun için, bakın, 55 çocuk şu anda yok, kayıp; resmî rakamlara göre şu anda 140 yetişkin kayıp. Peki, bunların sorumluları kim, bu

görevlerini ihmal edenler kim? İşte, Adalet Komisyonunun, Adalet Bakanının yapması gereken iş budur; bu adaletin derhâl işleme konulmasıdır, bu kanunların derhâl işleme sokulmasıdır. Bunları yapmıyorsunuz, geliyorsunuz, İcra İflas Kanunu'nda değişiklik yapıyorsunuz. Yahu arkadaş, 50 bin insan öldü resmî rakamlara göre ve 15 milyon insan yerinden edildi. Peki, bu insanların bu hâle getirilmesinden dolayı hiç istifa edecek olan bir insan yok mu, soruşturmaya maruz kalacak olan hiç bir yetkili yok mu? Bununla ilgili hiçbir tane kanun hükmü yok, teklifte hiçbir tane madde bulamazsınız.

Onun dışında, bununla ilgili şu anda yüzlerce hak ihlali var. Bakın, yargılamayla ilgili olan Ceza Yasası'nın 86'ncı maddesi var, yaralamalar var; bununla ilgili hiçbir soruşturma yok. Bakın, bu, görevi ihmal konusuyla ilgili 257'nci madde var; uygulanmıyor. Yani Türkiye'de bu an itibarıyla, şu anda kanunlar askıda ve şu anda kanunlar uygulanmıyor. Esnafa ve tüm kurumlara karşı hesap verecek olan bir makam bulamıyoruz. Sorumluların cezalandırılması gerekiyor, hiçbir hakkında herhangi bir soruşturma açılmış değil.

Delil elde etmeyle ilgili hiçbir çalışma yok ve öte taraftan, bakın, bu deprem aynı zamanda neyi etkiliyor? Bu deprem aynı zamanda miras hukukunu etkiliyor, ticaret hukukunu etkiliyor ve devletin sorumluluğu olan Anayasa'nın 125'inci maddesi var, devletin kusursuz sorumluluğu da burada söz konusu; bununla ilgili hiçbir hareket yok. Onun için biz Adalet Komisyonunda da bunları dile getirdik, dedik ki: Yani bugüne kadar -beş yıldır, bu Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi uygulaması yürürlüğe konulduktan sonra- siz neredeydiniz de bu kadar yasayı getirdiniz, 49 maddeyi getiriyorsunuz, önümüze koyuyorsunuz? Peki, bu depreme yararı olabilecek bir tane madde var mı? Yok.

Onunla ilgili bizim düşüncemiz şu: Bakın, ortada dünyanın hiçbir yerinde görülmemiş bir mesele var, istisnai hukuk sistemini uygulamadığınız sürece, mevcut olan, şu andaki hukuk sistemine göre siz bu işe çözüm getiremezsiniz. Neden getiremezsiniz? Çünkü mahkemeler şu anda rafta, çünkü Anayasa şu anda rafa kaldırılmış durumda, çünkü Türk Ceza Kanunu şu anda işlemiyor, çünkü bütün kurumlar yani sivil toplum örgütlerinin, meslek örgütlerinin hiçbirisi şu anda bölgede çalışmıyor. Dolayısıyla siz, şu anda uygulamadığınız ve yürürlüğe koymadığınız bu adalet sistemiyle bu sorunları çözemezsiniz, o halkın o problemlerine çözüm getiremezsiniz. Onun için, Adalet Komisyonunun yapması gereken, bu kanun teklifini getiren milletvekilleri veya Hükümetin yapması gereken iş şu: İstisnai bir hukuk sistemi getirmeleri lazım bu işlere çözüm getirebilmek için. Binlerce insan aynı gün öldü; arada günlerce ölüm farkları var, hepsi aynı saatte kaydedildi. İnsanlar çocuklarını, ailelerini yem torbası içerisinde defnettiler; bunlar hep insan haklarına aykırı olan uygulamalardır.

Ticaret hukukuyla ilgili, ceza hukukuyla ilgili ve diğer meri hukukla ilgili işleyen bir mahkeme sistemi yok. Dolayısıyla hak kayıplarının ortaya çıkmaması için ve bu insanların dökülen kanlarının gerçekten yerde kalmaması için istisnai olarak, bu bölgeye özel olarak bir hukuk sisteminin kurulması lazım, bu bölgeye özel olarak yeni bir hukuk anlayışının ortaya konulması lazım, yeni kanunlar lazım. Avukatların büroları yok olmuş, serbest muhasebecilerin büroları yok olmuş, devlet hastaneleri yok olmuş, binlerce insan kayıp, insanların ziynet eşyaları ortalıkta yok, görev ihmalleri var; bununla ilgili deliller ortadan yok olmuş. Bununla ilgili yapılması gereken mesele; buraya özgü olarak yepyeni bir hukuk sisteminin kurulması gerekiyor. Ama şu andaki iktidar ne yapıyor? Şu andaki iktidar, İcra ve İflas Yasası'yla ilgili düzenlemeleri getirip önümüze koyuyor. Niye? Çünkü bu ülke yoksullaştı, çünkü bu ülkede şu anda icralık olmayan bir insan yok. Şu anda yürürlükte olan 30 bin tane icra dosyası var; onun için şu anda getiriyorlar bunu.

Başka ne getiriyor? Yine, şu anda, torba içerisinde, onlarca uygulama getiriyor ve onun için biz baştan buna karşıyız. Diyoruz ki: "Sizin yapmanız gereken kısa bir zamanınız kaldı ama bu kısa sürede bu yasaları değil, bu halkı düşünecek yasalar getirmeniz gerekiyordu ve yapmadınız."

Değerli arkadaşlar, bir diğer mesele, cezaevi sorunları çok ciddi bir boyutta şu anda. Bakın, İnfaz Yasası'nda birtakım değişiklikler yapıyorsunuz ama Adli Tıp Kurumu şu anda "siyasi tıp kurumu" hâline gelmiş durumda. Cezaevlerinde 1.517 hasta mahpus var, bunların içerisinde 651'i ağır. Bakın, sembol hâline gelmiş olan Mehmet Emin Özkan hayatını idame ettiremeyecek durumda; duymuyor, görmüyor, yürüyemiyor; bununla ilgili Adli Tıp Kurumunun kararı var ve Adli Tıp Kurumu, siyasi olduğunu gördüğü andan itibaren bunun karşısında duruyor ve bu kişinin, bu şahsın, ölümle burun buruna gelen insanın dışarıya çıkmasının ve ailesiyle helalleşmesinin önünde çok ciddi bir engel hâlinde. Ya, böyle bir şey olabilir mi? Peki, siz infazla ilgili bir düzenleme getiriyorsunuz, bununla ilgili bir şey var mı? Bununla ilgili bir şey yok. Niye? Çünkü bu, halkın yararına olabilecek bir şey. Niye? Çünkü bu kadar insan, 50-60 kişi cezaevlerinde yaşamını yitirdi; hasta mahpuslar. Bizim artık dilimizde tüy bitti, biz sürekli dile getiriyoruz ve insanlar her gün ölümle burun buruna. Bununla ilgili düzenleme getirdiniz mi? Hayır. Neden? Çünkü insanlığın yararına olacak bir mesele; insanlığa, bu halkın yararına olacak bir mesele olacak ki siz o yüzden getirmezsiniz. Neyi getireceksiniz? Siz, İcra ve İflas Yasası'ndaki bu icra meselesini getireceksiniz.

Bakın, bir mesele daha var. 345 çocuk anneleriyle birlikte, aileleriyle birlikte cezaevinde; anneleri ceza almış, çocukların ne suçu var Allah aşkına ya! 345 çocuk şu anda cezaevinde gününü geçiriyor, ne eğitimden faydalanabiliyorlar ne beslenmeden faydalanabiliyorlar çünkü cezaevlerindeki beslenme çok ciddi bir mesele hâline gelmiş durumda, çok ciddi bir sorun, yeterince beslenemiyorlar. Bu çocuklar bu ülkenin vatandaşları değil mi? Hani siz diyorsunuz ya, gelecekte... 23 Nisanlarda çocukları getiriyorsunuz, kendi sandalyelerinize oturtuyorsunuz ya, alın size, 345 çocuk var cezaevinde, bunlara niye el uzatmıyorsunuz? El uzatamazsınız. Niye uzatamazsınız? Çünkü 50 bin insan enkaz altında kaldı, onlara el uzatmadınız, kaldı ki bu çocuklara nasıl el uzatacaksınız? Siz bu ülkeyi gerçekten yönetemiyorsunuz.

Bakın, bir mesele daha var. Cezaevleri gözlem kurulları gerçekten mahkemelerin yerine geçmiş durumda. Siyasi bir mahpus otuz sene cezaevinde yatıyor, otuz senesini geçiriyor, gençlikte giriyor, yaşlı olarak çıkıyor, buna rağmen, cezaevi gözlem kurulları "Hayır, bu kişi zamanında çıkamaz." diyor, altı ay-bir sene bekletiliyor bu insan. Niye? "Pişman mısın, değil misin?" diye soruluyor. Ya, böyle bir zulüm olabilir mi? Böyle bir hak ihlali olabilir mi?

Bir diğer mesele daha: Düşünce suçu ya, düşünce suçundan dolayı cezaevinde olan bir kişi, bir bilim insanı, düşüncesinden dolayı, makale yazmış ya da siyasi bir çalışma yapmış, bununla ilgili cezaevine almışsınız, Terörle Mücadele Yasası'ndan dolayı, propagandadan dolayı altı-yedi sene cezaevinde tutuyorsunuz, sonra da geliyorsunuz, bir bilim insanına diyorsunuz ki: "Sen pişman mısın?" Ya, güler misin, ağlar mısın; Allah aşkına, böyle bir şey olabilir mi? Ya, böyle bir ülke yönetimi olabilir mi? Alın, sizin Ceza İnfaz Yasası'nda yapmış olduğunuz değişikliklerle insanları maruz bıraktığınız meseleye bakın. Biz onun için diyoruz ki: Bu iktidar halkın yararına olabilecek olan hiçbir unsuru getirmez, hiçbir kanun teklifini de getirmez ama halkımız burada müsterih olsun ki elli dört gün sonra onu biz yapacağız zaten, bu hukuki enkazı kaldıracamız; iktidara biz geleceğiz ve halklarımızla birlikte, bütün meslek kuruluşları, halkın bütün kesimleriyle beraber oturup bu kanunların yeniden yapılmasını sağlayacağız.

Ya, bir mesele daha var. Avukatlarla ilgili, Avukatlık Kanunu'yla ilgili bir kanuni düzenleme yapıyorsunuz, Türkiye Barolar Birliğini Komisyona çağırıyorsunuz, Komisyona geliyor, fikrini alıyorsunuz, Türkiye Barolar Birliği Başkanı diyor ki: "Benim bundan haberim yok yani ben bunu basından öğrendim." Başka bir alanla ilgili, sağlık çalışanlarıyla ilgili bir kanuni düzenleme yapıyorsunuz; Tabipler Birliğinin haberi yok. Böyle bir kanun yapma tekniği olur mu? Böyle üstten gelen bir anlayışla bu mümkün mü?

Değerli arkadaşlar, cezaevleriyle ilgili bir diğer mesele ise özellikle bu tecrit meselesi. Bakın, burada bir Anayasa var ya, bu Anayasa'nın 10'uncu maddesi tecridi öteleyen bir mesele. İnsanları tecride tabi tutuyorsunuz. İmralı Hapishanesinde yirmi dört aydır Sayın Öcalan ve diğer mahpuslar aileleriyle görüşmüyorlar, avukatlarıyla görüşmüyorlar. Biz ayrıcalıklı bir şey istemiyoruz ki ya, ben bir milletvekili olarak -hangi partiden olursam olayım- diyorum ki: Anayasa'yı uygulayın. Anayasa'yı niye uygulayamıyorsunuz? "Eşitlik ilkesi var, herkese nasıl uyguluyorsanız İmralı'daki o mahpuslara da aynısını uygulayın." diyoruz, farklı bir şey isteyen kimse yok ki.

Bunu bırakın, şimdi, bakın, siyasi tutuklularla ilgili bir şey daha söyleyeyim. Bakın, yıllardır, 2016 yılından bu yana muhalif olan on binlerce siyasetçi, gazeteci, bilim insanını; hepsini gözaltına aldınız ve şu anda on binlerce insan cezaevinde. Başta Selahattin Demirtaş, Figen Yüksekdağ, Sebahat Tuncel, İdris Baluken, Gültan Kışanak, Adnan Selçuk Mızraklı olmak üzere yüzlerce siyasetçi şu anda cezaevinde. Ya, arkadaşlar, madem siz reform getiriyorsunuz, peki, bu reformda hiç mi yok... Anayasa, 90'ıncı maddeye göre üst norm olarak görüyor uluslararası sözleşmeleri. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi bizzat adrese teslim bir şekilde karar verdi Demirtaş ve diğer mahpuslarla ilgili, "Derhâl tahliye edin." diyor. En son, Figen Yüksekdağ'la ilgili karar verdi, "Siz siyasi saiklerle bu insanları tutuyorsunuz." diyor yani "Sizin amacınız siyaseten bu insanları hapsetmektir. Bu insanlara karşı siyasi anlamda mücadele etmediğiniz için bu insanları cezaevine attınız, bunları derhâl tahliye edin." diyor ve bu insanlar yıllardır birer siyasi rehine olarak cezaevinde tutuluyor. Peki, sormazlar mı, Adalet Komisyonuna sormazlar mı, bu kanun teklifinde bulunan insanlara sormazlar mı "Ya, hani siz adaletten yanasınız, hani siz reform yapıyorsunuz; alın size bir reform, bu insanları niye cezaevinde tutuyorsunuz, bu insanların hürriyetlerini niye kısıtlıyorsunuz?" diye? Ama belli ki siz bunu bu şekilde devam ettireceksiniz.

Sizin süreniz az kaldı, biz elli dört gün, elli beş gün sonra iktidara geldiğimizde, Türkiye'deki bütün bu hukuk enkazlarının hepsini biz kaldıracacağız. Halkımız müsterih olsun ve halkımıza seslendiğim mesele de şudur: Herkes 14 Mayıs'ta muhakkak ki sandık başına gitmeli ve kendi sandığına sahip çıkmalı.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Zeynel Emre.

Sayın Emre, buyurun.

CHP GRUBU ADINA ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Adalet Komisyonundan 21 kanun teklifi geçti, burada görüşüldü, Genel Kuruldan geçti ve kanunlaştı.

Değerli arkadaşlar, ben konuşmamda ağırlıklı olarak, milletvekili seçildiğimiz, daha sonrasında gelip burada yemin ettiğimiz 7 Temmuz 2018'den başlayarak bugüne kadar Mecliste yaşadığımız hukuka aykırı uygulamaların ve bu dönem içerisinde AK PARTİ iktidarının yaptığı hukuksuzların altını çizerek bu kanunun içeriğindeki bazı düzenlemelere değineceğim.

Değerli arkadaşlar, şimdi, bir defa temel bir meselemiz var, bir türlü biz bunu düzeltemedik. Sürekli konuştuk, anlattık "yasama kalitesi" dedik, "yasa kalitesi" dedik, "millet iradesine saygı" dedik, şu torba kanun uygulamasından sizi vazgeçiremedik. Torba kanun uygulamasının da hani derler ya bir sınırı varsa, artık burada o sınır da yok.

Değerli arkadaşlar, bakın, 49 madde burada görüşülecek, bunlar toplam 21 ayrı kanunda değişiklik öngörüyor. İçeriğine baktığımızda icra ve haciz işlemlerinden uyuşturucuyla mücadeleye, göçmen kaçakçılığında kamu veya özel hukuk tüzel kişiliğinden yarar sağlamak amaçlı suçlara, denetimli serbestlik uygulamasından vazife malulü ceza ve infaz koruma memurlarının ailelerinin kamuda istihdamına; noterlere ilişkin, delil toplama yetkisi, taşınmaz mal paylaşimleri, işte, dava şartı olarak ara buluculuğun getirilmesi, avukatların kredi çekmesi, vesaire, vesaire. Tüm bunlar işte bu Parlamentodaki yasa kalitesini doğrudan etkileyen unsurlar.

Değerli arkadaşlar, siz döneminiz içerisinde 2 önemli belge açıkladınız, dediniz ki: "Evet, yargı kötü durumda -yani sanki başkası yönetmiş gibi, hiçbir sorumluluk da üstlenmeden- yargı reformu yapacağız." Bu amaçla da "Yargı Reformu Strateji Belgesi" "İnsan Hakları Eylem Planı" diye çeşitli belgeler açıkladınız. Orada 9 amaç, 63 hedef vesaire vesaire diyerek birçok önemli iddiada bulununuz. Ben şimdi burada o iddialarınızın hepsini, o taahhütlerinizin hepsini saymayacağım ama zannediyorum ben bunları söyledikten, hani trajikomik bu durumu gösteren birkaç örnek verdikten sonra hazin bir neşe içinizi kaplayacak diye düşünüyorum. Neydi biliyor musunuz yakın zamanda bizim şahit olduğumuz iddialarınız? Hak ve özgürlüklerin korunması ve geliştirilmesi, yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı, şeffaflığın geliştirilmesi, performans verimliliğinin artırılması, savunma hakkının etkin kullanılması, adalete erişimi kolaylaştırılması, ifade özgürlüğüne ilişkin mevzuat ve uygulama analiz edilerek bireylerin hak ve özgürlük alanlarının genişletilmesi -değerli arkadaşlar, say say bitmez- adil yargılanma, yargı hızının artırılması; hepsinde aksine geriye giden bir dönemi yaşadık. Mesela hâkim, savcı teminatı dilinizde, sürekli bunu söylediniz: "Hâkim ve savcılara coğrafi teminat getireceğiz." Ya, bugün herhangi bir mahkemede sizin isteğiniz dışında bir üye muhalefet şerhi yazsın, adamı Fizan'a gönderiyorsunuz yani bırakın coğrafi teminatı, bunu yaşadığımız bir dönem içerisindeyiz.

Yine, bu dönem içerisinde partili kimliğe sahip bir Cumhurbaşkanı'nın, Sayın Erdoğan'ın açıklamalarına, tüm kamuoyunun önünde yaptığı bazı açıklamalara baktığımızda, bunlar aleni bir şekilde davalara müdahale ettiğinin kanıtıdır değerli arkadaşlar. Gezi protestolarına ilişkin, ondan kaynaklı davalar ve verilen kararlar, itiraz süreçlerine ilişkin yorumlar, bütün bu davalardaki kritik kararlar öncesinde yapılan açıklamalar; tüm bunlara baktığınızda direkt müdahale etti arkadaşlar. "Müdahale etmedi." diyebilir misiniz?

Yine, bu iktidar döneminde Mavi Marmara davası... Neler söylediniz değil mi? Hesap soracaktınız, tarafsız sularda 10 vatandaşımızın İsraili askerler tarafından öldürülmesinin hesabını soracaktınız. Bir kanuni anlaşma yaptınız, o kanunu dayanak göstererek dava -ne oldu- ortadan kalktı gitti. Ne? Sadece ve sadece yanlış uluslararası politikalarla kaynaklı sıkışmışlığın bedelini bu insanlar ve aileler ödedi.

Deniz Yücel davası... Tutukladınız, dediniz ki: "Halkın kin ve düşmanlığa sevk ediyor, terör örgütü propagandası yapıyor." Sonra bir baktık ki önceden özel uçak ayarlanmış; dönemin Başbakanı Merkel, Dışişleri Bakanı Sigmar Gabriel hem Binali Yıldırım'la hem Sayın Erdoğan'la konuşmuş ve hemen peşine de adamı alıp gittiler, değil mi? Bağımsız yargı, müdahale etmiyorsunuz (!)

Rahip Brunson davası; bizatihi ben birçok tartışma programında "Ya, siz buna neler söylüyorsunuz? Dosyanın içeriğine baktınız mı?" dedim. Bunu söyleyen bile linç ediyordunuz. "Adam ajan." "Adam isyan çıkartıyor." "Adam Türkiye'yi bölmeye çalışıyor." Ne oldu? Trump'un "tweet"lerinin etkisiyle bay bay, gitti; çektik gitti. Ne oldu arkadaşlar yargı bağımsızlığı?

Cemal Kaşıkçı davası, organize bir şekilde, Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde, münhasıran bizim yargı yetkimiz alanında olan bir olayda, geldiler, bir insanı katlettiler, erittiler, ortadan kaldırdılar; ellerini kollarını sallayarak çekip gittiler. Ne oldu arkadaşlar? Sayın Erdoğan "Bizi enayi mi zannediyorsunuz? Bu yapılanın hesabını soracağız." dedi ama bir süre sonra bir anlaşma, o anlaşma kapsamında bakıyorsunuz; işte, davanın durdurulmasına, Arabistan'a iadesine yani işin muhataplarına yani suçluların yanına dosyanın tevdisine karar verdiniz; dosyayı verdiniz, gitti; değil mi arkadaşlar? Siz hesapta yargıya müdahale etmiyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, bakın, bu dönem içerisinde hukuka ilişkin olan biten bunca hadisenin yanında bir de sürekli insanları, sivil toplum kuruluşlarını, dernekleri, baroları, sağlık odalarını, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarını vesaireyi baskılayan, faaliyetlerini sınırlayan yasalar çıkardınız, çıkarmaya devam ediyorsunuz -bu kanun teklifinin içeriğinde de birkaç örnekle buna değineceğim- böyle, parça parça “Her bir kanunda bir parça kopartayım, sınırlayayım.” der gibi. Bütün bunları örtmek için de bir de halkı yanıltıcı bilgiyi de -kim, neye göre karar verecekse- ağır bir suç hâline getirdiniz. Bunun sonunda da ne oldu? Haberleşme hürriyeti ihlal oldu, düşünce ve kanaat hürriyeti -bakın, hepsi anayasal hükümler- düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti, basın hürriyeti; hepsi ciddi zarar gördü.

Bu kanunun görüşmelerine başlarken partizanca... Hani mevcut sisteme, bu değişikliğe geçerken “Mecliste 1’inci parti olacak, 2’nci parti olacak, 3’üncü parti olacak. Mecliste iktidar, muhalefet partisi olmayacak; yasa kalitesi artacak.” dediniz ya, bakın, bizatihi bu kanunun görüşmelerinde “Bu kanunla ilişkili olmak üzere 2021 yılında Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak hazırladığımız 12 yasa önerisini -189 maddeden oluşuyor- hiç olmazsa bunları birleştirerek görüşelim, kabul etmiyorsanız yine kabul etmeyin.” dedik, görüşme teklifimizi dahi her zamanki gibi reddettiniz.

Değerli arkadaşlar, şimdi “Sorunun özü, meselenin kök sorunu nedir?” dediğimizde, sorunun özü şu: 2017 yılında bir Anayasa referandumu yapıldı, öyle ya da böyle yürürlüğe girdi. Buradaki taahhüt neydi? 2019’un 3 Kasımında bu fiilen yürürlüğe girecek, onu öne aldınız, 24 Haziran 2018’den itibaren Türkiye’de o referanduma giderkenki süreçte söylenen ne varsa; dış politikadan ekonomiye, sağlıktan eğitime, maliyeden sosyal yaşama kadar aklınıza ne gelirse, kişi hürriyeti özgürlüğünden yönetimde istikrara, ne söylerseniz söyleyin, Türkiye olarak geriye gitmediğimiz hiçbir alan kalmadı; işte kök sorunu bu. Mesela ben size bir örnek vermek istiyorum: 2018 Haziran ayında yapılan seçimler sırasında 1 ABD doları 4,63 Türk lirasıydı; bugün 19,3. Ne diyordu Sayın Erdoğan? “Verin bu kardeşinize yetkiyi, dolarla, şununla bununla nasıl mücadele ediliyormuş gösterelim.” dedi; gördük, değil mi? O zaman Türkiye’deki enflasyon kaçtı? Enflasyonun düşürülme iddiası vardı, yüzde 15,8. Rakamları vermeyeceğim, rakamlardaki tartışmayı vermeyeceğim ama sizin kabul ettiğiniz en düşük rakamları gösteren kuruluşlarda dahi 4 kata kadar fark var.

Yaşama bakalım -birçok başlıkta örnek verebilirim ama zaman itibarıyla özetleyerek geçeceğim- değerli arkadaşlar, ya, bir ülke düşünün, sürekli suç oranı artıyor, sürekli ceza davası dosya sayısı artıyor, sürekli icra davası dosya sayısı artıyor, sürekli hukuk mahkemelerindeki dava sayısı artıyor, boşanma davası artıyor; bir ülke düşünün ki kadın cinayetlerinde yaşanan vaka, olay sayısı artıyor. Mesela yine oran vereyim -TÜİK’in verilerine göre vereceğim, buralarda itiraz gelmesin- kadın cinayetlerinde 2018 yılında 279 kadın cinayete kurban gitmiş; bu, 2022’ye geldiğimizde 381, yıllar içerisinde de hep bir artış izlemiş; yüzde 37’nin üzerinde bir artışa -sadece bu alanda- ulaştığını görüyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, bakın, şu anda bizim ülkemizdeki emekli insanlarımız -yani bugün paramızın değersizleştiğini maalesef üzülererek ifade ediyorum- bugün gitse bir vatandaşımız, kasaptan kıyma alsın kilosunu 340 TL’ye alıyor. Dolayısıyla, gittiğinizde bütün emekli vatandaşlarımızı, dar gelirli vatandaşlarımızı Et ve Süt Kurumu ile belediyelerin satış mağazalarının önündeki kuyruklarda, sabah erken saatlerde görürsünüz. İşte “Nereden nereye!” diyordunuz ya, oradan buralara kadar geldik.

Yönetimler yönettiği ülkeyi ileriye götürmek, daha iyisini yapabilmek iddiasıyla gelir; daha kötüsünü yapıp “Ama benden önceki daha kötüydü.” diye savunma yapamaz. İktidara ne gerek var o zaman? Hangi amaçla iktidarı talep ettiniz?

Değerli arkadaşlar, say say bitmez yaşadığımız hukuk skandalları. Sezgin Baran Korkmaz dosyası: İddia ne? Amerika Birleşik Devletleri hazinesini dolandırmak. İddia doğru yanlış amma velakin ne bunu unutmak lazım ne unutturmamak lazım; beyanlarla birlikte önümüzdeki dönem bunun hesabını sormak lazım. Niye? Bir olay düşünün; yurt dışı çıkışı yasağı var, mallara tedbir var, aynı olay, hiç yeni bir şey yok, yurt dışı çıkışı yasağı kalkıyor, bütün mallardan tedbir kalkıyor -yüzlerce milyonluk mallar yani öyle az buz değil- adamlar yurt dışına gidiyor, gitmesini hemen müteakip tekrardan yurt dışı çıkışı yasağı, yakalama kararı, mallara tedbir... Ya, diyoruz ki: Kardeşim, bu ne iştir? Bunu yapan Başsavcı Vekili gitti Bakan Yardımcısı oldu. İçişleri Bakanı geldi, Komisyonunda sorduk, diyor ki: “Kardeşim, bizim Hükümetimizin yukarıdan aşağı kararı.” Hükümet kararı ama diyor ki “Devletimizin kararı.” Yani işe böyle mistik bir şey katıyor. Ne var? İddia var, para var, yolsuzluk var, üstü örtülüyor.

Değerli arkadaşlar, biz bu dönem içerisinde pandemi yaşadık, bütün dünyayı sarsan. Pandemide yaşanan bütün sıkıntıları, aksak kesimleri bir tarafa bırakıyorum ama ben hem orada hem de biraz sonra depreme ilişkin birkaç şey söylerken dile getireceğim: Hükümetlerin vatandaşlara doğruyu söyleme yükümlülüğü vardır. Ya, ne vaka sayısını gün gün doğru söylediniz, sonra ortaya çıktı; ne vefat sayısını doğru söylediniz, sonra ortaya çıktı. Huyulu huyundan vazgeçmiyor. İnsanları aydınlatma, doğruyu söyleme yükümlülüğünüz, insanların da gerçeği bilme hakkı var.

Şimdi, bir başka husus, Birleşik Arap Emirlikleri. “Darbenin finansörü” dediniz, “15 Temmuz darbesinin finansörü.” dediniz. Biz dedik ki: “Ya, deliliniz varsa bunları söyleyin, açıklayın biz de destekleyelim.” Değil mi? Bir darbe girişimine karışmış ülkede -o alanı da kapalı tuttunuz- an geldi, Birleşik Arap Emirlikleri’yle ansızın el sıkıştınız. Bu, uluslararası camiaya baktığımızda, ülkelerin itibarına baktığımızda bir hükümetin yönettiği ülkeyi ne kadar zor duruma düşürdüğünün farkında mısınız? Yani bu anlık, sizin o kötü yönetimlerin sonucunda paraya sıkıştığınızda siyahın beyaz olduğu bir yönetim anlayışının Türkiye’de yeri olabilir mi?

Değerli arkadaşlar, biz maden faciaları yaşıyoruz. En son 42 vatandaşımız hayatını kaybetti. Bakın, baktım, Çin yıllık 4 milyar tonla dünyada en fazla kömür üretimi yapılan ülke konumunda, biz 94 milyon tonla Çin’in üretiminin yüzde 2,5’indeyiz ve oransal olarak Çin’in yaklaşık 5 katı işçi ölümüne sebebiyet veriliyor. Niye? En sonuncusunda da ihmal var, raporlarda var, Sayıştay raporlarında var; gereği yerine getirilmemiş.

Şimdi, büyük bir acı yaşadık, deprem yaşadık. Resmî rakamlara göre şu anda 227 bin bina yıkık, acil yıkılacak ya da ağır hasarlı ve bütün bunlara ilişkin tek bir kişi sorumluluğu üstüne almadı. Yaşadığımız onca skandala rağmen, devletin kurumlarının böylesine bir ortamda borsada işlem görmesi, ticaret yapması, çadır satması, gıda satması, aklınıza gelebilecek her türlü hukuksuzluğa rağmen tek bir kişinin işte, sorumlu olarak gösterilmediği bir süreci yaşıyoruz. Hakikaten, buna ilave, buradaki binalardan daha fazla güvenli binayı yapacak vergiyi bizim vatandaşımız 99 yılında “özel iletişim vergisi” adı altında çıkarılan kanunla ödemiş, onu da başka alanlara kullanmışsınız, kamu hukuku dışında başka alanlara kullanmışsınız ama burada verginin ne başlıkla toplandıysa o alanda harcanması ilkesini baypas etmişsiniz.

Bakın arkadaşlar, biz, uzunca bir süredir ortak aklı arayan -bu durumu düzeltmek amacıyla- bir mutabakat içerisinde çalışıyoruz ve bir mutabakat metni hazırladık. Burada yasama ve yargıya ilişkin bazı örnekler vererek konuşmamı tamamlayacağım. Diyoruz ki: Meclis İhtüzüğü’nü yeniden düzenleyeceğiz, katılımcı bir iç tüzük yapacağız. Diyoruz ki: Meclis yasama faaliyetleri niteliğini, komisyon çalışmalarının oluşumunu, muhalefetin etkin katılımını sağlayacağız, komisyonların teknik kapasitesini arttıracacağız. Diyoruz ki: İfade bir güne, koşullara, zamana göre milletvekili dokunulmazlığının tartışılmasının önüne geçeceğiz. Bu alanın net bir şekilde düzenlenmesi lazım. Diyoruz ki: Nitelikli kanun yapımını sağlayacağız. Torba kanun uygulaması diye bir şey olmayacak, torba kanun uygulamasını kaldıracacağız ve Bakanlar Kuruluna sadece konusu, sınırları belli bir şekilde kararname çıkarma yetkisi vereceğiz. Böyle keyfîlik içerisinde bir yönetim anlayışı olmaz. Cumhurbaşkanının veto yetkisi olmayacak, sadece geri gönderme yetkisi olacak. Milletten Meclisinin karar verdiği bir konuda tek bir kişinin iradesiyle onun veto

edilmesi diye bir anlayış olmaz.

Değerli arkadaşlar, Genel Kurul görüşmeleri, buralardaki keyflik, yayınlardaki keyflik... TRT'nin bir kanalı burayı 7/24 canlı olarak verecek; hepimizin vergisiyle görev yapan bir kanal. Bakanlara hepimizin yaşadığı sözlü sorulara soru zorsa cevap vermeme uygulamasını kaldıracamız yani bir bakan eğer ki bir milletvekilinin sorduğu soruya cevap vermiyorsa yaptırımla karşılaşacak. Sözlü soruyu tekrar getireceğiz. Türkiye Büyük Millet Meclisinin yasama yetkisini koruyacağız yani milletlerarası sözleşmelerden geri çekilmek öyle bir kişinin gece 02.00'de çıkaracağı bir kararnameyle olmayacak, Türkiye Büyük Millet Meclisinin yetkisinde olacak.

Değerli arkadaşlar, yürütmeye ilişkin yine birçok şey sayabilirim ancak süre itibarıyla, yargıya ilişkin de birkaç başlık sayarak konuşmamı tamamlayacağım.

Değerli arkadaşlar, coğrafi teminat güvencesini muhakkak getireceğiz. Hâkimlik mesleği ile savcılık mesleğini ayıracamız. Hâkimlerin idari açıdan, idari noktada Adalet Bakanlığına bağlı olması uygulamasını kaldıracamız. Cumhuriyet Başsavcılıklarına bağlı adli kolluk teşkilatı kuracağız. Sulh ceza hâkimliklerinin uygulamalarını gördük, bunu kaldıracamız, sulh ceza mahkemeleri kuracağız, burada görev ve yetki belli olacak. Hukuk eğitiminin kalitesini yükselteceğiz; gelişigüzel hukuk fakültesi kurulamaz. Bakın, onun yaşadığımız sıkıntıları yıllar boyu gidermekte zorlanacağız çünkü ihtiyaca göre fakülte açmadınız yani "her ile bir üniversite" ya sonucu, nerede görev yapacak? Türkiye Adalet Akademisinin eğitim kadrosunu, buraları güçlendireceğiz. Hâkimlerin terfilerinde Anayasa Mahkemesi kararları ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine uyup uymamanın önemli bir unsur olduğunu göstereceğiz. Görevi kötüye kullanma suretiyle AİHM'e ya da Anayasa Mahkemesi kararlarına uymayan hâkimlere, vermiş oldukları zarar ve ziyarı rücu edeceğiz. Değerli arkadaşlar, hep söylüyorsunuz, olmaz; iddia makamı ile savunma makamı eşit durumda olacak, mahkemelerde aynı yerde oturacağız. Burada, Anayasa Mahkemesinin yapısını, YSK'nin yapısını güçlendireceğiz. Çoklu baro saçmalığına son vereceğiz. Say say bitmez.

Türkiye'ye çok ağır tahribatlar verdiniz. Biz milletimize söz veriyoruz, güzel günler bizi bekliyor. Muhakkak başaracağız, el birliğiyle başaracağız diyoruz, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Evet, Genelindeki konuşmalar tamamlanmıştır.

Soru-cevap işlemi yok.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi birinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

Birinci bölüm 1 ila 25'inci maddeleri kapsamaktadır.

Birinci bölüm üzerinde ilk söz İYİ Parti Grubu adına Sayın Feridun Bahşi'nin.

Sayın Feridun Bahşi...

İSMAİL KONCUK (Adana) – Ben konuşabilirim.

BAŞKAN – Feridun Bey gelir canım.

İSMAİL KONCUK (Adana) – Gelmeyecek, hastaymış.

BAŞKAN – Sayın İsmail Koncuk, buyurun.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL KONCUK (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

İYİ Parti Grubu adına 435 sıra sayılı Kanun Teklifi'yle ilgili görüşlerimizi ifade edeceğiz. Yine, vatandaş lehine olmayan birçok kanun maddesi gündeme gelmiş ancak ben başka konulara gireceğim.

Şimdi -her konuşmamda burada ifade ettim- yani yıllarca bir memur sendikasının genel başkanlığını yapan bir insan olarak AK PARTİ'nin bir zam politikası olmadığını, keyfe keder günlük kararlar verdiğini defalarca buradan ifade ettik, yine böyle oldu. En düşük emekli maaşına 2 bin TL zam yapıldı. Eyvallah, yapılsın çünkü biz zaten bunun asgari ücret seviyesine çıkarılmasını savunmuştuk, Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener bunu defalarca ifade etmişti. Yine asgari ücret seviyesine gelmedi, 7.500 TL'de kaldı.

Şimdi, akşam yatıyorsunuz, aklınıza emeklilere, gazilere zam yapmak geliyor, sabah yapıyorsunuz ama neye göre zam yapıyorsunuz? Şimdi, siz burada belki de 4-5 milyon emekliyi mutlu edeceksiniz. Destekliyoruz bu zammı fakat geride kalan 8 milyon emekliye zam yok yani memur emeklisine, diğer işçi emeklilerine zam yok; bunu nasıl izah edeceğiz? Asgari ücrete zam yapılmayacağını da Sayın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı ifade etti. Şimdi, daha iki ay önce filandı değil mi biz 5.500 TL'ye çıkardığımızda emeklilere zammı? Yani en düşük emekli maaşını 3.500 TL'den 5.500 TL'ye çıkardık burada. O zaman da söyledik. O zaman neden 7.500 TL yapmadınız ya da İYİ Partinin, Sayın Genel Başkanımızın ifade ettiği üzere neden asgari ücret seviyesine çıkarmadınız? Peki, bugün en düşük emekli maaşını 2 bin TL artırırken diğer emekli maaşlarını neden artırmıyoruz? Neden artırmıyoruz? Neden intibak yasa teklifimizi reddediyorsunuz? Peki, diğer memurlara, öğretmene, sağlıkçıya, âdeta bas bas bağırarak adalet çalışanlarına, kamu mühendislerine neden zam yok? Millî Eğitim Bakanlığında çalışan şube müdürlerine, maarif müfettişlerine neden zam yok? Kamuda maaş hiyerarşisini altüst ettiniz değerli AK PARTİ'liler, altüst ettiniz. Vallahi, ne yaptığınızı bilmiyorsunuz, hani şaşkın ördek misali geri geri yüzüyorsunuz. Bir grup insanı memnun ederken milyonlarca insanı, emekliyi, kamu çalışanını, işçiyi karşınıza aldığınızın farkında değilsiniz. Geçen burada yine ifade ettim, ev kiralari yüzde 100 artmış İstanbul'da, Ankara'da, İzmir'de, Antalya'da, bilhassa büyükşehirlerimizde; memurlarımızın, emeklilerimizin, işçilerimizin, asgari ücretlimizin ev kirası ödeyebilme imkânı kalmadı. Artık, birtakım kutsi değerlerle devlet yönetmek mümkün değil, yönetebileniz mümkün değil. Vatandaş perişan, insanlarımız bırakınız geçinebilmeyi asgariden anne baba olarak görevlerini yapabilmeyi, ev kirasını dahi ödeyemez duruma geldi. Perişan bir milletin, yokluğa, yoksulluğa terk edilmiş, unutulmuş bir milletin elbette bir beka davası vardır. Onun için lütfen aklınızı başınıza alın, seçime gidiyoruz 14 Mayıs tarihi itibarıyla. Bu insanlar; yıllardır unuttuğunuz, değer vermediğiniz, görmediğiniz emeklilerimiz, memurlarımız, işçilerimiz ne diyecekler, nasıl cevap verecekler? Elbette, bunun bedelini sandıkta ödeyeceksiniz.

Ben şunu ifade ediyorum: Burada, gerçekten memurlarımızın bir zammı hak ettiğini düşünüyorum. Öğretmenlerimiz emin olun figan ediyorlar. Zaten -dediğim gibi- bir Öğretmenlik Meslek Kanunu çıkardınız, öğretmenler arasında da farklı ekonomik kriterlere sahip kesimler oluşturdunuz. Maalesef görmüyorsunuz, düzeltmiyorsunuz. Burada muhalefet partileri olarak, İYİ Parti olarak izah ettik, ikaz ettik, ifade ettik ama görmediniz.

Değerli milletvekilleri, ben bugün işçi sendikasının birinin genel başkanıyla görüştüm. Kamu işçisine hâlâ toplu sözleşme süreci başlamadı. 20 Ocak tarihinde TÜRK-İŞ Başkanı Sayın Ergün Atalay, yanında HAK-İŞ Başkanı Sayın Mahmut Arslan da vardı zannederim, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanını ziyaret etti ve orada ilan etti, dedi ki: "Bugün, resmen toplu sözleşme süreci başlamıştır." Başlamadı, başlamadı. TÜRK-İŞ'in toplu sözleşme teklifine şu ana kadar, şu dakikaya kadar Hükümetten ve Çalışma Bakanlığından bir cevap gelmedi. Ben sendikaları da anlamakta zorlanıyorum ya. Topyekûn sarı sendika mı oldunuz ya? Neden sesiniz çıkmıyor? 700 bin kamu işçisinin şu ana kadar durumu belli değil, ne zam alıp alamayacaklarını bilmiyorlar ama ne Hükümetten ses çıkıyor ne de sendikalardan tık var; bu, kabul edilemez bir durum. Onun için, ben, bir an önce Çalışma ve Sosyal

Güvenlik Bakanlığının TÜRK-İŞ'in resmen teklif ettiği toplu sözleşme taleplerine cevabını sendikaya iletmesini 700 bin kamu işçisi adına istediğimizi burada tekrar etmek istiyorum, ifade etmek istiyorum. Bu, kabul edilemez bir durum yani böyle bir keşmekeş olamaz. Ben sadece Hükûmeti değil, burada sendikaların da duruşmazlığını anlayamadığımı, 700 bin kamu işçisi adına kınadığımı ifade etmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, aylardır ataması yapılmayan 700 bin öğretmen feryat figan ediyordu. Biz Millet İttifakı olarak bu feryadı duyduk ve cumhuriyetin 100'üncü yılında 100 bin öğretmen ataması yapacağımızı ifade ettik, gerek Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener gerek Sayın Kılıçdaroğlu bu taahhüdü verdi. Bunca tartışmadan sonra yani ataması yapılmayan 700 bin öğretmenimizin bunca figanından sonra Sayın Cumhurbaşkanı 45 bin atama yapılacağını, onu da bir müjde olarak sundu. Nasıl bir müjdeyse bilmiyorum yani muhalefet 100 bin öğretmen atamasını taahhüt ediyor, hatta süreç içerisinde bunun 250 bine çıkacağını ilan ediyor, açıklıyor, garantisini veriyor ama iktidar partisi sadece 45 bin öğretmen atayacağını ilan ediyor. Ne zaman? 8 Mayıs tarihi itibarıyla yani seçimden bir hafta önce sonuçların ilan edileceğini Sayın Mahmut Özer açıkladı ama branşlara baktığımızda, 1, 2, 3, 4, 5, 10 kontenjan ayrılan branşlar var. En önem verdiğiniz Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmenlerini dahi mutlu edemediniz, mutlu edemediniz; okul öncesi öğretmenleri mutlu olmadı. 6 bin okul öncesi eğitim kurumu açtığınızı ifade ettiniz ama 3 bin civarında okul öncesi öğretmeni atayacağınızı açıkladınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

İlave süre vermiyoruz bugün Sayın Konuk, sağ olun.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Peki, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Mehmet Rüştü Tiryaki.

Sayın Tiryaki, buyurun.

HDP GRUBU ADINA MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yedinci yargı reformu paketiyle ilgili grubum adına söz aldım. Görüşlerimi, özellikle birinci bölümle ilgili görüşlerimi sizinle paylaşmak istiyorum.

Yasayla ilgili genel bir değerlendirme yapacağım. Daha sonra bunun bir yargı reformu olarak adlandırılıp adlandırılmayacağına ilişkin bir değerlendirme yapmak istiyorum.

Şimdi, bu yasa teklifinin içerisinde gerçekten desteklenebilecek, içerik olarak doğru olan düzenlemeler var mı? Var. Peki, bu yargı reformu olarak adlandırılabilir mi? Asla, hiçbir şekilde kimse bu düzenlemeye “yargı reformu” dememeli. Eğer bu düzenlemeye “yargı reformu” dersiniz Türkiye Büyük Millet Meclisinin kurulduğu günden bu yana yaptığı her değişikliği reform olarak adlandırabilirsiniz. Dolayısıyla, bu teklif reform olarak nitelendirilebilecek bir teklif değil, büyük bir bölümü teknik düzenlemeleri içeriyor. Bir tanesi şu, diyorsunuz ki...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – “Yargı paketi” dedik, “yargı reformu” demedik.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Devamla) – Yargı reformunun bir parçası değil mi Başkan?

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – “Yargı paketi” dedik ama...

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Devamla) – Ama yargı reformunun parçası olarak anlatıyorsunuz. Bir yargı paketi, elbette, hepsini yargı paketi olarak getiriyorsunuz.

Şimdi, bir tanesi şu, diyorsunuz ki: “Biz uyuşturucuyla mücadele ediyoruz, bu konuda yeni bir adım atıyoruz.” Ne yapıyorsunuz? Yeni bazı uyuşturucu maddelerin satılmasını, kullanılmasını, ticaretini de Ceza Yasası kapsamına alacaksınız. Yanlış mı? Doğru, doğru bir düzenleme, yanlış değil. Ama buna karşı getirdiğiniz önlem şu, hâlâ uyuşturucuyla mücadele için elinizde tek bir tane çözüm olduğunu düşünüyorsunuz: Cezaları yarı oranında artırmak. Bu biçimde uyuşturucuyla mücadele edilemeyeceğini dünyada herkes biliyor, bir tek Adalet ve Kalkınma Partisi bilmiyor. Kaldı ki çok daha ağır cezalar, çok daha ağır yaptırımlar varken bile Türkiye’de yaygın biçimde uyuşturucu kullanılıyor, yaygın biçimde uyuşturucu ticareti yapılıyor. Burada pek çok arkadaş bilir, devlet güvenlik mahkemelerinde yargılanıyorlardı; eroin ticaretiyle, kokain ticaretiyle uğraşanlar idam cezası gerektiren bir suçlamayla yargılanıyordu. Peki, bu kadar ağır cezaların olduğu dönemde bile Türkiye’de uyuşturucu kullanımı azaldı mı? Azalmadı. Uyuşturucu ticareti azaldı mı? Azalmadı. Tam tersine şu anda Türkiye dünyanın neredeyse uyuşturucu ticaret ağıнын merkezlerinden biri olarak görülüyor.

Daha önce komisyonlarda defalarca söyledim, bu kürsüde söyledim; 8 bin kilometre öteden, Kolombiya’dan, Güney Amerika’dan gelen uyuşturucu bütün Akdeniz’i dolaştıktan sonra Türkiye’ye geliyor ve Türkiye üzerinden Avrupa pazarına dağıtılıyor. Nasıl yapılabilir bu? Demek ki Türkiye’de bunun ticaretinin yapılabilmesinin hâlâ öbür Avrupa ülkelerinden daha kolay olduğunu düşünüyor olmalı ki uyuşturucu kartelleri, bunlar Türkiye’de cirit atıyorlar. “Uyuşturucu kartelleri” derken bunu bilinçli olarak söylüyorum. Bakın, Türkiye’de bu işle uğraşanlardan söz etmiyorum; dünyanın dört bir yanında kırmızı bültenle aranan uyuşturucu baronları teker teker Türkiye’de bulunuyor, ya gözaltına alınıyorlar ya tutuklanıyorlar, o da Türkiye’deki bir kavga, bir çatışma nedeniyle, yoksa gelip Türkiye’de yaşıyor olmalarına, Türkiye’de yerleşiyor olmalarına kesinlikle ne Emniyet Genel Müdürlüğü ne de İçişleri Bakanlığı bir bütün olarak karşı çıkmıyor.

Yani özetle şunu söyleyeyim bu uyuşturucu ticaretiyle ilgili olarak: “Cezaları artırıyoruz, mücadele ediyoruz.” diyorsunuz ama bunun inandırıcı olmadığını düşünüyorum. İsteddiğiniz kadar bu biçimde cezaları artırın, uyuşturucu trafiğinin üssü hâline getirmiştir bu siyasi iktidar Türkiye’yi; nokta.

Getirdiğiniz bir başka düzenleme, 2’nci düzenleme şu: İcra ve İflas Kanunu’nda bazı düzenlemeler yapıyorsunuz. Bunlar da teknik olarak yanlış şeyler değil yani özellikle konut dokunulmazlığı açısından yargı kararı gerekecek. Yine “Bundan sonra insanların hacze konu alacaklarından daha fazlası haczedilemeyecek.” diyorsunuz. Bu düzenlemeler de teorik olarak yanlış değil ama gerçekten asıl sorun şu: Türkiye’de her hane borçlu hâle getirilmiş durumda, icra dosyaları iş yapılamaz hâle gelmiş durumda, 20 milyonun üzerinde icra takibi olduğundan söz ediliyor. Sadece bunu yaparak Türkiye’deki icra sorununun çözülemeyeceğini düşünüyoruz.

Bir diğer değişiklik şu: Avukatlık Kanunu’nda değişiklik yapıyorsunuz. Avukatlık Kanunu’nda değiştirilmesi gereken çok şey var ama siz sadece bir tanesini değiştiriyorsunuz, diyorsunuz ki: “Mesleğe yeni başlayanlar için kredi koşulları sağlayacağız, mesleğinin başındaki avukatlara borç vereceğiz.” Yani avukatlar için uygun gördüğünüz reform da onlara uzun vadeli, düşük faizli borç vermek. Evet, sizce avukatların en büyük sorunu mesleğinin başında borçlu hâle getirmekmiş.

Arbuluculuk Yasası’nda, Türk Ticaret Yasası’nda ve Çocuk Koruma Kanunu’na ilişkin bazı düzenlemeler yapıyorsunuz. Belki bu yasadaki en değerli, en önemli düzenlemelerden bir tanesi: Özellikle hasta çocukların, ağır hastalık geçiren çocukların ebeveynlerinin, anne ve babalarının hükümlü de olsa bir biçimde tahliyelerinin önünü açacak bir düzenleme yapıyorsunuz. Kesinlikle bu düzenlemeyi destekliyoruz. Böyle bir düzenleme yapılması için muhalefet partileri çok büyük kampanyalar yürüttü. Bugüne nasıl geldiğimizi herkes biliyor. Sonunda Adalet ve Kalkınma Partisi, ortağıyla beraber bu konuda bir değişiklik yapmak zorunda kaldı ama özü itibarıyla yanlış bir düzenleme değil. Ben bunu da muhalefetin başarısı olarak görüyorum. Bu düzenlemeyi iktidarlarının son gününde bile olsa yapmalarının tek amacı var: Buna daha fazla direnç gösteremediler.

Türkiye’de, evet, çocukları hastalıkla cebelleşen hükümlü ve tutuklular var ve bunların çocuklarına kavuşması gerektiğini hepimiz söylüyoruz ama asıl sorun şu: Şu anda cezaevlerinde gerçekten yaşam savaşı veren 1.517 hasta mahpus var ve bunlardan 651’i, emin olun, belki cezaevinde yaşamını yitirecek kadar ağır bir hastalıkla karşı karşıya. Daha bugün bir hasta tutsak yine yaşamını yitirdi.

Bakın, sadece 2022 yılında 76 hasta mahpus yaşamını yitirmiş. Bunun ismi, resmî olarak değilse bile fiilî olarak idam cezası uygulanmasıdır. Eğer yaşamının son anına gelmiş bir mahpusun, bir tutuklunun, bir hükümlünün son günlerini ailesiyle, sevdikleriyle geçirmesine izin vermiyorsanız bunun bir tek adı vardır: O insanı idama mahkûm etmektir. Bu siyasi iktidar fiilen uzunca bir süredir bunu yapıyor. Adli Tıp Kurumu gerçekten bu konuda korkunç raporlar veriyor veya Adli Tıp Kurumu raporlarının önemli bir kısmıyla da tekrar tekrar, tekrar tekrar, yeniden o hasta mahpusları cezaevine göndererek, serbest bırakılmamaları için Adalet Bakanlığı âdeta her yolu deniyor.

Eğer bir kalıcı çözüm bulmak istiyorsanız -bu siyasi iktidarın bu saatten sonra bunu yapacağını düşünmüyorum ama Parlatmentonun yeni gelecek üyelerinin yapması gereken ilk işlerden bir tanesi cezaevlerindeki bu ağır soruna son vermek olmalı-hasta mahpuslar bir an önce serbest bırakılmalı; yaşamlarının son günlerini aileleriyle, sevdikleriyle geçirebilmeli diyorum.

Bir diğer düzenleme şu, teklif sahipleri diyor ki: “Biz Anayasa Mahkemesinin kararları uyarınca Ceza Muhakemesi Kanunu’nun 193, 231 ve 308/A maddelerini değiştiriyoruz.” Şimdi, sanırsınız ki Anayasa Mahkemesi kararlarına gerçekten saygılı bir siyasi iktidar var. Anayasa Mahkemesi kararlarının uygulanması için yasaları değiştirecek kadar ciddi bir siyasi iktidar var karşımızda, bugün de bunun gereğini yerine getiriyoruz. Oysa bu ülkede siyasi iktidarı temsil eden Cumhurbaşkanı başta olmak üzere, Bakanların başta olmak üzere onlarca milletvekiliniz Anayasa Mahkemesini doğrudan hedef alan açıklamalarda bulundu. Cumhurbaşkanı “Ben Anayasa Mahkemesi kararlarına saygı duymak zorunda mıyım, ben saygı duymuyorum.” dedi. İçişleri Bakanı “Ben Anayasa Mahkemesi kararlarının gereğini yerine getirmek zorunda mıyım, ben Anayasa Mahkemesi kararlarına uymuyorum.” dedi. Ayrıca, Anayasa Mahkemesi kararlarını sadece siyasi saiklerle uygulamadığı konusunda tescilli bir siyasi iktidar var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Devamla) – Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin en az 2 tane başvuruda Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 18’inci maddesini uygulamadığı yönünde kararı var. Dolayısıyla, bu siyasi iktidar Anayasa Mahkemesi kararlarına da uymayan bir siyasi iktidardır. Bu düzenleme de AYM kararlarına uyulması anlamına gelmiyor diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Alpay Antmen.

Sayın Antmen, ilave süre vermiyoruz, kendinizi ona göre ayarlayın lütfen.

Buyurun Sayın Antmen.

CHP GRUBU ADINA ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, “yargı paketi” ya da sözde “yargı reformu” adı altında yüce Meclise getirilen bir torba yasayı görüşüyoruz. Maaalesef, yine bir torba yasa, hukuk adına bundan üzüntü duyuyoruz ama bundan daha da önemli bir şey var, torba kanun olması nedeniyle üzüntü duyuyoruz fakat seçim kararı alınmış, “topal ördek” diyebileceğimiz bir Meclis için seçime kırk yedi gün kalmış iken ülkemizde hâlen 6 Şubat Maraş ve Hatay depremlerinin yaraları sarılmadan, deprem ve depremzedelerle alakalı olmayan, deprem yardımlarıyla hiç alakası olmayan ve aslında hiç de acelesi olmayan bu hükümlerin getirilmesinden de görüşmekten de hicap duyduğumuzu ifade etmek istiyorum. Yazık değerli milletvekilleri, bu Meclisin önceliği sadece ve sadece depremzedeler olmalı, deprem yardımları olmalı, depremin yaralarının sarılması olmalıydı.

Değerli milletvekilleri, bu torba yasa hazırlanırken teklif içinde ceza ve infaz koruma memurları, cezaevinde çalışan dış hekimleri, sağlık memurları, psikologlar, sosyal hizmet uzmanları ve diğer cezaevi personeliyle ilgili gerekli ve olması gereken hükümler vardı. Maaşlarında iyileştirmeler vardı, özlük haklarında iyileştirmeler vardı ama bu hükümler tekliften çıkartıldı; çıkartılmaması gerekiyordu ve cezaevi personelimiz arasında bu son derece ciddi bir hayal kırıklığına neden oldu. Cezaevi personellerimizin sorunlarına çözüm getirseydiniz, zabıt kâtiplerimizin maaşlarını günün koşullarına uygun hâle getirseydiniz doğru bir iş yapmış olurduk ve buna da herkes memnun olurdu diyorum.

Değerli milletvekilleri, bu teklifte depremzedeler, cezaevi, adliye personeliyle ilgili hiçbir şey yok ama ne var biliyor musunuz? Pek çok hatalı hüküm var ve aslında hiç de acelesi olmayan pek çok hüküm var.

Bakın, örneğin teklifin 1’inci maddesinde konut hacizlerini zorlaştırmak amacı güdülmüş, icra hâkiminin iznine bağlanmış ama icra hâkimi ne yapacak Allah aşkına? Bakacak sistem üzerinden burası konut mu değil mi, konut gözükmüyorsa “Devam.” diyecek, konut gözükmüyorsa “Haciz yapılmasın.” diyecek. Asıl çözüm bu değil, ya konut üzerindeki hacizleri tamamen kaldırırınız ya da... İşte, 2’nci madde var, bu teklifin 2’nci maddesi özellikle mahkemelere anlamsız iş yükü yükleyecek 1’inci maddenin yerine geçecek son derece iyi bir hüküm. Ne diyor teklifin 2’nci maddesi? “Bireylere ait kişisel eşya -evet, kişisel eşyalar- ve bunun yanında ailenin ortak kullanımına hizmet eden ev eşyası haczedilemez.” diyor; bu hüküm güzel. 1’inci maddeyi getirerek icra hukuk sistemimizi, icra iflas sistemimizi ve icra mahkemelerimizi kilitlemeye ve bir garabet yaratmaya hiç gerek yoktu. 1’inci maddenin çekilmesi gerekiyor değerli milletvekilleri.

Bakın, teklifin 4, 5 ve 6’ncı maddesinde -avukat arkadaşlarımız çok iyi bilir- haciz yedieminleri için hükümler getirilmiş. Bu hükümlerde çok önemli hatalar var, aksaklıklar var. Borçlunun malı üç otuz paraya gidecek, burada ben bunu söylüyorum; icrada yüzde 50’ye satılan mallar yediemine yüzde 40’a verilecek; bunun düzeltilmesi lazım, en azından gümrükteki mallar nasıl tasfiye ediliyorsa bunlar da öyle tasfiye edilebilir.

Teklifin 10’uncu maddesi Basın İlan Kurumunun yurt dışında temsilcilik açabileceği ve burada, yurt dışında yayınlanan mevkuteler yani basılı yayınlar ve internet haber siteleriyle ilgiliydi; bunlara da bir kaynak yaratılması amaçlanıyordu, bunlara reklam ve ilan verilecekti. Umarım bu madde tekliften çıkarılır, yoksa “Neden böyle bir amacınız vardı, neden bu hükmü getirdiniz.” diye üzerinde çok konuşmamız ve tartışmamız gerekir.

Bakın, değerli milletvekilleri; her şey bir yana, bu teklifteki bütün maddeleri konuşabiliriz, bütün maddeler üzerinde belki uzlaşabiliriz, belki çekersiniz ama teklifin bir 13’üncü maddesi var. Değerli milletvekilleri, teklifin 13’üncü maddesi baroların üyelerinden, daha doğrusu beş yıla kadar kıdemli olan üyelerinden alacağı aidatlarla ilgili. Zaten, Avukatlık Kanunu’na göre barolar beş yıla kadar kıdemli üyelerinden 1/2 aidat alıyorlar. Peki, bu aidat ne kadar, bilir misiniz? Yani burada atılan taş kurbağayı ürkütüyor mu, değil mi, ona bakalım. Avukatlık Kanunu’nun 81’inci maddesinin (2)’nci fıkrası keseneği düzenliyor. Bu, memur katsayısıyla 1000 ila 4000 gösterge arasındaki rakamın çarpılmasıyla elde ediliyor yani en fazla 1.550 lira yıllık bir aidatı var baroların ve 83 baronun ortalaması 1.000 lira. 1.000 lira yıllık aidat alıyor barolar ama beş yıla kadar kıdemli olan avukatlardan 500 lira alıyorlar yani ayda 40 liralık bir aidat. Siz, baroya mensup beş yıla kadar kıdemli avukatların aylık bir sigara parası kadar etmeyecek 30-40 liralık bu aidatını kaldırıyorsunuz ama çok büyük bir kötülük yapıyorsunuz. Gelin, bu maddeyi bu tekliften çıkarın. Neden? Bakın, baroların ölüm fermanıdır bu, baroların idam fermanıdır çünkü barolar iş yapamaz hâle gelecek. Barolar yargının 3

sacayağından biridir, bağımsız savunmayı temsil eder; tek gelir kaynakları da avukatlardan, üyelerden toplanan aidatlar ve çay, kahve sattıkları paralardır, fotokopi paralarıdır, çoğu baro bunu da almaz ve en önemlisi burada avukatların yüzde 65'i zaten beş yıl kıdeme kadar olan meslektaşlarımızdan oluşur. Siz bunu kaldırdınız "Beş yıla kadar kıdemli avukatlar aidat ödemesin." dediniz; ne olacak biliyor musunuz? Ankara'daki genç meslektaşım 7-8 adliye arasında ring yapan baro servisine binemeyecek; İstanbul Silivri'de ceza kampüsü içinde İstanbul Barosunun ring araçları var, buna binemeyecek; Mersin'de, Trabzon'da, Erzurum'da, İzmir'de, Aydın'da, Antalya'da, pek çok yerde özellikle genç meslektaşlarımızın yararlandığı hizmetler yapılamayacak. Barolara kıymayın, aylık 30-40 lirayla bu iş olmaz, avukata yardım olmaz. Ha, avukata yardım mı etmek istiyorsunuz, genç meslektaşlarımızın yanında mı olmak istiyorsunuz? Beş yıla kadar kıdemli avukatlardan beş yıl boyunca sigorta primi almayın - ayda 3 bin lira- ya da vergi almayın, o zaman bir işe yarayacak. Bunu çok önemli olarak AKP ve MHP sıralarında oturan avukat meslektaşlarımızdan rica ediyorum, bu konuyu bir kez daha gözden geçirsinler.

Değerli milletvekilleri, bakın, hep barolar çok önemli dedik, çoklu baro garabetinden bahsettik. Bu aidat meselesi de son derece riskli ama size söz: 14 Mayıs'tan sonra Millet İttifakı'nın iktidarında bunları düzeltmeye, kaldırmaya, avukatlar arasında barışı, kardeşliği tesis etmeye size bizzat söz veriyoruz.

Değerli milletvekilleri, bakın, teklifin 15'inci maddesi noterlere bir yetki veriyor, Anayasa'ya aykırı. "Keşif yap, bilirkişi incelemesi yap, tanık dinle." Bu olacak iş değil, anayasal mahkemelerin görevinin devridir, umarım bunu da kanun teklifi metninden çıkarırsınız, yanlış bir iş yapmış olmayız.

Teklifin 19'uncu maddesinden itibaren uyuşturucuyla ilgili hükümler var. Uyuşturucuyla ilgili verilen cezaların artırılması doğrudur ama cezaların tek başına uyuşturucu ticaretini önleyebildiğini iddia etmek de ancak saflık olur. Cezalar ne kadar artarsa artsın uyuşturucuyla mücadele böyle yapılmaz. Uyuşturucuyla mücadele topyekûn yapılır; aileden başlar, okulda devam eder. Burada devletin en büyük görevi kara parayı önlemektir. Eğer siz bu ülkede kara parayı legal hâle getirirseniz, "Türkiye'ye para gelsin de nasıl geliyorsa gelsin, yeter ki gelsin." dersiniz Türkiye'de mafyalar cirit atar; baronlar burada birbirleriyle savaşır; uyuşturucu çeteleri, uyuşturucu kaçakçıları gelir, burada savaş hâlinde olur. Biz uyuşturucuyla mücadele etmek istiyorsak özellikle kara parayla mücadele etmek zorundayız.

Daha birkaç gün önce Peru'dan Türkiye'ye... Hatta bugün 2,3 ton kokain yakalandı. Bakın, Türkiye, uluslararası uyuşturucu baronlarının merkezi, dağıtım ağı hâline geldi; cirit atıyorlar. Size yine bir söz: Genel Başkanımız, Türkiye Cumhuriyeti'nin inşallah 13'üncü Cumhurbaşkanı olacak Kemal Kılıçdaroğlu bu mafya bozuntularını, uyuşturucu kaçakçılarını 14 Mayıs'tan sonra kulağından tuttuğu gibi Türkiye dışına atacak ve halkımız rahat nefes alacak. O arsız herifler vatandaşlarımızı, çocuklarımızı zehirleyemeyecekler.

Sayın milletvekilleri, seçime şurada çok çok az kaldı, çok az kaldı. Hep size burada yıllarca dedik ki: "Geliyor gelmekte olan." İnanmadınız, güldünüz, alay ettiniz ama şunu unutmayın: Türkiye'de gerçekten barışa ihtiyacımız var; kardeşliğe ihtiyacımız var; 85 milyon insanımızın huzur içinde, birlikte yaşamasına ihtiyacımız var; Türkiye'de adil yargıya, tarafsız yargıya, bağımsız yargıya ihtiyacımız var ve az kaldı, inşallah, Allah nasip ederse 14 Mayıs'tan sonra bunları hep birlikte göreceğiz.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Birinci bölüm üzerindeki konuşmalar tamamlanmıştır.

Soru-cevap işlemi yok.

Birinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi birinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

8'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

9'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

10'uncu madde üzerinde 1 adet önerge vardır, okutup işleme alacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 435 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin çerçeve 10'uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Tunç

Yusuf Ziya Yılmaz

İsmail Tamer

Bartın

Samsun

Kayseri

Refik Özen

Yasin Uğur

Fatma Aksal

Bursa

Burdur

Edirne

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUSTAFA ARSLAN (Tokat) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi? Yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

195 sayılı Basın İlan Kurumu Teşkilane Dair Kanun'un 2'nci maddesinde yapılan değişikliğin önergeyle teklif metninden çıkarılması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 10'uncu madde metninden çıkarılmıştır.

Herhangi bir karışıklığa mahal vermemek için teklifin görüşmelerine mevcut sıra sayısı metnindeki madde numaraları üzerinden devam edilecek, kanunun yazımı esnasında madde numaraları teselsül ettirilecektir. Bu açıklama, bugünkü diğer önergelerin kabul edilmesi hâlinde de geçerlidir.

11'inci madde üzerinde 1 adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 435 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin çerçeve 11'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını ve diğer

maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Tunç

Fatma Aksal

İsmail Tamer

Bartın

Edirne

Kayseri

Refik Özen

Yasin Uğur

Yusuf Ziya Yılmaz

Bursa

Burdur

Samsun

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUSTAFA ARSLAN (Tokat) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Söz talebi yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

195 sayılı Basın İlan Kurumu Teşkilane Dair Kanun'un 34'üncü maddesinde yapılan değişikliğin önergeyle teklif metninden çıkarılması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 11'inci madde metninden çıkarılmıştır.

12'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

13'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

14'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

15'inci madde üzerinde 1 adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 435 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin çerçeve 15'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Tunç

İsmail Tamer

Meliha Akyol

Bartın

Kayseri

Yalova

Fatma Aksal

Yasin Uğur

Refik Özen

Edirne

Burdur

Bursa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUSTAFA ARSLAN (Tokat) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Söz talebi yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle 1512 sayılı Noterlik Kanunu'nun 61'inci maddesine eklenen fıkranın teklif metninden çıkarılması öngörülmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 15'inci madde metninden çıkarılmıştır.

16'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

17'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

18'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

19'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

20'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

21'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

22'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

23'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

24'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

25'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

VII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, 27'nci Yasama Yılı'nın sonuna yaklaşıldığına ve 79'uncu Birleşimin kendisinin yönettiği son birleşim olduğuna, yasama dönemi boyunca dört yıl birlikte çalıştığı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanına, Başkanlık Divanı üyelerine, Grup Başkan Vekillerine ve milletvekillerine şükranlarını sunduğuna ve yoğun Genel Kurul ve komisyon çalışmalarında yasama, idari ve teknik hizmetleriyle destek veren Türkiye Büyük Millet Meclisi idari teşkilatının yöneticileri ile personeline teşekkür ettiğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 27'nci Yasama Döneminin sonuna yaklaşmış bulunuyoruz. Bugünkü 79'uncu Birleşim benim yöneteceğim son birleşimdir. On iki yıllık Plan ve Bütçe Komisyonu üyeliği, Başkanlığı görevlerinden sonra geldiğim Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekilliği görevinde son gün, son birleşim.

Yasama dönemi boyunca dört yıl birlikte çalıştığımız Sayın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanımıza, Başkanlık Divanı üyelerine, Grup Başkan Vekillerimize ve milletvekillerimize şükranlarımızı sunuyorum.

Yoğun Genel Kurul ve komisyon çalışmalarımıza yasama, idari ve teknik hizmetleriyle destek veren Türkiye Büyük Millet Meclisi İdari Teşkilatının yöneticileri ile yasama uzmanından kavaslarına, çay ocağı çalışanlarından basımevi personeline, bahçıvanlarından stenografına, şoföründen marangozuna, kütüphane personelimize, sağlık çalışanlarımıza ve Koruma Daire Başkanlığı personelimize, kısaca tüm personele özverili, gayretli ve samimi çalışmaları nedeniyle teşekkür ediyorum.

Divanda bizimle çalışan Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı idarecilerine ve yasama uzmanlarına da ayrıca teşekkür etmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, gündemimizdeki konular tamamlanmıştır.

Alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 28 Mart 2023 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati:18.25